

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської мови з методикою викладання

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище та ініціали)
«___» _____ 2024 р.

Реєстраційний № ____
«___» _____ 2024 р.

ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ
НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО

Кваліфікаційна робота
студентки групи ЗАМм–23
ступінь вищої освіти: магістр
спеціальності: 014.021 Середня
освіта (Мова та зарубіжна
література (англійська))
Ліхачової Галини Олександрівни

Керівник:
кандидат педагогічних наук, доцент
Гладка Олена Валентинівна

Оцінка:
Національна шкала
Шкала ECTS __ Кількість балів ____
Голова ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) _____ (підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) _____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Ліхачова Галина Олександрівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	7
1.1. Сутність та зміст поняття “Мультимедійні засоби навчання”.....	7
1.2. Цілі та завдання використання мультимедійних засобів навчання.....	12
1.3. Психологічні особливості учнів старших класів ЗЗСО.....	14
Висновки до розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО.....	21
2.1. Сутність та зміст поняття “граматична компетентність”.....	21
2.2. Навчальні можливості відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності.....	25
2.3. Методика застосування мультимедійних презентацій як спосіб розвитку англомовної граматичної компетентності в учнів старших класів ЗЗСО.....	32
Висновки до розділу 2.....	38
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ АНГЛОМОВНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО.....	40
3.1. Аналіз ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.....	40
3.2. Розробка мультимедійних презентацій та програмної реалізації для формування англомовної граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.....	46
3.3. Методичні рекомендації щодо використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.....	50
Висновки до розділу 3.....	56
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	63
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток міжнародних відносин через розширення контактів України з англomовними країнами вимагає від державної системи освіти підготовку кваліфікованих кадрів, із високим рівнем володіння англійською мовою, підготовка яких починається зі старших класів ЗЗСО. З поширенням мережі Інтернет розкрились великі можливості для вчителів англійської мови щодо доступу до відкритих даних у вигляді англomовних мультимедійних засобів, що дозволяють урізноманітнити урок, зробити його сучасним, інтерактивним та цікавим для підлітка, прискорюючи таким чином процес засвоєння останніми навчального матеріалу, зокрема найскладнішої його частини – граматики англійської мови. Найбільшу складність для вчителів становить підбір навчального матеріалу з відкритих англomовних джерел, який би відповідав навчальному плану. Тому актуальним є навчитися користуватися англomовними мультимедійними засобами для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.

Дослідженням ефективності застосування мультимедійних засобів навчання в навчальному процесі займалися Г. Васьківська, Ю. Єгорова, Р. Кирмайер, О. Міщенко, З. Пенська, О.Пінчук, І. Роберт, В. Сингаївський. Дослідженням психологічних особливостей учнів старших класів ЗЗСО займалися Н. Басай, Р. Бернс, Ш. Бюлер, Е. Еріксон, М. Кле, К. Левін, Ж. Піаже, Т. Полонська, В. Редько, Х. Ремшмидт, Л. Туріщева. Дослідженням поняття граматичної компетентності займалися такі дослідники, як А. Бехнін, О. Ванівська, О. Вовк, Д. Вольницька, І. Воробйова, О. Гладка, Р. Дірвен, С. Ніколаєва, П. Пироженко, О. Пометун, І. Тригуб, Г. Хельбіг, Е. Хірч та інші.

Використання англomовних мультимедійних засобів та сучасних програмних засобів для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО потребує розроблення алгоритму дій та рекомендацій для вчителів англійської мови, що спанукало нас до вибору теми дослідження:

«Використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО».

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних засад і розробленні ефективної методики використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.

Відповідно до поставленої мети визначено такі **завдання дослідження:**

- 1) розкрити сутність поняття «мультимедійні технології навчання»;
- 2) розкрити зміст поняття «мультимедійні засоби навчання»;
- 3) визначити основні цілі використання мультимедійних засобів навчання;
- 4) визначити основні завдання використання мультимедійних засобів навчання;
- 5) визначити психологічні зміни учнів старших класів ЗЗСО;
- 6) розкрити сутність і зміст поняття «граматична компетентність»;
- 7) проаналізувати навчальні можливості відкритих ресурсів;
- 8) розробити методику застосування мультимедійної презентації;
- 9) проаналізувати ефективність застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів старшого класу ЗЗСО;
- 10) розробити мультимедійні презентації та програмну реалізацію для формування англомовної граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО;
- 11) розробити методичні рекомендації щодо використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.

Об'єкт дослідження – процес навчання іноземної мови учнів старших класів ЗЗСО.

Предмет дослідження – специфіка використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження кваліфікаційної роботи було розглянуто на Усеукраїнській науково–практичній онлайн–конференції на тему: «Формування і розвиток професійної культури фахівців у галузі освіти: виклики, наукові підходи, досвід». Результати дослідження кваліфікаційної роботи було сформовано завдяки проведенню аналізу ефективності застосування мультимедійних засобів навчання серед учнів старших класів Криворізького науково–природничого ліцею.

Структура роботи: вступ, 3 розділи, висновки, список використаної літератури з 45 найменувань. Загальний обсяг: 142 сторінки (61 сторінка основного тексту).

РОЗДІЛ 1. МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

1.1. Сутність та зміст поняття “Мультимедійні засоби навчання”

Комп’ютерні технології стали невід’ємною частиною людського життя та використовуються майже в усіх сферах людської діяльності, зокрема в освітній сфері. Сьогодні мультимедійні технології допомагають досягнути більшу кількість матеріалу, зробити заняття цікавими та змістовно насиченими, а також більш доступним для тих, хто навчається. Тому для покращення якості освіти необхідно впроваджувати мультимедійні технології на всіх рівнях навчально–виховного процесу, що дозволить вчителю ефективніше демонструвати візуальний матеріал з урахуванням власних інноваційних розробок, а учням надасть можливість за короткий проміжок часу глибше зрозуміти навчальний матеріал.

Мультимедіа (multi – багато, media – способи, засоби) – це сукупність новітніх розробок як результату процесу інформатизації, методів та комп’ютерних технологій [31]; – це взаємодія аудіо та візуальних ефектів, що управляються інтерактивним програмним забезпеченням, яке використовує сучасні програмні та технічні засоби, які об’єднують відео, графіку, звук, текст, відео тощо в одному цифровому відтворенні [30].

Мультимедійні технології навчання – це цифрові технології для створення, передавання й поширення інформації при наданні навчальних послуг (Інтернет, мережі зв’язку кабельні та бездротові, електронна пошта, стільниковий зв’язок і стільникові технології, супутникові технології, програмне забезпечення, комп’ютерне обладнання, телефонні лінії) [2], [44].

Мультимедійні засоби навчання складаються з апаратних та програмних мультимедійних засобів.

Апаратні мультимедійні засоби включають наступні пристрої в розрізі виконуваних завдань:

- для маніпулювання екранним об'єктом і введення текстової інформації : миша, клавіатура, комп'ютер;
- для виведення інформації: проектор, монітор, принтер (відображення на папері інформації);
- для записування звукової та візуальної інформації: сканер, відеокамера, фотоапарат тощо);
- для освоєння принципів і технологій автоматичного управління та використання наявних часових (людських), технічних та інформаційних ресурсів: керовані комп'ютером пристрої;
- для забезпечення доступу до мережі Інтернет: відео засоби та аудіо засоби, які в умовах навчання старшокласників допомагають створити сприятливі умови для ефективного спілкування під час проведення масових заходів та самостійної роботи старшокласників).

Програмні мультимедійні засоби включають наступні програмні засоби за їх призначенням:

- загального призначення : OS Windows/Linux/macOS, Microsoft Office та інші;
- пов'язані з управлінням апаратними пристроями: драйвера до апаратних мультимедійних засобів.

Програмні мультимедійні засоби у вигляді віртуальних конструкторів для створення моделей реальності та тренажерів для роботи з інформаційними об'єктами (графічними, текстовими чи електронними підручниками) сприяють підвищенню ефективності та оптимізації самостійної діяльності вчителя і учня, а програмні мультимедійні засоби і вигляді інформаційних систем управління сприяють ефективному обміну інформаційними потоками між учасниками навчального процесу (громадськістю, адміністрацією, батьками, вчителями, учнями) [2], [44].

Мультимедійні засоби навчання за призначенням і виконуваними операціями поділяються на наступні види засобів:

- засоби зберігання і відтворення навчальної інформації – допомагають унаочнювати навчання та багаторазово відтворювати спеціально перероблену навчальну інформацію щодо об'єктів, процесів і явищ, що вивчаються: жорсткий диск комп'ютера, флеш–картка, DVD–диски;

засоби моделювання (побудова моделей) – дозволяють продемонструвати та дослідити об'єкти та процеси, що вивчаються;

- засоби контролю/самоконтролю – сприяють автоматизації процесу перевірки ступеня засвоєння навчальної інформації та оцінки знань учнів, що допомагає вчителю оперативно оцінити рівень сприймання матеріалу одночасно кожним учнем, охопити велику кількість учнів та об'єктивно оцінити знання учнів, неодноразово застосувати контроль під час навчальної діяльності;

- засоби самонавчання (тьюторські вправи, тренажери) – дозволяють учню сприймати навчальну інформацію, контроль і самоконтроль в правильному порядку їх засвоєння, а вчителю опосередковано керувати пізнавальною діяльністю учнів;

- аудіо–комунікативні засоби – як альтернатива задиктовування нового матеріалу вчителем. З одного боку, занотовування учнями задиктованого вчителем матеріалу пасивно сприймається старшокласниками і перешкоджає процесу обмірковування матеріалу, а з іншого боку, занотовування дозволяє краще засвоювати лекційний матеріал учнями і використовувати інформацію, що була занотована, за відсутності вчителя. Тому аудіо–комунікативні засоби дозволяють закріпити занотований матеріал шляхом його багаторазового повторення;

- візуально–спостережні засоби (візуальні матеріали): таблиці, графіки, постери, анімація, діаграми, моделі, ілюстративні слайди, малюнки, фільми, телебачення, рухливі малюнки, демонстрація експериментальних та творчих вправ;

- читально–письмові засоби (текстові): електронний підручник як модульна частина предмету, що вивчається, який адаптований до навчального рівня старшокласників.

Нові технічні розробки знайшли реалізацію в таких освітніх комп'ютерних програмах, як комп'ютерні задачники, електронні підручники, гіпертекстові інформаційно–довідкові системи (програми–тренажери, каталоги, довідники тощо) [29].

Таким чином, мультимедійні засоби навчання сприяють:

- моделюванню умов навчальної діяльності;
- оптимізації часу та розширенню можливостей вчителя під час навчального процесу [27];

- підвищенню інтенсивності та ефективності процесу навчання (знання засвоюються за бажанням учня, виникнення в учня інтересу до навчання);

- подоланню учнями комунікативних бар'єрів і відповідно труднощів у навчанні [7];

- покращенню використання таких методів навчання, як: самостійна робота, контроль та активізація пізнавальної діяльності учня, усний виклад учбового матеріалу, практичного та наочного навчання, закріплення отриманих знань [43];

- підвищенню розуміння та засвоєння навчального матеріалу завдяки одночасному застосуванню слухового й зорового сприйняття матеріалу;

- створенню умов для здійснення дистанційної та самоосвіти учнів як безперервної освіти (учні мають можливість повертатися до перегляду вже вивченого матеріалу із зручним для себе часом та періодичністю перегляду навчального матеріалу);

- подоланню проблем доступу до нових джерел інформації [29];

- створенню вчителями власних мультимедійних продуктів та мультимедійних навчально–методичних баз даних з дисципліни для вдосконалення та оновлення процесу навчання [20].

Для досягнення максимального ефекту від використання мультимедійних засобів навчання в освітньому процесі необхідно здійснювати впровадження мультимедійних засобів навчання дотримуючись певної послідовності.

Етапи впровадження мультимедійних засобів навчання в освітній процес:

I етап – ознайомлення та засвоєння учнями знань щодо використання мультимедійних засобів;

II етап – ознайомлення учнів з функціоналом програмних засобів для створення та використання мультимедійних;

III етап – створення учнями власних мультимедійних продуктів та виконання учнями завдань щодо пошуку нової дослідженням існуючої інформації.

Застосування мультимедійних технологій має ряд переваг та недоліків. До основних переваг можна віднести:

- розширення потенціалу навчання завдяки інтерактивності навчання;
- оперативне коригування поданням інформації;
- швидкий доступ до значного обсягу даних;
- поетапна робота з навчальним матеріалом;
- одночасне подання та отримання звукової й відео інформації у вигляді навчального матеріалу через використання у мережевому просторі мультимедійних засобів для здійснення комунікації через інтернет.

До основних недоліків можна віднести:

– обмеженість щодо використання всього потенціалу навчальних ресурсів (обмеження трафіку інтернету, відсутність або несправність елементів комп'ютерної техніки, відсутність навичок роботи з певним мультимедійним програмним комплексом та комп'ютерною периферією);

– відволікання учнів від основного матеріалу через паралельний перегляд інших інформаційних ресурсів (паралельний перегляд стрічки соціальних мереж чи інших розважальних інтернет-ресурсів);

– психологічна неготовність деяких учнів до використання комп'ютерів та гаджетів в навчанні;

- відсутність стандартів навчання з використанням мультимедійних засобів;
- значне витрачання часу для створення авторських мультимедійних занять які б відповідали навчальній програмі з використанням певного підручника [10].

Проаналізувавши переваги та недоліки використання мультимедійних засобів навчання можна зробити висновок, що їх використання досягне максимального ефекту лише за умов, якщо спочатку вчитель визначиться з основними цілями та завданнями використання мультимедійних засобів навчання на конкретному типі уроку, а потім визначиться з форматом та змістом навчального матеріалу, що подається через мультимедійні засоби навчання з урахуванням наявних в учасників навчального процесу комп'ютерних ресурсів та їх рівня готовності до роботи з мультимедійними засобами навчання.

1.2. Цілі та завдання використання мультимедійних засобів навчання

Сучасна загальноосвітня середня школа потребує широкого удосконалення методів організації навчання, що пов'язане з використанням мультимедійних засобів навчання у педагогічному процесі.

Для усвідомлення важливості застосування мультимедійних засобів навчання для вивчення англійської мови учнів старших класів ЗЗСО варто визначити цілі та завдання використання цифрових технологій в освітньому процесі.

До основних цілей використання мультимедійних засобів навчання, за умови активного впровадження інформаційно–комунікативних технологій на всіх рівнях освітнього процесу, можна віднести наступні:

- використання якісних мультимедіа–засобів (враховують соціально–культурні відмінності між учнями старших класів ЗЗСО, їх інтереси до навчання та темп навчання);

- швидкий та вільний доступ до інформації всіх учасників освітнього процесу для утворення єдиного освітнього інформаційного простору (швидкісний інтернет з вільним Wi-Fi доступом) [24].

До основних завдань використання цифрових технологій в освітньому процесі можна віднести дидактичні та освітні завдання.

Дидактичні завдання, які вирішуються під час проведення уроку англійської мови із застосуванням мультимедійних засобів:

- формування читацької компетентності (використання матеріалів різного рівня лінгвістичної складності з відкритих Інтернет ресурсів);

- вдосконалення вміння аудіювання (автентичні звукові тексти, пісенна лірика, кіно дискурс);

- вдосконалення компетентності в писемному мовленні через наповнення словникового запасу учнів лексичними одиницями, які відображають розвиток національної культури, політичний, соціальний та економічний устрій певного суспільства;

- наповнення світогляду школярів знаннями, що стосуються мовленнєвого етикету, особливостей комунікативної поведінки та культурного розмаїття країни, мова якої вивчається);

- сприяння мотивації активної пізнавальної діяльності учнів на уроках;

- розвиток критичного мислення;

- сприяння розвитку потреби в щоденному спілкуванні англійською мовою [36].

Освітні завдання, які вирішуються під час проведення уроку англійської мови із застосуванням мультимедійних засобів:

- розвиток культури учнів (дотримання правил користування та застосування мультимедійних засобів);

- створення комфортних психологічних умов (переважно стосується невпевнених у собі, яким важко продемонструвати свій реальний рівень знань через сором'язливість);

- формування стійкої мотивації до вивчення предмету (різноманітність мультимедійних засобів робить кожен урок унікальним, тому учні з інтересом чекають настання наступного уроку);
- реалізація та розвиток індивідуальних здібностей учнів;
- сприяння розвитку естетичних знань та створення сприятливого емоційного настрою учнів завдяки використанню музики та анімації;
- розширення обсягу виконаних на уроці завдань;
- підвищення авторитету вчителя перед учнями в результаті демонстрації вчителем своїх навичок володіння комп'ютером;
- підвищення рівня володіння англійською мовою.

Тобто навчальний процес буде більш успішним завдяки ефективному поєднанню на одному носії наочних мультимедійних засобів у вигляді ілюстрації таблиці та інших аудіо та відео матеріалів [36].

Кожен мультимедійний засіб навчання (навчальне аудіо чи відео, мультимедійний електронний посібник, навчальний мультимедіа курс, навчальні презентації, проєктор, гаджети та інше) є унікальним, і лише їх комплексне застосування, що враховує дидактичні можливості та психологічну доцільність використання на уроках англійської мови серед учнів старших класів ЗЗСО, приводить до підвищення ефективності та якості навчального процесу.

1.3. Психологічні особливості учнів старших класів ЗЗСО

Успішне досягнення мети нової освітньої парадигми, “навчання впродовж життя”, можливе за умови застосування в навчальному процесі прийомів, форм і засобів навчання, що враховують психологічні особливості кожного учня [19].

Основним соціальним завданням учня старшого класу ЗЗСО є вибір професії, соціальне та особисте самовизначення, щоб до моменту закінчення

школи бути психологічно готовим до дорослого життя. Для реалізації цього завдання в учня старшого класу ЗЗСО повинні бути:

- сформовані певні властивості психіки, здібностей та потреб, які дозволили б молодій людині реалізуватися у всіх сферах життєдіяльності;
- розвинені потреби у спілкуванні та засвоєні способи здійснення спілкування;
- сформовані теоретичне мислення та вміння орієнтуватися у різних його формах, котре знаходить своє відображення в основах наукового та громадського світогляду;
- розвинене усвідомлене критичне ставлення до себе,
- психологічна готовність до трудової діяльності [13].

Дослідники формування юнацької особистості (Г. Ніков, І. Кон, М. Гінзбург, Б. Круглов, І. Дубровіна та ін.), вважають що на зміну внутрішньої позиції старшокласників впливають переміщення в центр інтересів останніх проблем вибору майбутнього життєвого шляху [19].

В учнів старших класів ЗЗСО спостерігаються наступні психічні перетворення, що спричиняють розвиток мовленнєвого апарату:

- розвиток абстрактного мислення (здатність до конкретизації та розкриття змісту поняття в конкретних образах і уявленнях, перехід від переваги в поясненні понять наочно–образного мислення до абстрактного мислення) [42];
- оволодіння логічними операціями на високому рівні при вирішенні завдань пізнавального та практичного характеру;
- мислення стає більш усвідомлене, гнучке, самостійне, широке [19].

До особливостей розумової діяльності учнів старших класів ЗЗСО можна віднести наступні:

- 1) перебудова навчальної діяльності – позитивне ставлення підлітка до навчання за умов отримання змістовного навчального матеріалу близького до життя. Для підлітків є цікавим саме той навчальний матеріал, який носить емоційний та проблемний характер викладу, спонукає учнів до організації

пошукової та пізнавальної діяльності, сприяє розвитку у підлітків самовиховання та раціонального мислення;

2) розвиток у старшокласників здатності активно та самостійно мислити, порівнювати, робити висновки та глибокі узагальнення;

3) розвиток спостережливості, що носить плановий, всебічний та послідовний характер;

4) розвиток пам'яті – довільне запам'ятовування інформації, що викликає сильну емоційну реакцію та відповідає потребам, інтересам і планам старшокласника на майбутнє;

5) розвиток концентрації уваги – увага стає більш організованою та контрольованою) [8], зосередження уваги на певних об'єктах і явищах стає цілеспрямованим та вибіркоvim (з урахуванням інтересів учня), долаючи при цьому відволікаючі чинники [19];

6) захоплення філософськими побудовами спираючись на формально-логічні операції та особливості емоційної сфери, абстрактна реальність стає важливішою за дійсність, руйнування усталених законів і теорій, планування майбутнього життєвого шляху [19].

У старшокласників формуються важливі особистісні якості:

- прагнення само реалізуватися як самостійна, незалежна особистість;

- осмислення життєвого шляху;

- прагнення задовольнити свої соціальні потреби через визначення свого місця у суспільстві, встановлення відповідальності за себе як члена колективу та спільну колективну справу;

- оцінювання навчальної діяльності із позицій свого майбутнього – зміна ставлення до окремих предметів з урахуванням інтересів, нахилів учня, намірів отримати певну професію;

- розвивається самоспостереження [19] та самовдосконалення (прагнення до підвищення інтелектуальних здібностей, вирішення особисто значущих проблемних ситуацій).

Учні старших класів, під час здійснення їх навчальної діяльності керуються наступними мотивами:

- суспільного спрямування (пошук свого місця в житті, суспільне схвалення, підготовка до майбутньої професії);
- навчального спрямування (інтерес до знань; задоволення від творчих завдань та отримання нагород; рівень конкурентності між учнями; неприязнь до вчителів або інших учнів; рівень втоми чи нудьги; складність учбового матеріалу) [19].

Психологічна готовність учня старшої школи ЗЗСО до самовизначення передбачає:

- формування та розвиток самосвідомості, самооцінки (оцінка з позиції внутрішньої шкали цінностей) та самоаналізу здібностей старшокласника;
- зростання самоповаги, стабілізація настрою [19];
- усвідомлення майбутніх життєвих перспектив (усвідомлення власних принципів та мотивів, потреб, моральних цінностей та власних здібностей);
- диференціацію потреб та інтересів, що відповідають власному світу підлітка (переживання індивідуальної цілісності та неповторності, переоцінка внутрішнього світу) [19].

На думку Е. Еріксона, підліткам притаманні почуття єдності та само тотожності, що характерно для кризи особистісної ідентичності старшокласника [12].

Таким чином, до психологічних особливостей учнів старших класів ЗЗСО можна віднести:

- сформованість внутрішньої позиції щодо вибору життєвого шляху та активне включення молодих людей у доросле життя з його нормами та правилами;
- сформованість абстрактного мислення та розумової діяльності (розвиток мислення, пам'яті та уваги, розвиток спостережливості, збільшення концентрації уваги);

- комунікативний розвиток (опанування старшокласниками зв'язності, логічності, послідовності висловлювання, морфологічних і синтаксичних аспектів мовлення);

- підтримання навчальної діяльності комплексом сформованих старшокласником мотивів;

- формування особистих якостей (здатність до самоконтролю, усвідомлення власного життєвого шляху та соціальних потреб, колективна відповідальність, оцінювання навчального матеріалу з позицій запланованого майбутнього, самопізнання через самоаналіз та самооцінку, самовдосконалення, психологічна готовність до самовизначення.

Усі ці психологічні особливості учнів старших класів ЗЗСО має враховувати вчитель іноземної мови при плануванні навчального процесу при впровадженні прогресивних ідей із застосування мультимедійних засобів навчання. При плануванні уроку іноземної мови учнів старших класів ЗЗСО учитель повинен дотримуватися наступних вимог:

- підвищувати змістовність мовлення для розвитку комунікативної спрямованості навчання;

- створювати сприятливі психологічні умови для здійснення спілкування;

- добирати для уроків матеріал проблемного спрямування з використанням прийомів, що спонукають до висловлення учнями власного ставлення до обговорюваної проблеми;

- сприяти використанню іноземної мови в майбутній діяльності старшокласника через дотримання принципу індивідуалізації навчання;

- застосовувати різні види та форми самостійної роботи учнів;

- забезпечувати творчу пошукову діяльність юних талантів, використання вправ і завдань рефлексивного характеру із застосуванням інформаційних технологій навчання: на порівняння, аналіз, узагальнення, систематизацію навчальної інформації, впровадження продуктивних форм навчальної діяльності для формування креативного мислення учнів;

- кількість завдань проблемного характеру повинні перевищувати кількість завдань тренувального характеру з граматики, лексики чи фонетики.

Висновки до розділу 1

Мультимедійні технології навчання – це цифрові технології, які використовуються для створення, передавання й поширення інформації та надання послуг під час навчального процесу.

Мультимедійні засоби навчання (апаратні та програмні) – це сукупність різнотипових засобів навчання (текст, графічне зображення, музика, відео), якими користуються учасники навчального процесу для підвищення змістового розуміння та запам'ятовування навчального матеріалу з метою отримання знань, покращення вмінь та навичок учнів.

Основними цілями використання мультимедійних засобів навчання є застосування якісних мультимедіа-засобів та наявність швидкого і вільного доступу до інформації всіх учасників освітнього процесу для утворення єдиного освітнього інформаційного простору.

Основні завдання використання мультимедійних засобів навчання включають вирішення дидактичних та освітніх завдань навчання.

Для учнів старших класів ЗЗСО характерні такі психологічні зміни: завершення фізичного дозрівання старшокласника, психологічне і соціальне дорослішання, підвищення рівня самосвідомості, формування світогляду, вибір професії та формування передумов до початку дорослого життя.

До психологічних особливостей учнів старших класів ЗЗСО належить: формування особистісних якостей, притаманними є схильність до теоретизування та абстрактного узагальнення, наявність складного комплексу мотивів, прагнення до самовдосконалення та підвищеним бажанням бути всебічно розвиненим, зміна внутрішньої позиції, формування стану психологічної готовності до самовизначення, криза особистісної ідентичності, глибокий самоаналіз. До особливостей розумової діяльності учнів старших класів ЗЗСО можна віднести: перебудова навчальної діяльності, розвиток

мислення, розвиток спостережливості, пам'яті, уваги, розвиток концентрації уваги, розвиток здатності до абстрактного мислення, схильність до захоплення філософськими побудовами. У старшокласників формуються особисті якості, комплекс мотивів для здійснення навчальної діяльності та психологічна готовність до самовизначення.

Усі ці психологічні особливості учнів старших класів ЗЗСО має враховувати вчитель іноземної мови при формуванні уроку з використанням мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО

2.1. Сутність та зміст поняття “граматична компетентність”

В умовах розширення міжнародних контактів України перед Державною системою освіти стає завдання створення умов для практичного опанування учнями хоча б однією іноземною мовою [35]. Для реалізації цього завдання заклади освіти повинні сприяти формуванню у учнів граматичної компетентності, як основного елемента іншомовної комунікативної компетентності, що дозволило б в майбутньому випускникам старших класів ЗЗСО розвивати та вдосконалювати іншомовні комунікативні навички відповідно до власних потреб.

Глумаченням поняття граматичної компетентності займалися такі дослідники, як О. Ванівська, Д. Вольницька, І. Воробйова, О. Гладка, С. Ніколаєва, П. Пироженко, О. Пометун та інші дослідники.

За О. Ваневською, граматична компетентність – це вміння граматично коректно побудувати речення та словосполучення з використанням лексичних одиниць для здійснення повноцінної двосторонньої комунікації [1].

І. Воробйова під граматичною компетентністю розуміє коректне та адекватне використання отриманих граматичних знань та навичок в певній ситуації під час здійснення іншомовної комунікації [6].

За С. Ніколаєвою граматична компетентність представляє ефективне застосування наступних вмінь (граматичних засобів мови): вміння будувати граматично правильні висловлювання різної складності, розпізнавати і розуміти граматичні структури в іншомовному мовленні, будувати правильно словосполучення і речення через коректне поєднання та видозмінення слів [25].

Дослідники Л. Пироженко та О. Пометун вбачають під граматичною компетентністю здатність особи застосовувати комунікативно – доцільні й ситуативно – адекватні іншомовні граматичні знання, навички (навички розуміння та граматично коректного висловлювання думки з використанням граматичних правил іноземної мови) та уміння в процесі іншомовного спілкування для реалізації особою мовної поведінки іншою [31].

Таким чином, під граматичною компетентністю мається на увазі здатність учнів, дотримуючись правил певної іноземної мови, правильно розуміти та використовувати набуті знання з граматичних ресурсів, елементів іноземної мови при побудові фраз та речень під час здійснення комунікації.

Дослідженням формування граматичної компетентності займалися ряд вчених, праці яких можна сформулювати в наступні переходи:

- комунікативний – (О. Пометун, Л. Пироженко) граматична компетентність формується під час мовленнєвої діяльності учнів через виконання останніми комунікативних вправ та завдань [31];

– концептуальний (С. Страус, Дж. Лі та інші) – висловлювання, окрім граматичної складової, включає концептуальну (осмислення граматичної концепти завдяки знанням способів кодування граматичної концепти носіями мови) та стилістичну складову (авторська особливість побудови тексту) [45].

На думку С. Ніколаєвої, граматична компетентність є результатом виникнення граматичних відносин після взаємодії рідної та іноземної мов (взаємодії когнітивного та концептуального світосприйняття рідним та іноземним соціумом), а також граматична компетентність є комплексом зв'язків, закономірностей взаємодії граматичних явища та концептів, що реалізуються ними [25].

О. Вовк до складу граматичної компетентності включає складові системи мови (орфографічні, морфологічні, фонетичні, синтаксичні, лексичні) та здатність особи: влучно оперувати граматичними поняттями та засобами реалізації граматичних категорій, адекватно використовувати під час мовлення граматичні явища [4].

I. Тригуба виділяє наступні складові граматичної компетентності: – граматичні навички: репродуктивні граматичні навички (навички письма й говоріння), рецептивні навички (навички читання й аудіювання);

- граматичні знання;
- граматична усвідомленість [41].

До характерних ознак граматичної навички належать автоматизованість, гнучкість і стійкість та поетапне формування.

До операцій граматичної навички належать:

- 1) для формування рецептивних граматичних навичок:
 - сприймання граматичних структур (звукових або графічних образів);
 - розрізнення граматичних форм;
 - співвіднесення граматичних форм із певним значенням;
- 2) для формування репродуктивних граматичних навичок:
 - вибір граматичної структури, яка б відповідала ситуації мовлення;
 - оформлення граматичної структури за нормами (морфологічні й синтаксичні особливості граматичної структури);
 - реалізація у мовленні [26].

Граматичні навички, в залежності від функцій, які покликані вони виконувати, розподіляють на наступні види:

- морфологічні навички – включають в себе правильне автоматизоване формоутворення та формовживання слів під час здійснення усного мовлення іноземною мовою;

- синтаксичні навички – включають в себе правильне автоматизоване застосування синтаксичних схем речень різного типу під час здійснення усного мовлення іноземною мовою [16].

Учні отримують граматичні знання через засвоєння різнотипової навчальної інформації, такої як:

- правила (описові і правила–інструкції); зразок мовлення – мовленнєва одиниця, на основі якої можна побудувати інші мовленнєві одиниці з подібною граматичною структурою за аналогією з основною мовленнєвою одиницею;

- модель – зображення об'єкта в спрощеній формі (взаємозв'язки, властивості, структуру, відносини між складовими елементами об'єкту);

- схема – графічне зображення об'єкта;

- ілюстративна таблиця – дозволяє систематизувати та встановити зв'язки між елементами граматичного явища;

- когнітивна метафора (вербальна або зображальна) – сприяє формуванню нових понять в результаті здійснення ментальних операцій [26].

Граматична усвідомленість – це вміння людини:

- усвідомлювати процес формування граматичної компетентності, реєструвати й розпізнавати граматичні структури (особливості й закономірності утворення і функціонування граматичних структур);

- усвідомлювати зручний тип мовця;

- аналізувати граматичну сторону усного та писемного висловлювання тощо [26].

Проаналізувавши основні поняття та складові/елементи граматичної компетентності можна зробити висновок, що граматична компетентність – це сформовані в результаті поєднання граматичних знань (складових системи мови), граматичних навичок (репродуктивних та рецептивних) та граматичної усвідомленості (вміння знаходити зв'язок між рідною та іноземною мовою, оперувати граматичними поняттями, адекватно використовувати граматичні явища у мовленні) вміння людини коректно й граматно оформлювати свої висловлювання в усній і писемній формі та розуміти граматичне оформлення мовлення інших.

2.2. Навчальні можливості відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності

Ефективність формування англомовної граматичної компетентності залежить від якісно підібраних електронних освітніх (навчальних) ресурсів, як

важливого інструменту навчально–виховного процесу, та вдалого поєднання різних видів мультимедійних засобів навчання для демонстрації та застосування під час освітнього процесу учнями ЗЗСО електронних освітніх ресурсів .

Наказом Міністерства освіти і науки України від 29.05.2019 № 749 “Про внесення змін до Положення про електронні освітні ресурси” було внесено зміни до Положення про електронні освітні ресурси, яке визначає поняття електронних освітніх ресурсів, їх основні види, вимоги до них.

Під електронними освітніми ресурсами, як відкритими ресурсами у формуванні англомовної граматичної компетентності під час здійснення освітнього процесу, розуміють мультимедійні засоби навчання, які розміщені на цифрових носіях або в інформаційно–телекомунікаційних системах та які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів. Електронні освітні ресурси створюються з метою модернізації освітнього простору через надання рівного доступу всім учасникам освітнього процесу та використання створених на основі інформаційно–комунікаційних технологій якісних навчальних і методичних матеріалів.

Типологія електронних освітніх ресурсів, що використовуються в освітньому процесі:

1) за функціональною ознакою:

- електронні навчальні видання;
- електронні довідкові видання;
- електронні практичні видання (додаток А);

2) за наявністю друкованої версії:

- електронні версії (копії, аналоги) друкованих видань;
- самостійні електронні видання або матеріали, що не мають друкованих аналогів;

3) за організаційним спрямуванням:

- аудіовізуальний твір;
- електронний довідник;

- електронний словник;
- електронні методичні рекомендації;
- електронні тести;
- електронні дидактичні демонстраційні матеріали тощо.

Якісним електронним освітнім ресурсам властиві наступні ознаки: функціональність та надійність; безпечність; зручний інтерфейс; кросплатформеність; відповідність принципам державної політики цифрового розвитку, законодавству України (захист авторських прав) та міжнародним стандартам (Experience API тощо) [33].

Для ефективного проведення дистанційного навчання під час пандемії та у військовий час неабиякої популярності набуло використання вчителями інструментальних систем–оболонок (автоматизованих навчальних систем) за їх легке використання при створенні вправ та завдань до теми уроку та невеликий обсяг, що дозволяють розвантажити роботу вчителя під час здійснення останнім знайомства учнів з теоретичним матеріалом та проведення тренування і контролю рівня знань учнів (індивідуальні контрольні завдання на вибір правильної відповіді, багаторазове проведення контролю знань, завдання з можливістю здійснення учнями самоперевірки для формування самоконтролю) [3].

Використання мультимедійних навчальних ресурсів дозволяє:

- побудувати навчальний процес навколо учня;
- перетворити мовний клас в активне місце наповнене змістовними завданнями (завдяки використанню комп'ютерних технологій);
- сформувати в учнів здатність індивідуально керувати своєю навчальною діяльністю в зручному для них темпі з використанням індивідуальних наборів засобів підтримки навчання (застосування завдань з різним ступенем складності з використанням довідників, підказок, ключів);
- пристосувати форми навчального матеріалу до індивідуальних особливостей учнів;
- сформувати мотивацію учнів до навчання.

Для привернення уваги учнів старших класів ЗЗСО до вивчення англійської мови вчитель повинен вміти ефективно поєднувати мультимедіа (що враховують інтереси учнів) та методики навчання під час проведення уроку. Тобто вчитель повинен методично грамотно спланувати роботу учнів з Інтернет–ресурсами, чого неможливо зробити без розробки нових методик навчання іноземної мови на основі навчальних Інтернет–ресурсів та соціальних сервісів. Такі методики повинні бути націлені на формування та розвиток у вчителя:

- іншомовної комунікативної та інформативної компетентності (критичне ставлення до поширюваної інформації, розвиток комунікативних когнітивних умінь здійснювати пошуки та відбір відомостей, проводити узагальнення, класифікацію, аналіз і синтез отриманої інформації);

- вмінь аналізувати та обговорювати з учнями результати роботи з ресурсами мережі Інтернет.

Для здійснення ефективного використання мультимедіа в складі мультимедійних навчальних ресурсів, вчителю рекомендується враховувати наступні вимоги до інтерфейсу мультимедійних навчальних ресурсів при здійсненні їх пошуку в мережі Інтернет:

- уникати надмірного використання текстової та ілюстративної інформації,
- дотримання порядку при розташуванні структурних елементів (групування мультимедіа, об'єднання об'єктів мультимедіа в цілісні групи, органічне доповнення основного тексту мультимедійними об'єктами);

- забезпечення мультимедіа–інформації емоційним (яскравим та чітким) забарвленням для покращення сприйняття навчального матеріалу;

- наявність пояснень під мультимедіа, які допоможуть вчителю зорієнтуватися в доцільності завантаження файлу;

- використання коротких (до 2 хвилин) відеофрагментів.

Для формування мультимедійних навчальних ресурсів застосовують наступні інформаційні матеріали:

- анімація;

- інструмент оцінювання (наприклад, наявність кнопки для здійснення перевірки відповіді);
- завдання, що відповідають плану уроку та сприяють формуванню в учнів знань та навичок);
- приклад (ресурс, що здійснює більш глибоке пояснення теми уроку, порядку виконання подібних вправ);
- інструмент розробки (веб–сайти, навчальні об'єкти, програми);
- ілюстрація та графіка (діаграма, інфографіка, графік) різного формату файлу;
- фотографічне зображення людей, місць чи речей, які унаочнюють поняття, процеси чи явища, що є предметом пізнання);
- презентація (навчальні матеріали (текст та мультимедіа для представлення навчальної програми та понять);
- інструмент соціальних мереж ;
- навчальний план до навчального курсу;
- навчальний посібник,
- відео–інструкція [3].

В інтернет–просторі мультимедійні навчальні ресурси реалізовано через платформи для вивчення англійської мови. Більшість таких платформ використовують систему геймінгу для стимулювання учнів проходити якомога більше вправ за менший період часу, отримуючи при цьому або рейтинг балів, або ігрову валюту.

До найбільш поширених в мережі Інтернет належать наступні платформи для вивчення англійської мови належать: *Duolingo*, *Lingva.Skills*, *HiNative*

Платформа *Duolingo* має наступні особливості:

- має в наявності завдання, що розраховані на різний рівень знань англійської мови користувачем платформи,
- більшість завдань представлені у формі письмових вправ та диктантів,
- наявність дерева досягнень,

–об’єднання користувачів в групи з відображенням результатів та прогресу кожного користувача групи,

– гейміфіковане навчання через отримання ігрової валюти (лінготи) за пройдене завдання з можливістю здійснення покупки в ігровому магазині.

Наступна масштабна українська платформа для онлайн–вивчення англійської мови – *Lingva.Skills*. Унікальність цієї платформи полягає у поєднанні прямого методу та комунікативної методики вивчення англійської мови та орієнтована на формуванні звички активно і правильно використовувати англійську мову в контексті повсякденного спілкування. Курс є дієвим для вивчення певних граматичних конструкцій учнями середньої та старшої школи, бо опрацювання граматичних шаблонів здійснюється на великому виборі вправ з аудіювання.

Однією з найкращих платформ, яка навчає англійської мови за допомогою живого спілкування з іншими людьми, носіями іноземної мови, є платформа *HiNative*, яка дозволяє навчатися правильної вимови та дає можливість ставити учасникам спільноти питання (питання щодо перекладу слів чи фраз, основних правил граматики).

Методологія навчання на платформі *LinguaLeo*, як і в *Duolingo*, ґрунтується на геймінгу. *LinguaLeo* дозволяє отримати доступ до широкого формату даних матеріалу структурованого за темами, самостійно обирати та опрацьовувати через проходження тренувань/тестів матеріали теми, спілкуватися з іншими користувачами платформи [18].

Наступні платформи можна розподілити за метою використання:

1) для вивчення перекладу та правильної вимови слів англійської мови:

- *Youghlish.com* – можна обрати різні вимови: британську, американську чи австралійську;

- *Englishcentral.com* – вивчення англійської за допомогою відео з субтитрами. Можна підібрати уроки відповідно до свого рівня володіння мовою;

- *Eslbrains.com* – багато вправ на популярні теми з використанням відео, аудіо та графічних матеріалів;

- *Tandem* – тренування правильної вимови англійських слів зі співрозмовником, носієм англійської мови;

2) для вивчення граматичних структур:

- *learningapps.org* – безкоштовні інтерактивні вправи у вигляді невеликих інтерактивних модулів на будь-які теми (вивчення нових слів, вправи на закріплення граматики, вправи на аудіювання та інші);

- *Liveworksheets.com* – вправи за граматичними темами;

- *Englishdom.com* – безкоштовний онлайн-тренажер з граматичними та практичними заняттями;

- *Perfect-english-grammar.com* – вправи для поглиблення знань з граматики;

3) для створення вчителями вправ на формування граматичної компетентності учнів відповідно до навчального плану:

- *Schoology* – віртуальне середовище навчання та управління онлайн-аудиторією, яке дозволяє створювати, керувати та ділитися навчальним змістом, та надає вчителям наступні можливості: зв'язуватися з учнями з домашніми завданнями, розміщувати щоденні нагадування або оновлення, керувати календарем завдань і ставити нові завдання [3];

- *iSlcollective.com* – спільнота вчителів ESL/EFL, які безкоштовно публікують свої власноруч створені відео-уроки англійської мови;

- *Liveworksheets.com* – створення користувачами вправ за граматичними темами з можливістю управління онлайн-аудиторією (створення віртуальних робочих зошитів та ведення журналу успішності учнів) [22].

Платформи для вивчення англійської мови, що доступні для широкого користування у вигляді мобільного додатку або сайту, крім переваг мають і ряд недоліків:

- обмеженість доступу до певних ресурсів (безкоштовна ДЕМО версія);

- платформи створені для широкого кола користувачів і не враховують потреби учнів, що відповідали би вимогам навчальної програми, тому вчителю вимушені витратити додатковий час для пошуку завдань за певною темою граматики, яка б відповідала вимогам навчальної програми;

- відсутність правил виконання вправ, що ускладнює роботу учнів з вправою;

- вимагає від вчителів адаптувати структуру уроку та домашні завдання під можливості платформи, для ефективного використання завдань з платформ з метою більш ефективного закріплення учнями набутих знань з граматики;

- технічні складнощі в засвоєнні функцій платформи та обов'язковий доступ до інтернету [38].

Отже, використання онлайн-ресурсів для вивчення англійської мови дозволяє:

- прискорювати процес формування та розвитку умінь та навичок учнів при засвоєнні граматики іноземної мови завдяки підвищенню інтересу учнів до виконання різноманітних завдань з елементами геймінгу;

- спілкуватися в мовному середовищі в реальному часі з вирішенням широкого кола реалістичних завдань з реальних життєвих ситуацій, що сприяє формуванню спонтанної та адекватної реакції на репліки у вигляді оригінальних висловлювань коректної форми;

- вивчати граматику опосередковано через автоматичне набуття знань, виключаючи власне вивчення граматичних правил,

- створювати сприятливу для учня соціально-психологічну атмосферу на занятті, що надає учням впевненості в собі та сприяє розвитку самостійності останніх [37]. Але для ефективного використання онлайн-ресурсів вчитель повинен грамотно будувати урок з урахуванням рівня знань учнів та вимог навчальної програми з англійської мови.

2.3. Методика застосування мультимедійних презентацій як спосіб розвитку англomовної граматичної компетентності в учнів старших класів ЗЗСО

Розвиток англomовної граматичної компетентності в учнів старших класів ЗЗСО здійснюється переважно шляхом закріплення вже набутих в середній школі знань та навичок, а також засвоєння нових більш складних граматичних конструкцій. При цьому вчителя стикаються з наступними проблемами: 1) використання лише одних підручників не цікаво для учнів, 2) використання лише відкритих інтернет-ресурсів з вивчення англійської мови може бути недостатньо, оскільки вони не можуть повністю задовольнити вимоги навчальної програми, 3) вчитель не має достатньо часу для вивчення можливостей всіх платформ з вивчення англійської мови та розробки уроку, який би враховував і вимоги навчальної програми і можливості платформи. Тому для вирішення вказаних вище проблем вчитель має можливість створити мультимедійну презентацію.

Мультимедійна презентація — це набір кольорових слайдів, створених за допомогою інформаційних технологій для формування інформації різної форми (текст, графіка, відео чи аудіо фрагмент, анімація, звук) та призначених для розкриття однієї теми.

Використання мультимедійної презентації дозволяє вчителю: 1) підлаштувати зміст презентації під програму підручника, 2) врахувати вимоги навчальної програми певного рівня навчання учнів старших класів ЗЗСО (навчальної програми загальноосвітньої школі або спеціалізованої школи з поглибленим вивченням англійської мови), 3) наповнити тематичний слайд презентації посиланнями на конкретні вправи, аудіо та відеоматеріал інтернет-ресурсів з вивчення англійської мови, 4) доповнити презентацію поясненнями щодо виконання вправ для закріплення знань з граматики, 5) подати вправи з урахуванням рівня знань учнів, 6) додати авторські схеми, малюнки, аудіо файли з поясненнями нової теми, 7) систематизувати великий обсяг

теоретичного матеріалу з граматики іноземної мови, 8) пришвидшити процес навчання через створення більш наочної презентації з використанням сучасного навчального матеріалу, 9) створити інтерактивний урок заглиблений у спілкування, 10) організувати колективне навчання, 11) підвищити інтерес учнів до навчального матеріалу та сприяти створенню учнями творчих презентацій на закріплення теми, розвиваючи таким чином особистість учня [17].

Перед тим, як використовувати мультимедійні презентації в роботі, вчитель повинен знати:

- 1) дидактичні можливості програм, за допомогою яких створюються презентації;
- 2) вимоги, які необхідно враховувати при створенні електронної презентації,
- 3) технологію створення електронної презентації.

Вчитель повинен дотримуватись наступних етапів створення презентації:

1–й етап. Підготовчий: визначити тему, мету, структуру уроку, завдання та місце презентації на уроці.

2–й етап. Творчий: підібрати матеріал презентації, визначитися з часом демонстрації та оформленням презентації (колір, шрифт, розмір, наповнення, порядок демонстрації слайдів), оформити презентацію з використанням програмних засобів.

3–й етап. Аналітичний: за результатами демонстрації презентації проаналізувати ефективність засвоєння матеріалу презентації учнями через аналіз їх реакції на надану в слайді інформацію, якість виконання завдань за матеріалом презентації, створення учнями творчих презентацій за матеріалами теми, виокремити ефективні частини презентації для подальшого застосування у роботі при створенні наступної презентації [23].

Мультимедійну презентацію можна створити за допомогою наступних безкоштовних програмних засобів: *Canva, Visme, Prezi, Keynote, Haiku Deck, SlideDog, Slides, Slidebean, Power Point, Google Презентації/Slides, Piktochart,*

Sway, Zoho Show. Але для зручності використання вчителями програмний засіб для створення презентації повинен відповідати наступним вимогам: наявність українського інтерфейсу, безкоштовне використання програми, максимальна функціональність програми, можливість працювати як з комп'ютера так і з мобільного телефону та інших гаджетів, доступність програми, можливість працювати в онлайн-режимі, доступна на всіх платформах, мобільна версія підтримується на Android та iOS, доступний інтерфейс, наявність функціоналу для спільної роботи декількох користувачів над презентацією. Таким вимогам відповідають наступні безкоштовні програмні засоби: *Canva, Power Point, Google Презентації/Slides, Sway*. До основних переваг цих програм можна віднести наступне:

1. *Canva*: простота використання, має потужні функції і велику базу шаблонів, підтримує групове редагування, працює на будь-якому пристрої з браузером, додаток доступний для Android, iPadOS та iOS;
2. *Power Point*: загальна доступність в пакеті Office від Microsoft, поширеність, значна кількість інструментів;
3. *Google Презентації/Slides*: підтримує групове редагування, безоплатно доступно більшість основних функцій та шаблонів, автономне редагування та демонстрація у реальному часі, легко імпортує PDF-файли;
4. *Sway*: інструмент Microsoft Office Online, презентація створюється в онлайн-режимі, є мобільна версія та можливість перемикання мови.

Але програми мають і ряд недоліків:

1. *Canva*: у базовій версії не можна змінити розмір зображення, ліміт користувачів (безкоштовна версія – 10 осіб), потрібно багато часу для освоєння великого функціоналу програми,
2. *PowerPoint*: шаблони програми використовуються в інших програмах, тому слайди виглядають стандартними;
3. *Google Презентації/Slides*: проблеми при відкритті слайдів програми в *PowerPoint*, редагування доступне лише у браузері Chrome, відсутні

деякі функції що властиві для *PowerPoint*, мало шаблонів/ефектів/шрифтів для оформлення презентацій та персоналізації;

4. *Sway*: увійти можна тільки через акаунт у Microsoft Office Online.

Проаналізувавши переваги та недоліки безкоштовних програм для створення презентацій, в залежності від мети, насиченості та доступності презентації, можна зробити наступні висновки:

- для створення простої презентації з швидким доступом та можливістю групового редагування підійде *Google Презентації/Slides*;

- для створення презентації з використанням різних форматів файлів в режимі оффлайн підійде *PowerPoint*;

- для насичення презентації цікавими спецефектами при демонстрації та можливістю групового редагування підійде *Canva* [11].

Навчальна презентація повинна мати конкретний зміст, передбачати розв'язання конкретної педагогічної проблеми та відповідним чином оформлена. Тому якісна презентація повинна бути оформлена з урахуванням дотримання педагогічних (дидактичні, методичні) та художньо–оформлюваних вимог [14].

Дидактичні вимоги – відповідність змісту презентації дидактичним принципам навчання: традиційним (принцип наочності та доступності навчання) та специфічним (принцип доцільності використання презентації, інтенсифікації навчального процесу, ергономічності презентації,

Методичні вимоги: врахування особливостей навчального предмета; наочний матеріал повинен відповідати педагогічним цілям і вибраним методам; дотримання логічності в порядку подання інформації та завдань [5].

До художньо–оформлювальних вимог мультимедійної презентації належать:

1. Вимоги що стосуються підготовки презентації:

1.1. Простий, ефектний дизайн слайду в єдиному стилі (світлий текст на темному фоні або навпаки) з урахуванням 10 слайдів повинні бути показані за 20 хвилин, чергування слайдів з текстом/таблицею/схемою, мінімальний шрифт

– 30. Уникати: яскравих кольорів, більше трьох кольорів на одному слайді, довгі речення, непомітні заголовки, надмірну кількість анімаційних ефектів, більше 15 рядків, 2 зображення з коментарями на 1 слайді, фоновий звуковий супровід демонстрації.

1.2. Структурування презентації: титульний слайд, інформаційні слайди, завершальний слайд.

1.3. Технічні вимоги оформлення слайдів: горизонтальне розташування слайду, у центрі слайду найважливіша інформація, назва таблиць/діаграм/схем розташовується над зображенням, не змішувати різні стилі шрифтів в 1 презентації (перевага надається шрифтам “без насічок” для легкого читання з відстані (Arial, Times New Roman, Calibri та інші), розмір шрифту (заголовок: 22 – 28 пт, основний текст: 18 – 22 пт, легенда чи підпис зображення: 16 – 20 пт, номер слайду в правому верхньому кутку: 14 – 16 пт) [21].

1.4. Послідовність презентацій: формування навчальної мети, створення передумов до сприйняття навчального матеріалу, подача навчального матеріалу та його оцінка [9].

2. Вимоги до демонстрації презентації:

2.1. Не повторювати написану інформацію зі слайду.

2.2. Коментування слайду повинно передувати зображенню слайду.

2.3. Використовувати контрастні подразники (збільшення гучності голосу, інтонація, темп голосу, не одноманітне пересування по класу).

2.4. Коротке питання по змісту слайду повинно мати на увазі коротку відповідь [21].

3. Вимоги до змісту презентації:

3.1. Не викладати в презентації теорії з підручника. Відбір матеріалу для презентації повинен відповідати принципам науковості, доступності та наочності.

3.2. Текст слайду презентації повинен відповідати віку учнів.

3.3. Розподіл завдань з презентації за групами учнів з урахуванням рівня знань.

3.4. Зміст презентації повинен відповідати типу уроку, етап заняття з іноземної мови та завданню уроку: презентація для засвоєння нової теми граматики іноземної мови як ілюстрація промови вчителя або для самостійного ознайомлення (урок–лекція, урок засвоєння нових знань), насиченість презентації мультимедійними засобами (гіперпосилання на звукові–, відеофайли або сайт із завданнями), наявність в презентації вправ на закріплення отриманих знань з перевіркою (урок узагальнення й систематизації знань, урок перевірки домашнього завдання), при формуванні умінь і навичок бесіду з учнями супроводжувати слайдами у вигляді невеликого відеоряду/фото/малюнку що вимагає коментарю, при повторенні вивченого матеріалу можна включити в презентацію декілька слайдів з попередньої презентації зі збереженням стилю слайдів та інше (презентація–плакат, презентація як інтерактивний семінар, презентація як роздавальний ілюстративний електронний матеріал, презентація як інформаційний ролик).

3.5. Дизайн презентації повинен враховувати засоби демонстрації презентації (інтерактивна дошка, проєктор, монітор ноутбука чи комп'ютера та інше).

При дотриманні всіх вимог щодо створення та реалізації мультимедійної презентації вчитель отримає наступні переваги від застосування мультимедійних презентацій на уроках іноземної мови:

- розширення освітнього простору уроку (можливість демонстрації презентації для групи учнів в класі на стінному екрані або для індивідуального перегляду учнями на комп'ютері та гаджетах, презентацію можна використовувати як для доповіді вчителя так і для здійснення самоосвіти учнів при дистанційному навчанні);

- інтерактивність мультимедійної презентації дозволяє учням легше сприймати навчальний матеріал (свобода учнів у виборі часу, тривалості, повторюваності перегляду презентації);

- оперативність при редагуванні вчителем матеріалу презентації;

- можливість використовувати окремі слайди в якості роздаткового матеріалу та використовувати різноманітні вправи;
- підтримка пізнавального інтересу учнів, посилення мотивації навчання, ефективне сприйняття та запам'ятовування нового матеріалу;
- економія навчального часу й матеріальних засобів;
- контроль нових знань та систематизація вивченого матеріалу;
- розвиток креативних здібностей в організації навчальної діяльності.

При цьому, використання презентацій приводить учнів до: зростання мотивації до навчання, підвищення інтересу до вивчення англійської мови, концентрації уваги, більш швидкого й глибокого сприйняття матеріалу, включення всіх видів пам'яті (зорова, слухова, моторна, асоціативна).

Висновки до розділу 2

Граматична компетентність – це сформовані в результаті поєднання граматичних знань (складових системи мови), граматичних навичок (репродуктивних та рецептивних) та граматичної усвідомленості (вміння знаходити зв'язок між рідною та іноземною мовою, оперувати граматичними поняттями, адекватно використовувати граматичні явища у мовленні) вміння людини коректно й граматно оформлювати свої висловлювання в усній і писемній формі та розуміти граматичне оформлення мовлення інших.

В інтернет–просторі мультимедійні навчальні ресурси реалізовано через електронні освітні (навчальні) ресурси, автоматизовані навчальні системи та платформи для вивчення англійської мови: *Duolingo*, *Lingva.Skills*, *HiNative*, *LinguaLeo*, платформи для вивчення перекладу та правильної вимови слів англійської мови (*Youglish.com*, *Englishcentral.com*, *Eslbrains.com*, *Tandem*), платформи для вивчення граматичних структур (*learningapps.org*, *Liveworksheets.com*, *Englishdom.com*, *Perfect–english–grammar.com*), платформи для створення вчителями вправ на формування граматичної компетентності учнів відповідно до навчального плану (*Schoology*, *iSlcollective.com*,

Liveworksheets.com). Більшість платформ для вивчення англійської мови використовують систему геймінгу для стимулювання учнів проходити якомога більше вправ за менший період часу, отримуючи при цьому або рейтинг балів.

Мультимедійна презентація — це набір кольорових слайдів, створених за допомогою інформаційних технологій для формування інформації різної форми (текст, графіка, відео чи аудіо фрагмент, анімація, звук) та призначених для розкриття однієї теми.

Для ефективного використання мультимедійних презентацій, вчитель повинен знати: дидактичні можливості програм, вимоги щодо створення презентації, технологію створення електронної презентації. Для створення мультимедійної презентації вчитель з елементарним рівнем комп'ютерної грамотності має можливість використовувати низку сучасних безкоштовних програмних засобів: *Canva, Visme, Prezi, Keynote, Haiku Deck, SlideDog, Slides, Slidebean, Power Point, Google Презентації/Slides, Piktochart, Sway, Zoho Show*.

Навчальна презентація повинна мати конкретний зміст, передбачати розв'язання конкретної педагогічної проблеми та відповідним чином оформлена з дотриманням педагогічних (дидактичних і методичних) та художньо-оформлювальних вимог. Але для формування англійської граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО, з метою максимального насичення уроку навчальним матеріалом, необхідно провести також аналіз ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів та доповнити авторську мультимедійну презентацію гіперпосиланнями на ефективні мультимедійні навчальні засоби з відкритих ресурсів.

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ АНГЛОМОВНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗЗСО

3.1. Аналіз ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів у формуванні англomовної граматичної компетентності учнів старшого класу ЗЗСО

Англomовна граматична компетентність учнів старших класів ЗЗСО формується відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 30.08.2024 1.1/15776–24 [34] (інструктивно–методичні рекомендації щодо викладання іноземних мов у ЗЗСО у 2024 – 2025 навчальному році [15], згідно якого освітній процес у ЗЗСО повинен відбуватися за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти [32]; Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня [40]; навчальними програмами з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів [28] і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов [28] (додаток Б).

Враховуючи вимоги інструктивно–методичних рекомендацій, на педрадах ЗЗСО перед початком навчального року приймається рішення щодо вибору підручника, за яким буде здійснюватись навчання учнів старших класів ЗЗСО. До основних вимог при виборі підручника з англійської мови належать:

- рівень знань учнів старших класів ЗЗСО та їх досвід у використанні підручника конкретного видавництва (Oxford, BBC та інші);
- можливість поєднувати зміст підручника з використанням інтерактивних методів навчання (інтерактивних ігор);
- відповідність підручника навчальній програмі;
- досвід роботи вчителя (наявність методичних розробок) у використанні підручника певного видавництва;

- інформативність, актуальність та наочність надання інформації в підручнику;

- забезпеченість підручника аудіо– та відео– файлами для закріплення набутих знань (переважно для пояснення правил граматики, проведення завдань з аудіювання, самоперевірки виконання вправ).

Аналіз ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів було проведено в Криворізькому природничо–науковому ліцеї в старших класах ЗЗСО за підручниками видавництва BBC – Focus 3 (Second Edition) (для учнів 10–х класів з поглибленим вивченням англійської мови та учнів 11–х класів з не поглибленим вивченням англійської мови) та Focus 4 (Second Edition) (для учнів 11–х класів з поглибленим вивченням англійської мови).

Перевагами при виборі підручників видавництва BBC (Focus 3 (Second Edition), Focus 4 (Second Edition)) було:

- наявність навчально–методичного комплексу: підручника (Student`s Book) та робочого зошита (Work Book); наявність календарно–тематичного планування навчально–методичного комплексу у відкритому доступі в Інтернеті,

- наявність посилань на інтерактивні вправи для закріплення правил граматики (Grammar Checkpoints, Unit Checkpoints),

- робочий зошит містить завдання до фільмів BBC,

- наявність численних авторських безкоштовних ігор для закріплення знань з граматики на платформах Baamboozle, Wordwall, Liveworksheets.

Для проведення аналізу ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів, відповідно до календарно–тематичного планування до навчально–методичного комплексу Focus 3 (Second Edition) (PEARSON) (додаток В) та Focus 4 (Second Edition) (PEARSON) (додаток Г) було розроблено Google форми з посиланнями на відкриті інтернет ресурси або на визначенні переваг в інтерфейсі інтернет ресурсів в форматі відео файлів,

текстових файлів з теоретичним/практичним матеріалом, інтерактивні ігри та підручник.

Для аналізу було розглянуто такі теми граматики, що викликають найбільшу складність для засвоєння учнями:

1) для 10 класу ЗЗСО – Narrative Tenses (past simple, past continuous, past perfect and past perfect continuous):

- для застосування на уроці формування знань, умінь та навичок:
<https://forms.gle/noN3B3FcvuW3ovqt6> (додаток Д);

- для застосування на уроці перевірки чи закріплення отриманих знань:
<https://forms.gle/pHDgfowGeMstCUqE6> (додаток Е),

2) для 11 класу ЗЗСО – Past Perfect and Past Perfect Continuous:

- для застосування на уроці формування знань, умінь та навичок:
<https://forms.gle/tPFWRj5ByKaenXr59> (додаток Є);

- для застосування на уроці перевірки чи закріплення отриманих знань:
<https://forms.gle/agRH6q3n2d9G5zvJ9> (додаток Ж).

Під час опитування учням старшої школи ЗЗСО було зацентовано увагу не лише на посилання та інтерфейс відкритих інтернет ресурсів, а й на переваги учнів про місце застосування таких ресурсів на уроці формування знань з нової теми граматики. Така інформація допомагає вчителю скорегувати план уроку формування знань з нової теми граматики під особливості сприйняття матеріалу кожної групи учнів.

За результатами опитування учнів старших класів ЗЗСО було визначено наступну інформацію щодо етапів проведення ідеального уроку англійської мови при вивченні нової теми граматики англійської мови :

Етап 1. Безупинне пояснення вчителем нової теми граматики з прикладів з відкритих інтернет ресурсів (монологи персонажів з фільмів/мультфільмів, історії з життя, схеми формування часів, інформація щодо особливостей формування часів, якої немає в підручнику, слайди з презентацій що пояснюють тему граматики),

Етап 2. Конспектування правил граматики в зошиті (або з підручника, або з інтернет ресурсів, що надав вчитель на етапі 1).

Етап 3. Виконання практичних вправ з підручника для закріплення знань з граматики (не більше 2–х вправ різного типу: вставити правильне слово або поставити слово в правильній формі, знайти з переліку правильне слово і вставити в речення),

Етап 4. Проходження разом з вчителем інтерактивних ігор за допомогою проектора (якщо навчання в офлайн режимі) або при участі в відеоконференції (якщо навчання в онлайн режимі). При цьому вчитель керує темпом проходження інтерактивної гри та пояснює кожну помилку, яку зробили учні (якщо ніхто з учнів класу не зміг знайти помилку однокласника).

Ідеальний урок перевірки знань з теми граматики англійської мови учні старшої школи ЗЗСО представляють наступним чином:

Етап 1: Повторення з вчителем схем та правил граматики (що були надані на уроці засвоєння нової теми граматики) для візуального згадування учнями основних моментів теми граматики (10–15 хвилин).

Етап 2: Проходження разом з вчителем до кінця уроку інтерактивних ігор за допомогою проектора (якщо навчання в офлайн режимі) або при участі в відео конференції (якщо навчання в онлайн режимі).

Відкриті джерела мають безліч мультимедійних засобів, що допомагають вивчати та закріплювати знання з граматики англійської мови, тому в опитуванні було запропоновано учням старших класів ЗЗСО назвати параметри, на які учні будуть звертати увагу при наданні пріоритету тому чи іншому мультимедійному засобу при вивченні та закріплення нової теми граматики. За результатами опитування учнів старших класів ЗЗСО було визначено наступну інформацію щодо переваг, які вони надають при виборі мультимедійних засобів з відкритих інтернет ресурсів:

1. Теоретичний матеріал у форматі тексту:

- невеликий за обсягом (на читання теоретичного матеріалу повинно витрачатися не більше 10 хвилин);

- наявність схем;
- має яскраві кольори;
- приклади розбору речення з картинками, що пояснюють зміст речення;
- використання жирного шрифту для позначення ключових понять і важливих термінів;
- виділяти червоним кольором важливі моменти при формуванні слова згідно до правил граматики (наприклад, зміна закінчення);
- наявність вправи для закріплення теми граматики та аудіозапису, який демонструє діалог або речення англійською мовою;
- пояснення правил граматики українською мовою.

2. Теоретичний матеріал у відео форматі:

- невелика тривалість відео (8–15 хвилин), якщо тема граматики велика то розділити відео на серію маленьких відео (до 15 хвилин);
- наявність яскравих схем, та яскравого тексту з коментарем доповідача;
- молодий, веселий, енергійний та з виразною англійською вимовою доповідач інформації на відео;
- використання фрагментів з фільмів (бажано смішних) для пояснення формування речення з використанням теми граматики;
- наявність приємного зображення.

3. Оформлення інтерактивної гри для застосування на практиці нових знань з граматики:

- наявність картинок та аніме;
- підстановка слів з одночасною перевіркою правильності відповіді (88 %);
- заповнення форми, а потім перевірка системою правильності відповідей (12 %).

Аналізуючи вибір учнями 10 класів ЗЗСО мультимедійних засобів навчання при вивченні теми “Narrative Tenses” (додаток Г) було визначено, що для пояснення теоретичного матеріалу з теми найкращими є наступні навчальні платформи:

- в текстовому форматі – BBC Learning English,
- в відео форматі – YouTube–канал “Zahra Bilides”.

Аналізуючи вибір учнями 10 класів ЗЗСО мультимедійних засобів навчання для закріплення отриманих знань з теми “Narrative Tenses” (додаток Д) найкращими було визначено, окрім вправ з підручника Focus 3, наступні навчальні платформи:

- English Grammar,
- Wordwall,
- Vaamboozle.

Аналізуючи вибір учнями 11 класів ЗЗСО мультимедійних засобів навчання при вивченні теми “Past Perfect and Past Perfect Continuous” (додаток Є) було визначено, що для пояснення теоретичного матеріалу з теми найкращими є наступні навчальні платформи:

- в текстовому форматі тему “Past Perfect”: Englishdom, Grammarway;
- в відео форматі тему “Past Perfect”: YouTube–канал “Learn English with Ivan Shandra” (75%), YouTube–канал “Репетитор Англійської” (25%);
- в текстовому форматі тему “Past Perfect Continuous”: Grammarway (75%), Justschool (25%).

Аналізуючи вибір учнями 11 класів ЗЗСО мультимедійних засобів навчання для закріплення отриманих знань з теми “Past Perfect and Past Perfect Continuous” (додаток Ж) найкращим було визначено навчальну платформу Vaamboozle.

Таким чином, до найкращих навчальних платформ для вивчення граматики учні старшої школи Криворізького науково–природничого ліцею віднесли: Grammarway, BBC English Learning, Vaamboozle, YouTube–канал “Learn English with Ivan Shandra”.

При цьому учні старшої школи ліцею вибрали такий формат навчальних платформ, з яким звикли працювати на уроках англійської мови. Тому аналіз ефективності застосування конкретних навчальних платформ серед учнів старших класів інших ЗЗСО буде різнитися з отриманими результатами

опитування учнів ліцею, і рівень засвоєння нового матеріалу учнями ліцею після використання вибраних ними навчальних платформ можна оцінити лише після контрольної перевірки знань учнів старшої школи ліцею. Тому вказаний вище порядок визначення ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів старшого класу ЗЗСО буде корисним лише для вчителів англійської мови, які починають працювати з певною групою учнів старших класів ЗЗСО для побудови ефективного та цікавого для учнів уроку.

3.2. Розробка мультимедійних презентацій та програмної реалізації для формування англомовної граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО

Англомовну граматичну компетентність учнів старших класів ЗЗСО можна сформувати шляхом застосування на уроках англійської мови мультимедійних презентацій. З метою забезпечення безпеки та доступності мультимедійної презентації, її доречно створити на Google – диску вчителя за допомогою додатку *Google – презентація*. При цьому, якщо вчитель планує наповнити презентацію різними типами об'єктів, то краще з цим справиться *Google – презентація*, а якщо презентацію вчитель планує наповнити переважно текстовими об'єктами та забезпечити яскравий інтерфейс презентації, то найкращим для реалізації цього задуму стане програмний застосунок в режимі онлайн – *Canva*.

Для наповнення мультимедійної презентації інформацією певного формату доречно спочатку створити об'єкт в програмі, яка найкраще справляється зі створенням об'єкту, а потім імпортувати об'єкт в мультимедійну презентацію. Якщо відсутній онлайн доступ до мережі інтернет і у вчителя відсутній прямий доступ до мережі Інтернет, то презентацію можна створити за допомогою програмного забезпечення Microsoft Power Point, та завантажити створену в даному програмному застосунку презентацію на Google – диск вчителя (через

Flash накопичувач або шляхом безпосереднього переміщення презентації з гаджету, де була створена презентація за допомогою USB-проводу на гаджет, на якому є доступ до мережі Інтернет та доступ до Google – диску).

Розглянемо типи об'єктів та програми реалізації (створення) таких об'єктів для створення мультимедійної презентації:

1) об'єкт текстового формату – найкраще реалізувати через програмне середовище Microsoft Word: створення тексту з певним вирівнюванням, інтервалом, абзацами; вибір для літер тексту певного стилю, шрифту, розміру, кольору, нахилу, товщини шрифту;

2) об'єкт табличного формату – реалізується за допомогою програмних середовищ Microsoft Word (створення таблиці без об'єднання комірок, без складної заливки кольором комірки таблиці, але з можливістю вставити в комірку малюнок), Microsoft Excel (створення таблиці з об'єднанням комірок, з можливістю складної заливки комірок таблиці, без можливості вставити малюнок в комірку);

3) об'єкт у форматі малюнка – реалізується за допомогою програмного середовища Microsoft Word (якщо малюнок потребує редагування шляхом виокремлення лише певної частини малюнку прямокутної форми) або Paint (якщо треба створити новий малюнок або доповнити скопійований фрагмент малюнку певною інформацією);

4) об'єкт у відео форматі – реалізується за допомогою Windows Movie Maker (дозволяє вирізати фрагменти відео з відео-уроку та сформувати з фрагментів новий відео файл);

5) об'єкт в аудіо форматі – реалізується за допомогою програмного середовища AIMP (лише для прослуховування аудіо файлу), Audacity, Audiograbber (дозволяє вирізати аудіо-фрагменти з аудіо файлу та сформувати з фрагментів новий аудіо файл).

Таким чином, щоб підготуватися заздалегідь до створення мультимедійної презентації, вчитель повинен проаналізувати наступні моменти:

- наявність доступу до мережі Інтернет;

- наявність програмного забезпечення на гаджеті для створення різного типу інформаційних об'єктів мультимедійної презентації;

- досвід вчителя щодо користування програмним забезпеченням для створення об'єктів мультимедійної презентації;

- наявність часу та необхідність обробки інформаційних об'єктів (малюнків, відео та аудіо файлів).

З метою перевірки ефективності застосування (апробації) мультимедійних презентацій для формування англомовної граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО, було створено мультимедійні презентації з урахуванням результатів опитування учнів старших класів Криворізького природничо–наукового ліцею, з урахуванням рекомендацій та порядком проведення уроків англійської мови в 10–11 класах вчителем англійської мови ліцею, календарно–тематичне планування до навчально–методичного комплексу Focus 3 (Second Edition) (додаток В) та календарно–тематичне планування до навчально–методичного комплексу Focus 4 (Second Edition) (додаток Г).

Для створення мультимедійних презентацій для учнів старших класів Криворізького природничо–наукового ліцею, з урахуванням використаних інформаційних об'єктів та наявного програмного забезпечення, було використано такі програмні засоби, як Google – презентація (презентація створювалася з різних гаджетів, що мають доступ до мережі Інтернет) та Microsoft Word (створення об'єктів текстового формату, виокремлення фрагментів скопійованого малюнку прямокутної форми).

Кожна мультимедійна презентація створена в розрізі теми граматики і розрахована на 2 уроки:

- урок засвоєння знань, умінь та навичок,

- урок перевірки отриманих знань, умінь та навичок.

Відповідно до мультимедійної презентації для 10 класу на тему “Narrative Tenses” (додаток И) створено план–конспект уроку засвоєння знань, умінь та навичок (додаток І) та план–конспект уроку перевірки отриманих знань, умінь та навичок (додаток Ї), та до мультимедійної презентації для 11 класу на тему

“Past Perfect and Past Perfect Continuous” (додаток Й) створено план–конспект уроку засвоєння знань, умінь та навичок (додаток К) та план–конспект уроку перевірки отриманих знань, умінь та навичок (додаток Л).

На уроці засвоєння знань, умінь та навичок слайди презентації використовуються на початку уроку на етапі введення в іншомовну атмосферу, під час проведення основної частини уроку та під час пояснення домашнього завдання. При цьому в презентації надається:

- інформація у вигляді правил та таблиць з підручника та з відкритих джерел, що були вибрані учнями ліцею – не більше 20 хвилин,
- робота з інфограмами (часові ряди та місцем дії на часовому ряді) – 5 хвилин,
- робота із завданнями з підручника – 10 хвилин,
- робота з інтерактивними іграми – 5 хвилин.

Для оперативного виконання завдань учнями вчитель заздалегідь перед початком уроку:

- розміщує в повідомленнях на платформі для проведення конференцій (Zoom): посилання на інтерактивні ігри, які планує вчитель надати учнями для виконання домашнього завдання; презентацію до теми граматики,
- завантажує презентацію з темою граматики,
- завантажує інтерактивні ігри, які будуть використовуватися під час проведення уроку.

На уроці перевірки отриманих знань використовуються лише ті слайди презентації, які надають схематичну та наочну інформацію за темою граматики (таблиці формування часів, часові схеми з прикладами).

При цьому з презентації надається:

- інформація у вигляді таблиць та робота з інфограмами (часові ряди та місцем дії на часовому ряді) – 10 хвилин,
- робота з інтерактивними іграми – 30 хвилин.

Таким чином, на уроці формування знань, умінь та навичок вчитель повинен зробити акцент учнів на візуальному запам'ятовуванні основних

моментів теми граматики, і лише в кінці уроку учні зможуть для зняття напруги пограти з вчителем в інтерактивні ігри (1–2 гри) на вибір правильного варіанту та заміну слова в дужках відповідно до форми часу. А на уроці перевірки отриманих знань вчитель надає з презентації лише схеми та таблиці, які дозволяють учням згадати основні моменти теми граматики, і більша частина уроку присвячена закріпленню набутих знань з теми граматики шляхом проходження численних інтерактивних ігор з використанням різного типу вправ. Вивчення теми граматики рекомендується завершити або заповненням Google – форми з завданнями із Work Book з навчально–методичного комплексу *Focus 3 (Second Edition) (PEARSON)/Focus 4 (Second Edition) (PEARSON)*, або складанням розповіді про себе з використанням елементів теми граматики.

3.3. Методичні рекомендації щодо використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО

Відповідно до навчальної програми з іноземних мов, для реалізації основних цілей навчання англійської мови в старшій школі використовується компетентнісний підхід. Одним із основних компетентностей, які входять до складу компетентнісного підходу та відповідають умовам стрімкого розвитку інформаційних технологій є інформаційно–цифрова компетентність учнів, до компонентів якої при вивченні саме граматики англійської мови можна віднести:

- вміння вивчати англійську мову з використанням ігор та програмних засобів,

- вміння застосовувати інформаційно–комунікаційні технології для пошуку, аналізу, обробки та підготовки інформації для виконання поставлених завдань (формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО [28]).

Формування інформаційно–цифрової компетентності учнів старших класів, при формуванні їх граматичної компетентності, здійснюється шляхом участі учнів у пошуку та формуванні інформації, що стосується вивчення та закріплення тем граматики англійської мови. Враховуючи той факт, що учні старших класів ЗЗСО протягом 10–11 класів повторюють та поглиблюють вже набуті знання з тем граматики, що вивчалися в 5–9 класах, то інформація, яку треба знайти учням, для них не буде новою. Тому, з метою урізноманітнити уроки та зробити їх більш технологічними, продуктивними й цікавими для сприйняття учнями, вчитель при побудові плану уроку може запропонувати учням старших класів ЗЗСО знайти інформацію у відкритих джерелах, що стосується теми граматики та врахувати отриману від учнів інформацію (з урахуванням уподобань учнів щодо формату надання інформації) в плані уроку та відповідно в мультимедійній презентації (яка побудована за планом уроку) .

Вчитель може отримати інформацію від учнів наступним чином:

1) провести опитування серед учнів за допомогою Google форми з наданням переліку посилань на відкриті джерела мультимедійних навчальних засобів, що були знайдені вчителем, з наданням можливості учням вказати свої посилання на відкриті джерела мультимедійних навчальних засобів та переліку параметрів, на які треба звернути увагу вчителю при пошуку інших відкриті джерела мультимедійних навчальних засобів, що стосуються наступних тем граматики англійської мови;

2) виконання учнями проектних робіт в розрізі типу пошукової інформації з дотриманням вимог, наданих вчителем.

Google форму доречно використовувати вчителю для незнайомого йому класу, а проектні роботи – для класу, з яким вчитель вже добре знайомий і володіє інформацією про рівень знань англійської мови учнів старшого класу ЗЗСО. При цьому проектні роботи повинні виконуватися учнями з високим рівнем знань для повної впевненості вчителя у виконанні учнями проектних робіт.

Рекомендується в Google форми для здійснення опитування учнів старших класів ЗЗСО надавати наступну інформацію:

- посилання на відкриті джерела мультимедійних засобів навчання в форматі тексту: текст у вигляді схем і таблиць, текст з виділенням основних моментів граматики шрифтом іншого кольору, наявність в тексті зображень до прикладів;

- посилання на відкриті джерела мультимедійних засобів навчання в форматі відео: викладання теми граматики у відео–уроці англійською чи українською мовами, наявність відображення доповідача і вимоги до доповідача (вік, темп говоріння, настрій) або пояснення інформації доповідачем поза кадром, відео у вигляді слайд–шоу без доповідача;

- посилання на практичні вправи: вправи до теоретичного матеріалу у вигляді роздаткового матеріалу, вправи із заповненням пропусків в тексті або вибором правильного слова з переліку, наявність перевірки всієї вправи або перевірки кожного речення окремо;

- посилання на інтерактивні ігри: поєднання частин речення, побудова правильного порядку речення з вибором слів, вибір правильного слова, усна підстановка слова, доповнення речення своїм варіантом відповіді);

- переваги в інтерфейсі інформації в текстовому форматі (розмір тексту; наповненість тексту схемами, діаграмами, таблицями, кольорами, зображеннями);

- переваги в форматі відео–уроку: довжина відео–уроку, інформаційна наповненість уроку схемами та прикладами (у вигляді тексту чи фрагментів з фільмів/мультфільмів), варіант надання інформації (інтерактивна дошка, презентація, шкільна дошка);

- переваги в форматі інтерактивних ігор: гра–лото, гра–підстановка, гра–вгадування, гра–побудова речення, гра–з’єднання частин речення, гра–доповнення речення, наявність аніме, кольоровий та звуковий супровід гри.

Учням старших класів ЗЗСО можна запропонувати виконання проектних робіт в групах:

1 група – пошук та систематизація текстової інформації за темою граматики з дотриманням наступних вимог: доступність інформації, невеликий обсяг, наявність схем/діаграм/таблиць, застосування яскравих кольорів для виділення частин слова, на які необхідно звернути увагу за темою граматики, бажана наявність практичних вправ після теоретичного матеріалу з можливістю самоперевірки;

2 група – пошук та систематизація відео файлів у вигляді відео–уроку або слайд–шоу презентації, обов’язкова наявність пояснення змісту відео, наявність в відео фрагментів з фільмів чи мультфільмів, наявність схем та чіткого тексту з виділеними фрагментами тексту іншого кольору;

3 група – пошук інтерактивних ігор: у вигляді роздаткового матеріалу з можливістю самоперевірки (не більше 20 речень), наявність яскравого тексту та аніме або малюнків, наявність ігор різного формату (гра–лото, гра–підстановка, гра–вгадування, гра–побудова речення, гра–з’єднання частин речення, гра–доповнення речення), звуковий супровід гри.

Вчителю доречно надавати опитування у вигляді Google форми та завдання з проектної роботи заздалегідь (на вихідні дні), щоб учні встигли підготувати інформацію та надіслати вчителю за день до проведення ним уроку. Таким чином вчитель встигне підготуватися до уроку з урахуванням отриманої від учнів інформації:

- включити інформацію за результатами опитування чи проектної роботи до складу мультимедійної презентації;

- розрахувати час на перегляд проектних робіт (якщо такі застосовувалися) або мультимедійних навчальних ресурсів, вибраних учнями;

- перепроверити повноту інформації, що надана в мультимедійних навчальних ресурсах та підготуватися до додаткового роз’яснення учням теми граматики, якщо у когось виникнуть питання з розумінням теми граматики англійської мови з відкритих джерел;

- розподілити теоретичний матеріал та практичний матеріал між уроком засвоєння знань та уроком перевірки знань з визначенням часу застосування теоретичного та практичного матеріалу на кожному з уроків.

Таким чином, на підставі отриманих від учнів старшої школи ЗЗСО, після проведення аналізу отриманої інформації та планування порядку застосування отриманої від учнів інформації, вчитель паралельно складає план уроку (із зазначенням слайду презентації, яка використовується на певному етапі уроку) та мультимедійну презентацію. Мультимедійна презентацію рекомендується формувати за наступним порядком:

- відео–урок – для активації учнів старших класів ЗЗСО в роботу (представляє або вчитель, або учень, що зробив проектну роботу даного типу);

- теоретичний матеріал з підручника;

- теоретичний матеріал з відкритих джерел в текстовому форматі (представляє або вчитель, або учень, що зробив проектну роботу даного типу);

- теоретичний матеріал у вигляді схем, діаграм, таблиць;

- практичні вправи з підручника (не більше 2–х вправ);

- посилання на інтерактивні ігри для уроку засвоєння нових знань, що вимагають мають мало часу на виконання (ігри на підстановку чи вгадування слова) (не більше 2–х ігор) (учень, що знайшов посилання на інтерактивні ігри, пояснює правило виконання гри);

- посилання на інтерактивні ігри для уроку перевірки отриманих знань, що вимагають багато часу на виконання (ігри на побудову речення, поєднання частин речення, доповнення речення) (не менше 5 ігор) (учень, що знайшов посилання на інтерактивні ігри, пояснює правило виконання гри);

- посилання на інтерактивні ігри для виконання домашнього завдання у вигляді роздаткового матеріалу з можливістю самоперевірки (застосовується після уроку засвоєння знань);

- заключне домашнє завдання у вигляді есе з використанням елементів засвоєної теми граматики (рекомендується застосовувати для учнів з високим

та середнім рівнем знань англійської мови), або посилання на Google форму (містить завдання з підручника: Student's Book і Workbook);

- список літератури з переліком всіх посилань, які були використані як в презентації, так і в проектних роботах.

Для ефективного використання слайдів мультимедійної презентації, на уроці засвоєння знань рекомендується застосовувати всі слайди, окрім слайду з посиланнями, що плануються застосовувати на уроці перевірки отриманих знань, а на уроці перевірки знань – слайди, що містять інформацію з теми граматики у вигляді схем/діаграм/таблиць та слайди з посиланням на інтерактивні ігри, домашнє завдання та список використаної літератури, а також додавати до певних слайдів нотатки доповідача (щоб вчитель міг згадати про моменти слайду, які він хотів додатково оговорити з учнями).

Вчителю рекомендується надати учням старших класів ЗЗСО доступ до зробленої ним мультимедійної презентації у вигляді посилання на той Google диск, де розміщена дана презентація, за день до початку уроку, щоб учні ознайомилися з етапами проведення уроку і перед уроком вже були зацікавлені в отриманні нової інформації з уроку.

Вчителю також рекомендується при використанні мультимедійних засобів навчання враховувати налаштування учнів на урок: якщо учні мають пасивний настрій на урок, то вчитель повинен більшу частину уроку приділити використанню яскравих та динамічних мультимедійних засобів (відео–урок, схеми та таблиці, інтерактивні навчальні ігри); якщо учні мають активний настрій, то більше використовувати текстові файли та завдання з підручника). Таким чином вчитель, з урахуванням настрою учнів, задає темп демонстрації того чи іншого слайду мультимедійної презентації.

При дотриманні всіх вказаних вище рекомендацій використання англійських мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО буде найефективнішим.

Висновки до розділу 3

Аналіз ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів старшого класу ЗЗСО було проведено між учнями 10–11 класів Криворізького науково–природничого ліцею з урахуванням діючої освітньої нормативної бази та календарно–тематичного планування до навчально–методичних комплексів *Focus 3 (Second Edition) (PEARSON)* (для 10 класу) і *Focus 4 (Second Edition) (PEARSON)* (для 11 класу) шляхом опитування через Google форми за темами «Narrative Tenses» (10 клас) та «Past Perfect and Past Perfect Continuous» (11 клас) . На підставі відповідей, отриманих з Google форм найбільш ефективними мультимедійними засобами з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів було визнано: BBC Learning English, Englishdom, Grammarway (в текстовому форматі), YouTube–канали «Learn English with Ivan Shandra» та «Zahra Bilides» (в відео форматі), Vaamboozle.

При розробці мультимедійних презентацій та програмної реалізації для формування англомовної граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО були враховані результати опитування учнів 10–11 класів Криворізького науково–природничого ліцею, календарно–тематичне планування до навчально–методичних комплексів *Focus 3 (Second Edition) (PEARSON)* і *Focus 4 (Second Edition) (PEARSON)*, рекомендації вчителя англійської мови Криворізького науково–природничого ліцею, тип інформаційного об’єкту та наявність програмного забезпечення у розробника мультимедійної презентації. Розроблено 2 мультимедійні презентації на кожну тему граматики англійської мови: «Narrative Tenses» (для 10 класу) та «Past Perfect and Past Perfect Continuous» (для 11 класу). Кожна мультимедійна презентація розрахована на 2 уроки (урок засвоєння нових знань, урок перевірки отриманих знань), відповідає планам–конспектам уроків та складається з відео файлів, текстових файлів зі схемами і таблицями, посилань на інтерактивні навчальні ігри.

Рекомендується здійснювати використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО в наступному порядку: 1) проведення опитування учнів старших класів ЗЗСО (для учнів, з невідомими рівнем знань англійської мови, для визначення посилань і формату застосування мультимедійних засобів навчання) або виконання проектів учнями старших класів ЗЗСО (для учнів з високим рівнем знань англійської мови, для пошуку та систематизації учнями посилань на мультимедійні засоби навчання в розрізі формату мультимедійних засобів навчання), 2) аналіз вчителем отриманої від учнів інформації з урахуванням мети уроку та наявним програмним забезпеченням вчителя, 3) формування вчителем мультимедійної презентації та складання планів–конспектів уроків під зміст мультимедійної презентації, 4) надсилання вчителем за день до дати проведення уроку посилання на мультимедійну презентацію учням, 5) учні ознайомлюються з посиланням на мультимедійну презентацію та налаштовуються на етапи проведення уроку, 6) проведення уроків з демонстрацією проектів учнів та мультимедійної презентації в зручному для учнів темпі (з урахуванням активного чи пасивного настрою учнів), 7) закріплення знань з граматики шляхом проходження інтерактивних навчальних ігор різного типу, 8) перевірка отриманих знань з граматики через заповнення Google форми (містить завдання з Student`s Book і Workbook – для учнів з низьким рівнем знань) або написання есе з використанням елементів граматики (для учнів із середнім та високим рівнем знань).

ВИСНОВКИ

Сучасний вчитель англійської мови, який прагне зробити урок англійської мови, спрямований на формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО, цікавим та ефективним, повинен володіти знаннями щодо створення мультимедійних презентацій та вміти аналізувати доречність використання англомовних мультимедійних засобів навчання для досягнення мети уроку англійської мови.

Результати проведеного дослідження дозволили дійти таких висновків:

1. Розкрито сутність поняття «Мультимедійні технології навчання» як широкого спектру цифрових технологій, що використовуються для створення, передавання й поширення інформації та надання послуг під час навчального процесу (комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення, телефонні лінії, стільниковий зв'язок, електронна пошта, стільникові та супутникові технології, мережі бездротового і кабельного зв'язку, Інтернет).

2. Розкрито зміст поняття «мультимедійні засоби навчання» (апаратні та програмні) як сукупності різних засобів навчання, як-то текстів, графічних зображень, музики та відео, спрямованих на здобуття знань, вдосконалення вмінь та навичок учнів.

3. Визначено основні цілі використання мультимедійних засобів навчання: використання якісних мультимедіа-засобів; забезпечення вільного та швидкого доступу до інформації всіх учасників освітнього процесу; єдиний освітній інформаційний простір з вільним рухом інформації між учасниками освітнього процесу.

4. Визначено основні завдання використання мультимедійних засобів навчання: вирішення дидактичних та освітніх завдань навчання.

5. Визначено психологічні зміни учнів старших класів ЗЗСО: завершення фізичного дозрівання старшокласника, психологічне і соціальне дорослішання, підвищення рівня самосвідомості, формування світогляду, вибір професії та формування передумов до початку дорослого життя. Визначено психологічні

особливості учнів старших класів ЗЗСО: формування особистісних якостей, теоретизування та абстрактне узагальнення, наявність складного комплексу мотивів, прагнення до самовдосконалення та бажанням бути всебічно розвиненим, зміна внутрішньої позиції, формування стану психологічної готовності до самовизначення, криза особистісної ідентичності, глибокий самоаналіз. Визначено особливості розумової діяльності учнів старших класів ЗЗСО: перебудова навчальної діяльності; розвиток мислення, спостережливості, пам'яті, уваги, концентрації уваги, здатності до абстрактного мислення; схильність до захоплення філософськими побудовами.

6. Розкрито сутність і зміст поняття «граматична компетентність» як здатності людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок (репродуктивних та рецептивних), знань (складових системи мови) та граматичної усвідомленості (вміння знаходити зв'язок між рідною та іноземною мовою, оперувати граматичними поняттями, адекватно використовувати граматичні явища у мовленні). Для формування англійської граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО необхідно: поєднати мультимедіа з методикою навчання, методично грамотно спланувати роботу учнів з Інтернет–ресурсами.

7. Проаналізовано навчальні можливості відкритих ресурсів, що реалізовані через електронні освітні (навчальні) ресурси (електронні навчальні видання, електронні довідкові видання та електронні практичні видання), автоматизовані навчальні системи та платформи для вивчення англійської мови (більшість з елементами геймінгу): *Duolingo*, *Lingva.Skills*, *HiNative*, *LinguaLeo*, платформи для вивчення перекладу та правильної вимови слів англійської мови (*Youglish.com*, *Englishcentral.com*, *Eslbrains.com*, *Tandem*), платформи для вивчення граматичних структур (*learningapps.org*, *Liveworksheets.com*, *Englishdom.com*, *Perfect–english–grammar.com*), платформи для створення

вчителями вправ на формування граматичної компетентності учнів відповідно до навчального плану (*Schoology, iSlcollective.com, Liveworksheets.com*).

8. Розроблено методику застосування мультимедійної презентації як набору кольорових слайдів, підготовлених з використанням інформаційних технологій та призначених для розкриття однієї теми з одночасним використанням різних форм представлення інформації: тексту, графіки, відеофрагментів, анімації та звуку. Для ефективного використання мультимедійних презентацій на уроці вчитель повинен знати: дидактичні можливості програм для створення презентації, вимоги щодо створення презентації, технологію створення електронної презентації. Навчальна презентація повинна мати конкретний зміст, передбачати розв'язання конкретної педагогічної проблеми та відповідним чином оформлена з дотриманням педагогічних (дидактичних і методичних) та художньо-оформлювальних вимог. Зміст навчальної презентації повинен бути побудований з урахуванням аналізу ефективності застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів.

9. Проаналізовано ефективність застосування мультимедійних засобів з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів старшого класу ЗЗСО через проведення опитування між учнями 10–11 класів Криворізького за навчально-методичними комплексами Focus 3 (Second Edition) (для 10 класу) і Focus 4 (Second Edition) (для 11 класу) через Google форми за темами «Narrative Tenses» (10 клас) та «Past Perfect and Past Perfect Continuous» (11 клас). Найбільш ефективними мультимедійними засобами з відкритих ресурсів у формуванні англомовної граматичної компетентності учнів було визнано: BBC Learning English, Englishdom, Grammarway (в текстовому форматі), YouTube-канали «Learn English with Ivan Shandra» та «Zahra Bilides» (в відео форматі), Vaamboozle.

10. Розроблено мультимедійні презентації та програмну реалізацію, які враховують результати опитування учнів 10–11 класів Криворізького науково-природничого ліцею, календарно-тематичне планування до навчально-методичних комплексів Focus 3 (Second Edition) (PEARSON) і Focus 4 (Second

Edition) (PEARSON), рекомендації вчителя англійської мови Криворізького науково–природничого ліцею, тип інформаційного об’єкту та наявність програмного забезпечення у розробника мультимедійної презентації. Розроблено 2 мультимедійні презентації на кожну тему граматики англійської мови: «Narrative Tenses» (для 10 класу) та «Past Perfect and Past Perfect Continuous» (для 11 класу). Кожна мультимедійна презентація розрахована на 2 уроки (урок засвоєння нових знань, урок перевірки отриманих знань), відповідає планам–конспектам уроків та складається з відео файлів, текстових файлів зі схемами і таблицями, посилань на інтерактивні навчальні ігри.

11. Розроблено методичні рекомендації щодо використання англомовних мультимедійних засобів навчання для формування граматичної компетентності учнів старших класів ЗЗСО в наступному порядку: 1) проведення опитування учнів старших класів ЗЗСО (для учнів, з невідомими рівнем знань англійської мови, для визначення посилань і формату застосування мультимедійних засобів навчання) або виконання проектів учнями старших класів ЗЗСО (для учнів з високим рівнем знань англійської мови, для пошуку та систематизації учнями посилань на мультимедійні засоби навчання в розрізі формату мультимедійних засобів навчання), 2) аналіз вчителем отриманої від учнів інформації з урахуванням мети уроку та наявним програмним забезпеченням вчителя, 3) формування вчителем мультимедійної презентації та складання планів–конспектів уроків під зміст мультимедійної презентації, 4) надсилання вчителем за день до дати проведення уроку посилання на мультимедійну презентацію учням, 5) учні ознайомлюються з посиланням на мультимедійну презентацію та налаштовуються на етапи проведення уроку, 6) проведення уроків з демонстрацією проектів учнів та мультимедійної презентації в зручному для учнів темпі (з урахуванням активного чи пасивного настрою учнів), 7) закріплення знань з граматики шляхом проходження інтерактивних навчальних ігор різного типу, 8) перевірка отриманих знань з граматики через заповнення Google форми (містить завдання з Student’s Book і Workbook – для

учнів з низьким рівнем знань) або написання есе з використанням елементів граматики (для учнів із середнім та високим рівнем знань).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ванівська О. М. Реалізація компетентнісного підходу в процесі викладання іноземної мови у вищій школі. *Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Випуск 1 (38). С. 71–75.
2. Васьківська Г. О. Дидактичні умови реалізації інтерактивних технологій навчання у процесі формування у старшокласників системи знань про людину / Г. О. Васьківська // Молодь і ринок. – 2013. – №1 (96). С. 18–22.
3. Венцко Х. Б. Технологія створення мультимедійного навчального ресурсу з англійської мови. URL: <https://core.ac.uk/download/323512377.pdf>, 84 с. (дата звернення: 20.05.2024).
4. Вовк О. І. Формування граматичної компетентності студентів–філологів у процесі оволодіння англійською мовою. *Вісник ЛНПУ ім. Т. Шевченка*, 2007. № 20 (136). С. 20–24.
5. Вознюк О. В. Структурна модель навчальної презентації. *Освіта та суспільство*. 2007. № 3. С. 43 – 45.
6. Воробйова І. А. Формування соціокультурної компетенції учнів старшої школи засобами іноземної мов. – Інститут педагогіки АПН України. – Київ, 2003. 20 с.
7. Галаєвська Людмила Вікторівна. Формування компетентного учня–читача із застосуванням мультимедійних технологій. – Інститут педагогіки НАПН України. – Київ. – 2020. С. 1–2. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720828/1/Галаєвська_тези.pdf (дата звернення: 08.04.2024).
8. Гридін І. П. Психологічні особливості учнів та їх урахування в педагогічному процесі. – 27 с. URL: <https://naurok.com.ua/psihologichni-osoblivosti-uchniv-ta-h-urahuvannya-v-pedagogichnomu-procesi-220229.html>. (дата звернення: 17.06.2024).
9. Гридін С. А. Доцільність використання мультимедійних комп'ютерних презентацій на уроках іноземних мов//*Таврійський вісник освіти*. 2014. 2 (46). С. 210–214.

10. Гуревич Р.С., Шестопалюк О.В., Шевченко Л.С. Застосування мультимедійних засобів навчання та глобальних інформаційних мереж у наукових дослідженнях: посібник. *Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України*. Вінниця, 2004. 182 с.
11. Добірка безкоштовних інструментів для створення презентацій. Офіційний сайт системи HURMA. URL: <https://hurma.work/blog/dobirka-bezkoshtovnih-instrumentiv-dlya-stvorennya-prezentacij/> (дата звернення: 01.07.2024).
12. Епігенетична теорія особистості Еріка Еріксона. Офіційний сайт Stud.com.ua (Підручники для студентів онлайн). URL: <https://stud.com.ua/77865/psihologiya/epigenetichna-teoriya-osobistosti-erika-eriksona> (дата звернення 11.06.2024).
13. Єрмоменко В. В. Психологічні особливості учнів старших класів. Стаття на офіційному сайті платформи Vseosvita.ua. 3 с. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologicni-osoblivosti-ucniv-starsih-klasiv-7947.html> (дата звернення: 17.06.2024).
14. Жилкіна Є. Використання мультимедійних презентацій у навчанні дошкільників рідної мови як психолого-педагогічна проблема / *Збірник наукових статей учасників Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції "Сучасне дошкілля: актуальні проблеми, досвід, 46 перспективи розвитку" (23 жовтня 2020 року)* / за заг. ред. проф. О. Л. Кононко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 289–293.
15. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році 3. Іноземні мови. : Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 30.08.2024 1.1/15776–24. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/930/93006/Inozemni__1_.pdf (дата звернення: 30.09.2024).

16. Київський університет ім. Б. Грінченко. Методика навчання іноземної мови. Лекція 9. – Київ. 7 с. URL: <https://studfile.net/preview/5113278/> (дата звернення: 11.06.2024).
17. Костенко А. А. Полімодальне сприйняття як психофізіологічна передумова застосування мультимедійних технологій у процесі навчання іноземної мови.// Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2013. Вип. 28. С. 192 – 197.
18. Лапінський В.В. Електронні освітні ресурси як основа сучасного навчального середовища загальноосвітніх навчальних закладів. // *Інформаційні технології в освіті*. 2016. № 15. С. 30–37.
19. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально–методичний посібник / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, Н. П. Басай [та ін.] ; за наук. ред. В. Г. Редька. К. : Педагогічна думка, 2013. 260 с.
20. Ломова Ю. В. Методика застосування мультимедійного обладнання в процесі вивчення економічних дисциплін. Стаття на офіційному сайті освітнього проекту «На урок». URL: <https://naurok.com.ua/metodika-zastosuvannya-multimedijnogo-obladnannya-v-procesi-vivchennya-ekonomichnih-disciplin-24968.html> (дата звернення: 02.05.2024).
21. Людмила Гаврилова, Інна Хижняк. Класифікація лекційних презентацій та вимоги до них. Вісник Львівського університету. URL: <https://litmisto.org.ua/?p=19616> (дата звернення: 27.06.2024).
22. Майя Ярова. 21 сайт для для вивчення англійської безкоштовно онлайн. URL: <https://ain.ua/2023/01/25/21-sajt-dlya-dlya-vyvchennya-anglijskoyi-bezkoshtovno/> (дата звернення: 20.06.2024).
23. Мардарова І. Інформатизація дошкільної освіти : проблеми та перспективи розвитку // *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського*. № 5 (112). 2016. С. 78–82.

24. Матвієнко Т. С. Використання інформаційно–комунікативних технологій на уроках української мови. // *Англійська мова та література*. 2016. № 7–8. С. 9–13.
25. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно–логічних схемах і таблицях : навчальний посібник / [С. Ю. Ніколаєва, С. В. Гапонова та ін.]. К.: Ленвіт, 2004. 208 с.
26. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
27. Міщєко О. А. Види мультимедійних засобів навчання. 3 с. URL: http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/Pedagogica/28714.doc.htm. (дата звернення: 19.04.2024).
28. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітній навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 класи : Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf> (дата звернення: 02.10.2024).
29. Пінчук О. П.. Використання мультимедійних продуктів у системі загальної середньої освіти. 9 с. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/170/156>. (дата звернення: 06.05.2024).
30. Поліщук В. М. Використання мультимедійних технологій в освітньому процесі. Стаття на офіційному сайті освітнього проекту «На урок». 9 с. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-multimediynih-tehnologiy-v-osvitnomu-procesi-195133.html> (дата звернення 08.04.2024).
31. Пометун О., Пирожєнко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Методичний посібник. – Київ, 2002. 255 с.
32. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №

1392 (дата оновлення: 26.02.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п#Text> (дата звернення: 01.10.2024).

33. Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси : Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 № 1060. Дата оновлення 22.12.2017 URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/380683__380748 (дата звернення: 11.06.2024).

34. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році : Лист Міністерства освіти і науки України від 30.08.2024 1.1/15776-24. URL: <https://tkmco.org/wp-content/uploads/2024/09/інструктивно-методичні-рекомендації.pdf> (дата звернення: 30.09.2024).

35. Про національну доктрину розвитку освіти : Указ Президента України від 17.04.2002 № 347/2002. URL: https://ips.ligazakon.net/document/U347_02?an=67 (дата звернення: 17.06.2024).

36. Радзивілюк Т. М. Використання мультимедійних технологій на уроках англійської мови. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-multimediynih-tehnologiy-na-urokah-angliysko-movi-378987.html> (дата звернення 03.05.2024).

37. Романенко Л.В. Використання мультимедійних технологій у вивченні англійської мови. // *Комп'ютер у школі та сім'ї. Науково методичний журнал*. 2016, № 5. С. 40–45.

38. Сайти для репетиторів онлайн: особливості, переваги та недоліки. URL: <https://talken.cloud/blog/websites-for-tutors-online-features-advantages-and-disadvantages/> (дата звернення: 01.07.2024).

39. Сингаївський В.В., Гарєєва Ф.М. Використання мультимедійних технологій у навчанні. Репозитарій КПІ ім. Ігоря Сікорського. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/67397374-fc6d-4abd-bd8a-dbea3239290f/content>. 3 с. (дата звернення: 08.04.2024).

40. Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня : Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 408 (в редакції

наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. № 1493). 14 с.
URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/typovi-programu-2-11/Typova.osv.prohr.ZZSO-III.stupenya.pdf> (дата звернення: 01.10.2024).

41. Тригуб І. П. Формування граматичної компетентності у студентів немовних спеціальностей ВНЗ у процесі вивчення англійської мови. // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія, 2014. № 10. Т. 2. С. 74–77.

42. Туріщева Л.В. Вікові аспекти виховання школяра. // *Виховна робота в школі*, 2006. № 8. С. 36–41.

43. Уманська Ж. О. Використання мультимедійних технологій на уроках англійської мови як засіб активізації навчальної діяльності учнів. Стаття до освітнього проекту «На урок». 6 с. URL: <https://naurok.com.ua/z-dosvidu-roboti-vikoristannya-multimediynih-tehnologiy-na-urokah-angliysko-movi-yak-zasib-aktivizaci-navchalno-diyalnosti-uchniv-95317.html> (дата звернення 22.04.2024).

44. Черноус О. В. Застосування мультимедійних технологій у самостійній роботі старшокласників в умовах профільного навчання. Інститут педагогіки НАПН України. Київ. 2019. 3 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/718594/1/ChOV_2019_zast.pdf. (дата звернення: 17.04.2024).

45. Strauss S., Lee J., Ahn K. Applying Conceptual Grammar to Advanced-Level Language Teaching: The Case of Two Completive Constructions in Korean / *The Modern Language Journal*, vol. 90. № 2, 2006. P. 185–209.

ДОДАТКИ

Додаток А

Перелік електронних навчальних ресурсів в освітньому процесі

№ з/п	Вид електронного навчального ресурсу	Приклад
1	Електронні навчальні видання	
	електронна версія (копія, аналог) друкованого підручника	- Верба Л. Г. Граматика сучасної англійської мови. Довідник [https://ifccyc1.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/106/2019/12/Граматика-англ.pdf]
1.2	електронний підручник	- Online English Grammar Book [https://www.englishpage.com/grammar/]
1.3	електронний практикум, електронна хрестоматія	- Preply. Learn English Grammar For Free [https://preply.com/en/blog/learn-english-online/english-grammar/]
1.4	електронний курс лекцій	- EngVid`s free grammar lessons [https://www.engvid.com/topic/grammar/] - Відеоуроки англійської мови за підручником Карпюк О. [https://www.youtube.com/playlist?list=PLPLUeg39dgMzPmxrPdL_45ucwfS5wSjku]
1.5	електронний навчальний посібник	- EF [https://www.ef.com/wwen/english-resources/english-grammar/]
2	Електронні довідкові видання	
2.1	електронний довідник	Grammar Way [https://grammarway.com/ua]
2.2	електронна енциклопедія, електронний словник	- dict.com [https://dict.com/] - Google Перекладач [https://translate.google.com/?hl=uk&eotf=0&sl=en&tl=uk&op=translate]
3	Електронні практичні видання	
3.1	електронні методичні рекомендації	https://naurok.com.ua/instruktivno-metodichni-rekomendaci-schodo-organizaci-osvitnogo-procesu-ta-vikladannya-inozemnih-mov-u-zakladah-zagalno-seredno-osviti-u-2023-2024-navchalnomu-roci-358042.html
3.2	електронний робочий зошит	Сергєєва Олена Олегівна [https://naurok.com.ua/elektronniy-zoshit-]

		922.html], a-grade [https://a-grade.com.ua/theme_exercises]

Витяг з навчальної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 клас з рекомендованими посиланнями на теорію та практику з відкритих джерел

Англійська мова у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов

10–й клас

Мовний інвентар – граматика

Категорія	Структура	Рекомендовані посилання на мультимедійний засіб у відкритих джерелах
Clause	Past Perfect with adverbial clauses of time	https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/past-perfect
	first and second conditionals	1) https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/conditionals-zero-first-second , 2) https://www.englishpage.com/conditional/conditionalintro.html#0123 , 3) https://cambridge.ua/uk/blog/understanding-conditionals/
	so ... that for results and consequences	https://puzzle-english.com/exercise/clauses-of-result
	declarative sentence + so/therefore + declarative sentence	https://www.youtube.com/watch?v=zllIDtZczHE
Modality	use(d) to/would + infinitive for past routines and habits	https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/past-habits-used-to-would-past-simple
Phrasal Verb	phrasal and prepositional verbs: position of indirect object	https://learningenglishwithoxford.com/2021/09/16/phrasal-prepositional-verbs/

Phrase	verbs taking gerund	1) https://www.englishpage.com/gerunds/gerund_list.htm#google_vignette, 2) https://www.eslcafe.com/resources/grammar-lessons/gerunds/gerunds-verbs-followed-by-gerunds, 3) https://www.engvid.com/english-resource/verbs-followed-by-gerunds-and-infinitives/
Preposition	prepositions of reason and purpose: due to, owing to, so, because prepositions in time phrases, e.g.: before, for, since, till, until, by	1) https://grammarkup.vercel.app/intermediate/prepositions/prepositions-of-cause-purpose-and-reason, 2) https://test-english.com/explanation/b2/clauses-of-contrast-purpose-reason-and-result/ 3) https://english4real.com/grammar-prep-in.html
Verb	Past Perfect Continuous Future Continuous Future Perfect Going to / will for predictions verb + '-ing' vs. + 'to' infinitive	1) https://www.miyklas.com.ua/p/english-language, 2) https://grammarway.com/ua/past-perfect-continuous, 3) https://p12.com.ua/journal/view/kak-i-kogda-ispolzovat-past-perfect-continuous, 4) https://www.youtube.com/watch?v=JqrUzWQzWfA, 5) https://justschool.me/uk/blog/future-continuous-tense-future-progressive-pravyla-pryklady-vpravy/, 6) https://grammarway.com/ua/future-continuous , 7) https://greenforest.com.ua/journal/read/future-perfect-formula-pravila-vzhivannya-ta-prikladi, 8) https://dictionary.cambridge.org/uk/grammar/british-grammar/future-perfect-simple-i-will-have-worked-eight-hours ,

		9)https://repetitor.org.ua/yaka-riznitsya-mizh-will-i-be-going-to , 10)https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/verb-patterns-verb-infinitive-or-verb-ing#google_vignette , 11)https://learnenglishteens.britishcouncil.org/grammar/a1-a2-grammar/verb-ing-or-verb-infinitive .

11-й клас

Мовний інвентар – граматика

Категорія	Структура	Рекомендовані посилання на мультимедійний засіб у відкритих джерелах
Adjective	adjectives formed with suffixes/prefixes (overview) compound adjectives present/past participles as adjectives	1)https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/adjectives-forms 2)https://www.youtube.com/watch?v=aET7ax8UM3w, 3)https://www.english-grammar.at/online_exercises/prefixes-suffixes/prefixes-suffixes-index.htm (практика), 4)https://test-english.com/explanation/b2/compound-adjectives-in-english/ 5)https://www.youtube.com/watch?v=MMb9R8-NbLE , 6)https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/participle-adjectives/, 7)https://www.perfect-english-grammar.com/participle-adjectives.html

Adverb	common linking words for chronological sequence advanced adverbials of time: beforehand, afterwards	1) https://www.netlanguages.com/platform/nocache_202303151602/shared/grammar/5cohlink.htm, 2) https://greenforest.com.ua/journal/read/linking-words-and-phrases, 3) https://ejoy-english.com/blog/en/useful-linking-words-for-time-and-sequence-that-you-must-know, 4) https://opentalk.org.ua/langstory/before-beforehand-after-afterwards/, 5) https://www.youtube.com/watch?v=Aa2tDA6NQLA
Clause	defining vs. non-defining relative clauses overview of relative pronouns first, second and third conditional reported speech with changed tenses reporting verbs + that + complement clause	1) https://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/180172/9/U3_Relative%20clauses_JITT.pdf, 2) https://www.youtube.com/watch?v=eFmfoeTkhH0, 3) https://www.scribbr.com/nouns-and-pronouns/relative-pronouns/, 4) https://www.youtube.com/watch?v=KmlgcHyJv3I 5) https://www.englishpage.com/conditional/conditionalintro.html#0123, 6) https://www.ef.com/wwen/english-resources/english-grammar/tense-changes-when-using-reported-speech/, 7) https://learnenglishteens.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/reported-speech, 8) https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/verb-patterns-verb-that-clause#google_vignette, 9) https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/english-grammar-reference/reporting-verbs-wh-if-clauses,
Determiner	overview of all quantifiers with countable/uncountable nouns	1) https://english4today.com/grammar-topic/quantifiers-with-countable-and-uncountable-nouns/,

		2)https://test-english.com/explanation/b1/much-many-lot-little-no-quantifiers/, 3)https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/english-grammar-reference/quantifiers
Modality	modals + passive	1)https://www.miyklas.com.ua/p/english-language/5-9-class/grammar-318086/passive-voice-381041/re-25ee0529-41a8-47c6-940c-fdcadc94188, 2)https://www.inenglishwithlove.com/blog/modal-verbs-in-the-passive
Verb	question tags (positive/negative, all tenses) prepositional vs. phrasal verbs (seperable/inseperable) overview of all tense forms (active/passive)	1)https://www.grammar.cl/Intermediate/Question_Tags.htm, 2)https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/question-tags, 3)https://learnenglishteens.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/question-tags, 4)https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/phrasal-verbs , 5)https://expertlenguas.com/2023/01/26/separable-and-inseparable-phrasal-verbs/, 6)https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/review-verb-tenses-b1-b2/, 7)https://test-english.com/explanation/b1-2/passive-voice-tenses/, 8)https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/passive-forms

Англійська мова у загальноосвітніх навчальних закладах

10-й клас

Мовний інвентар – граматики

Категорія	Структура	Рекомендовані посилання на мультимедійний засіб у відкритих джерелах
Clause	first conditional for future outcomes of a present action or situation	1) https://grammarway.com/ua/conditionals 2) https://cambridge.ua/uk/blog/uslovnnye-predlozheniya-v-anglijskom/ 3) https://grade.ua/uk/blog/everything-about-conditionals/ 4) https://englishprime.ua/uk/uslovnnye-predlozheniya-v-anglijskom-yazyke/ 5) https://grade.ua/uk/blog/first-conditional-pravila-primery/
	second conditional for hypothetical (counterfactual) current results of a current action or situation	1) https://grammarway.com/ua/conditionals 2) https://cambridge.ua/uk/blog/uslovnnye-predlozheniya-v-anglijskom/ 3) https://grade.ua/uk/blog/everything-about-conditionals/ 4) https://englishprime.ua/uk/uslovnnye-predlozheniya-v-anglijskom-yazyke/
Modality	use(d) to/would + Infinitive for past routines and habits	1) https://grade.ua/uk/blog/konstrukcyiya-used-to-v-anglyjskom/ 2) https://ua.enginform.com/article/rozpovidaiemo-pro-mynule-used-to-ta-would 3) https://exeducation.kiev.ua/blogi/comments/yak-rozpovisti-pro-minule-z-dopomogoyu-used-to-ta-would.html
Verb	comparison of common past forms	1) https://buki.com.ua/news/mynulyy-chas-v-anhliyskiy-movi/ 2) https://repetitor.org.ua/minuliy-chas-v-angliyskiy-movi-past-simple-perfect-continuous 3) https://cambridge.ua/uk/blog/hto-nuzhno-znat-o-past-simple-v-anglyjskom/
	comparison of common future forms ('going to', 'will', + Infinitive)	1) https://www.britishcouncil.org.ua/blog/the-future-in-english 2) https://www.englishdom.com/ua/blog/future-simple-pravila-ta-prikladi-vzhivannya/
	Present Perfect	1) https://grammarway.com/ua/present-perfect-

	Continuous for ongoing states and conditions	continuous 2) https://preply.com/ua/blog/present-perfect-continuous/ 3) https://grade.ua/uk/blog/present-perfect-continuous/ 4) https://cambridge.ua/uk/blog/vse-o-present-perfect-continuous/
	Past Perfect Continuous in a range of common situations	1) https://grammarway.com/ua/past-perfect-continuous 2) https://cambridge.ua/uk/blog/past-perfect-continuous/ 3) https://www.youtube.com/watch?v=a-YDWCPbrvM

11-й клас

Мовний інвентар – граматики

Категорія	Структура	Посилання на мультимедійний засіб у відкритих джерелах
Adverb	until/when for linking events in the present, past and future	1) https://www.netlanguages.com/platform/nocache_202303151602/shared/grammar/5cohlink.htm , 2) https://greenforest.com.ua/journal/read/linking-words-and-phrases , 3) https://ejoy-english.com/blog/en/useful-linking-words-for-time-and-sequence-that-you-must-know , 4) https://opentalk.org.ua/langstory/before-beforehand-after-afterwards/ , 5) https://www.youtube.com/watch?v=Aa2tDA6NQLA
Clause	relative clauses and compound sentences	1) https://grammarway.com/ua/compound-and-complex-sentences 2) https://cambridge.ua/uk/blog/relative-clauses-v-anglijskom-yazyke-pravila-i-primery/ 3) https://englishprime.ua/uk/slozhnoe-predlozhenie/
	direct and reported speech	1) https://cambridge.ua/uk/blog/pryamaya-i-kosvennaya-rech-v-anglijskom-yazyke-pravila-obyasneniya-primery/ 2) https://grade.ua/uk/blog/direct-indirect-speech/ 3) https://grammarway.com/ua/indirect-speech 4) https://www.gramaro.io/ua/rules/indirect-speech/exercise
	first, second and third conditional	1) https://www.oratorica.ua/ua/blog/umovni-rechennya-v-anhliiskii-movi 2) https://cambridge.ua/uk/blog/uslovnye-predlozheniya-v-anglijskom/ 3) https://grammarway.com/ua/conditionals

		4) https://grade.ua/uk/blog/everything-about-conditionals/
Verb	sequence of tenses	1) https://grammarway.com/ua/sequence-of-tenses 2) https://grade.ua/uk/blog/sequence-of-tenses-ili-soglasovaniye-vremen/ 3) https://englishprime.ua/uk/soglasovanie-vremen-v-anglijskom/
	infinitive	1) https://grammarway.com/ua/infinitive 2) https://grade.ua/uk/blog/verbs-followed-by-infinitive-or-gerund/ 3) https://englishprime.ua/uk/infinitiv-v-anglijskom-yazyke/ 4) https://learn-english.net.ua/samovchitel/vpravi-uzgodzhennya-chasiv-z-vidpovyami/
	present/past participle	1) https://www.perfect-english-grammar.com/participle-adjectives.html 2) https://grammarway.com/ua/participle 3) https://buki.com.ua/news/participle-v-angliiskii-movi-use-pro-dijeprikmetnik/ 4) https://grade.ua/uk/blog/past-and-present-participle-vse-pro-prichastiye-v-angliyskom-yazyke/

Додаток В

Календарно–тематичне планування до навчально–методичного комплексу FOCUS 3 (SECOND EDITION) (PEARSON)

Навчальний рік _____ Вчитель _____ Клас _____

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Описуваний результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Писемна/усна взаємодія/продукування		

Календарно-тематичне планування: _____ (Семестр 1)

Розділ 1: Новий образ. Тематика ситуативного спілкування: Одяг та аксесуари. Мода та стиль. Ключові компетентності: громадянська відповідальність, обізнаність та здатність до самовираження.									
1.	Unit1 ст. 4-5	Це мій стиль.	Описувати своє відношення до моди та стилю.	Одяг, взуття та аксесуари.		Читання: розуміння загальної інформації	Говоріння: Я – жертва моди.	«Громадянська відповідальність»	ст.4
2.	Unit1 ст. 4-5	Ми всі унікальні.	Описувати зовнішність та риси характеру своїх друзів.	Мода та стиль. Особисті риси.		Аудіювання: заповнення пропусків	Говоріння: опиши своїх друзів.	Формувати особисті ціннісні пріоритети; використовувати власне ставлення до розмаїття молодіжних субкультур і тенцій;	ст.5
3.	Unit1 ст. 6	Гайда на музичний фестиваль!	Запитувати та розповідати про улюблений одяг.		Duplicate and state verbs.	Аудіювання: заповнення пропусків	Говоріння: що одягають люди на фестивалях.	демонструвати розуміння цінності культурного розмаїття та потреби жити разом у мирі;	ст.6
4.	Unit1 ст. 7	Мій найкращий друг.	Запитувати та розповідати про свої відносини з найкращими друзями.		Вимова складених числівників.	Аудіювання: виправлення екзамплярних стратегій: вірні та хибні твердження.	Говоріння: як ви стали друзями?		ст.7
5.	Unit1 ст.8-9	Ікони стилю.	Описувати одяг, який полюбили носити.	Складені прикметники.		Читання: використання детальної інформації у прочитаному тексті	Говоріння: історія одного модного образу.		ст.8-9
6.	Unit1 ст.8-9	Історія одного худі.	Розповідати про найстаріший предмет одягу в своєму гардеробі.			Аудіювання: відповіді на запитання	Говоріння: найстаріша річ у моєму шафі.		ст.9
7.	Unit1 ст.10	Мода Ліза – картина- легенда.	Запитувати та розповідати про тривалість різних дій		Present Perfect Continuous	Читання: доповнення речень дієсловами	Говоріння: Як довго ти носиш цей годинник?		ст.10

Календарно-тематичне планування до НМК Focus 3 (second edition) (Pearson)
Міжнародний освітній центр www.pearson.com PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Освітній результат. На який урок учні випливають.	Мовний іншептар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймає та слух/ зороє сприйняття	Писемна/уста взаємодія/продуктивна		
8.	ТВ ст.219 - 220	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		Domestic and state verbs. Present Perfect Continuous		Говоріння: чим ти займаєшся останнім часом?		Скласти 10 речень з визначених граматичними і структурами Презентація: мій улюблений магазин.
9.	ст.117	Що з одягу ви купували вщодавно?	Розповідати про улюблені магазини та одяг.	Одяг		Відеозрок: розуміння загальної та детальної інформації.	Говоріння: твоє відношення до шопінгу.		
10.	Unit1 ст.11	Оригінальний стиль vs шкільна система	Дискутувати щодо шкільних правил та списку одягу учнів.	Словотвір: загальноживані суфікси.		Аудіювання: відповіді на запитання.	Говоріння: чи можливо залишитися модним в школі?		ст.11
11.	Unit1 ст.12	Особистий лист другові.	Розпізнавати структурні елементи особистого листа другові.				Письмо: аналіз моделі/ структури неофіційного електронного листа		ст.12
12.	Unit1 ст.13	Знайомся. Це мій друг.	Писати лист-опис людини.				Письмо: написання неофіційного електронного листа		ст.13
13.	Unit1 ст.14	Поглянь на це фото.	Описувати фото. Висловлювати припущення щодо людей зображених на ньому.	Порядок прикметників		Аудіювання: розуміння загальної та детальної інформації.	Говоріння: погодження/ заперечення		ст.14
14.	WB ст.15	Exam Speaking	Розповідати про те, як вони вибирають подарунки.	Консолідація вивченого лексичного матеріалу в усному мовленні.			Говоріння: ти любиш вибирати подарунки?		Презентація: на найкращий подарунок, тому що....
15.	ст.116	Модні джинси.	Описувати різні моделі джинсів.			Відеозрок: загальне та детальне розуміння переглянутого фрагменту.	Говоріння: як виготовляються джинси?		Підготувати доповідь про історію створення джинсів
16.	ст. 117	Life skills Спілкування. Креативність. Командна робота.	Рекламувати одяг.	Одяг			Говоріння: вам варто придбати цей капелюх.		Підготувати відео рекламний ролик.
17.	Unit1 ст.16	Пригадаймо вивчене! Focus Review 1	Оцінювати власний поступ у навчанні.						ст.16

Календарно-тематичне планування до НМК **Здоров'я і безпека** (Фонетика)
Міжшкільний **PHOTOCOPIABLE** центр **PHOTOCOPIABLE**

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Освітній результат. На який урок учні випливають.	Мовний іншептар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймає та слух/ зороє сприйняття	Писемна/уста взаємодія/продуктивна		
18.	Unit1 ст.17	Пригадаймо вивчене! Focus Review 1	Оцінювати власний поступ у навчанні.						ст.17
19.		Підсумковий урок		Тест					
Розділ 2: Це просто гра Тематика ситуативного спілкування: спорт, спорстмені. Ключові компетентності: здоров'я і безпека, екологічна грамотність та здорове життя.									
20.	Unit2 ст. 18-19	Спорт.	Розповідати про своє відношення до різних видів спорту.	Види спорту.		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: який вид спорту ти надаєш перевагу?	«Здоров'я і безпека» оборяджувати власний робочий день, глядаць із дотриманням здорового способу життя;	ст.18
21.	Unit2 ст. 18-19	Спортивні активності.	Детально описувати спортивні види діяльності.	Колокації до теми «Спорт»		Аудіювання: встановлення відповідей.	Говоріння: відгадай вид спорту.		ст.19
22.	Unit2 ст. 20	Цікава історія.	Розповідати про події з минулого.		Narrative tenses.	Читання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: не забудь спортивна подія.		ст.20
23.	Unit2 ст.21	Відомі спорстмені.	Розуміти ключову інформацію в радіо передачі. Розповідати про улюбленого спорстмена.	Риси характеру. Фразові дієслова.	Вимова довгих голосних звуків.	Аудіювання: заповнення пропусків.	Говоріння: мій улюблений спорстмен.	пояснювати життєво важливу потребу дотримуватися правил безпеки в різних місцях;	ст.21
24.	Unit2 ст.22-23	Спортивні забобони.	Визокремлювати ключову інформацію у довгому тексті.			Читання: заповнення пропусків в тексті	Говоріння: чи віриш ти в спортивні забобони?		ст.22
25.	Unit2 ст.22-23	Моє відношення до спорту.	Описувати своє відношення до спорту.	Словотвір.			Говоріння: я і спорт.		ст.23
26.	Unit2 ст.24	Думай, як переможець!	Описувати психологічні фактори, важливі для перемоги.		Verb patterns.	Читання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: як нам перемогти?		ст.24
27.	ТВ ст.224 - 225	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		Narrative tenses. Verb patterns.		Говоріння: зі змогою сталася дивна пригода.	критично оцінювати вплив деструктивних молодіжних рухів на життя однокласників;	Написати історію, з використанням активної граматики.
28.	Unit2 ст.25	Я погоджуюсь!	Реагувати на різні типи тверджень.		So, too, too... either, neither... nor.	Аудіювання: відповіді на запитання.			ст.25
29.	ст.119	Випікайтеся спортом?	Запитувати та розповідати про спортивні події.			Відео урок: загальне та детальне розуміння переглянутого фрагменту.	Говоріння: спортивні захоплення різних людей.		Презентація: мій улюблений вид спорту.

Календарно-тематичне планування до НМК **Здоров'я і безпека** (Фонетика)
Міжшкільний **PHOTOCOPIABLE** центр **PHOTOCOPIABLE**

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Освітній результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	ДЗ. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Письмо/усна взаємодія/процитування		
30.	Unit2 ст.26	Все буває вперше.	Аналізувати структуру розповіді.	Linkers (to describe events in a sequence)		Читання: розуміння загальної інформації та структури розповіді.	Письмо: аналіз моделі/структури розповідного тексту.		ст.26
31.	Unit2 ст.27	Я хочу навчитись чомусь новому.	Письмово описувати те, що вони робили вперше.			Читання: заповнення пропусків.	Письмо: написання історії		ст.27
32.	Unit2 ст.28	Дозволь з тобою не погодитись.	Висловлювати згоду/незгоду	Функційні фрази для висловлення згоди/незгоди		Аудіювання: доповнення речень.	Говоріння: дискусія.		ст.28
33.	WB ст.29	Exam speaking	Дискутувати на тему «В спорті головне не перемога»	Консолідація виченого лексичного матеріалу в усному мовленні			Говоріння: діалогічне мовлення. Відстоювання своєї точки зору.		Проект «Незабутня спортивна подія»
34.	ст.118	Дівчата – сильборатисти.	Розповідати про типові чоловічі/жіночі види спорту.			Відеоролик: Розуміння загальної та детальної інформації у відео фрагменті	Говоріння: гендерна нерівність в спорті.		Підготувати усну відповідь про відомих спортсменок
35.	ст.119	Life skills Спілкування. Креативність. Цифрова грамотність.	Описувати життя та досягнення відомих спортсменів використовуючи хронологічну прялу.				Говоріння: май удоблення спортсмен. Його спортивні досягнення.		Постер: життя і кар'єра мого улюбленого спортсмена.
36.	Unit2 ст.30	Пригадаймо вичнені! Focus Review 2	Оцінювати власні навчальні досягнення.						ст.30
37.	Unit2 ст.31	Пригадаймо вичнені! Focus Review 2	Вирізяти детальну інформацію у прочитаному тексті.						ст.31
38.		Підсумковий урок.		Тест					

Розділ 3: Життя – це рух вперед!

Тематика ситуативного спілкування: подорожі, види транспорту.

Ключові компетентності: здоров'я та безпека, компетентності в природничих науках і технологіях.

39.	Unit3 ст. 32-33	Екстремальні поїздки до школи.	Описувати свій шлях до школи.	Види транспорту.		Читання: загальне розуміння інформації	Говоріння: як ти добирешся до школи?	«Здоров'я і безпека»	ст.32

Календарно-тематичне планування до НМК (Focus 3) (Focus 4) (Focus 5)
Міжшкільний освітньо-методичний центр «Літературна Україна» PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Освітній результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	ДЗ. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Письмо/усна взаємодія/процитування		
40.	Unit3 ст. 32-33	Як ви подорожуєте?	Запитувати та розповідати про подорожі.	Колодка до теми «Подорожі»			Говоріння: пиш подорожей		ст.33
41.	Unit3 ст. 34	Дивний випадок у Ессексі.	Висловлювати припущення щодо теперішніх і минулих подій.		Present and past speculations.		Говоріння: діалог.		ст.34
42.	Unit3 ст.35	Ваш улюблений тип відпочинку.	Запитувати та розповідати про своє відпустку.	Складені іменники.	Вивава географічних назв.	Аудіювання: множинний вибір	Говоріння: як ти любиш відпочивати?	розрізняти безпечні та небезпечні ситуації під час активного відпочинку	ст.35
43.	Unit3 ст. 36-37	Сучасне покоління і подорожі.	Вирізяти детальну інформацію у прочитаному тексті.			Читання: множинний вибір	Говоріння: як воно подорожувати без індивіду?		ст.36
44.	Unit3 ст.36-37	Незабутня подорож.	Описувати свій туристичний досвід.	Прикметники з префіксами dis-, im-.			Говоріння: сучасні туристи: які вони?		ст.37
45.	Unit3 ст. 38	Раніше все було по-іншому.	Описувати своє життя в минулому.		Used to and would.	Читання: заповнення пропусків	Говоріння: 10 років тому я був зовсім іншим.		ст.38
46.	TB ст.230 - 231	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		Present and past speculations. Used to and would.		Говоріння: цікаві факти про моїх однокласників.		Написати історію про своє минуле, використовуючи вивчені граматичні конструкції.
47.	Unit3 ст.121	Куди ви їздили на канікули у дитинстві?	Розповідати про свій досвід мандрівки у дитинстві.			Відео урок: вискрептовати детальну інформацію у переглянутому відео фрагменті	Говоріння: літні канікули. Спогади про дитинство.		Слайд-презентація «Міні літні канікули».
48.	Unit3 ст.39	Сім'я, яка об'їхала увесь світ.			Separable and inseparable phrasal verbs.	Аудіювання: відповіді на запитання.	Говоріння: плюси та мінуси подорожей з сім'єю.		ст.39
49.	Unit3 ст.40	Мені потрібна твоя порада.	Просити та давати пораду.			Читання: розуміння детальної інформації	Письмо: аналіз моделі особистого ім'єдлу.		ст.40
50.	Unit3 ст.41	Що мені робити в цій ситуації?	Давати пораду друзі.		Ellipsis		Письмо: особистий ім'єдлу.		ст.41
51.	Unit3 ст.42	Пислухайся до моєї поради!	Висловлювати прохання та надавати пораду	Функційні фрази для прохання/надання порад		Аудіювання: загальне розуміння інформації	Говоріння: прохання про надання порад		ст.42

Календарно-тематичне планування до НМК (Focus 3) (Focus 4) (Focus 5)
Міжшкільний освітньо-методичний центр «Літературна Україна» PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат. На який урок учні випитують.	Мовний інструментар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ хороше сприймання	Писемна/усна взаємодія/продукування		
52.	WB ст.43	Exam speaking	Описувати переваги та недоліки академічної відпустки.	Консолідація вивченого лексичного матеріалу в усному мовленні.			Говоріння: академічна відпустка: за та проти.		
53.	ст.120	Готель у хмарах.	Описувати негипові готелі.			Відео урок: розуміння загальної та детальної інформації.	Говоріння: незвичний готель.		Написати історію «1 день мого життя в готелі Mashpi Lodge»
54.	ст.121	Life skills Креативність. Цифрова грамотність.	Розповісти про свою незбутий подорож.				Говоріння: слайд презентація. Це була незбутий подорож.		Підготувати слайд презентацію.
55.	Unit3 ст.44	Пригадаймо вичене! Focus Review 3	Оцінювати власний поступ у навчанні.						ст.44
56.	Unit3 ст.45	Пригадаймо вичене! Focus Review 3	Оцінювати власний поступ у навчанні.						ст.45
57.		Підсумковий урок		Тест					

Розділ 4: Іж, пий та будь здорові!

Тематика ситуативного спілкування: харчування, фрукти, овочі.

Ключові компетентності: здоров'я та безпека, здорове життя.

58.	Unit4 ст. 46-47	Зіркові дієти.	Описувати своє відношення до різних дієт.	Фрукти, овочі		Читання: загальне та детальне розуміння прочитаного.	Говоріння: переваги а недоліки дієт.	«Здоров'я і безпека»	ст.46
59.	Unit4 ст. 46-47	Смак.	Описувати смак та вигляд продуктів харчування.	Колокати та описові прикметники до теми «Іжа»			Говоріння: смачна іжа.	обговорювати вибір продуктів, корисних для здоров'я;	ст.47

Календарно-тематичне планування до НМК [\(Link\)](#) [\(Link\)](#) [\(Link\)](#)
Міжнародний [\(Link\)](#) центр [\(Link\)](#) [\(Link\)](#) PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат. На який урок учні випитують.	Мовний інструментар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ хороше сприймання	Писемна/усна взаємодія/продукування		
60.	Unit4 ст. 48	Найкращі ресторани Лондону.	Розповісти про майбутні літ використовуючи різні часові форми.		Future forms	Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: мої плани на майбутнє.		ст.48
61.	Unit4 ст.123	Де плануєте по вечеряти сьогодні?	Визначити загальну та детальну інформацію у відео фрагменті.			Відеоурок: розуміння загальної та детальної інформації у переглянутому фрагменті	Говоріння: вечеряти вдома чи у ресторані?	наводити приклади купівлі продуктів для здорового харчування;	Підготувати 1-хв. доповідь на тему «Моя улюблена кави»
62.	Unit4 ст.49	Здорове харчування.	Розуміти головні деталі у розповіді на знайому тему.	Колокати «Іжа»		Аудіювання: детальне та загальне розуміння інформації. Встановлення відповідності.	Говоріння: здорове харчування: за та проти.		ст.49
63.	Unit4 ст.50-51	Рациональність у використанні продуктів.	Розуміти ключову інформацію у прочитаному тексті.			Читання: загальне розуміння прочитаного (відповіді на запитання)	Говоріння: як рационально купувати продукти?		ст.50
64.	Unit4 ст.50-51	Мій улюблений рецепт.	Описувати рецепт приготування страв	Дієслова до теми «Приготування їжі».		Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Письмо: опис рецепту приготування страви.		ст.51
65.	Unit4 ст.52	Школа юних поварів.	Запитувати та розповісти про плани на майбутнє.		Future Continuous and Future Perfect.	Аудіювання: загальне а детальне розуміння тексту	Говоріння: що ти зможеш зробити до кінця дня?		ст.52
66.	TB ст.236-237	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		Future forms		Говоріння: я зроблю це до обіду.		Написати 10 речень з виченими граматичними структурами
67.	Unit4 ст.53	Давай замовимо піцу!	Описувати улюблені доставки їжі у їхньому місті.		Question tags.	Аудіювання: загальне розуміння інформації	Говоріння: діалогічне мовлення. Моя улюблена доставка.		ст.53
68.	Unit4 ст.54	Кулінарні курси для початківців.	Аналізувати структуру офіційного листа-запиту.	Типові кліше для офіційних листів.		Читання: аналіз структури і мови офіційного листа.			ст.54
69.	Unit4 ст.55	Секрети виготовлення швейцарського шоколаду.	Писати офіційний лист.		Indirect questions.		Письмо: лист-запит.		ст.55

Календарно-тематичне планування до НМК [\(Link\)](#) [\(Link\)](#) [\(Link\)](#)
Міжнародний [\(Link\)](#) центр [\(Link\)](#) [\(Link\)](#) PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ хороше сприймання	Писемна/усна взаємодія/прозвучання		
9.	TB ст.243 - 244	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		Articles. Non-defining relative clauses.		Говоріння: географічна вікторина.		Написати 10 речень з вивченими граматичними и структурами
10.	Unit5 ст.67	Природні катастрофи	Розповідати про різні природні катастрофи	Natural disasters	Prepositions at the end of clauses.	Аудіювання: загальне розуміння прослуханого.	Говоріння: найнебезпечніші природні явища.		ст.67
11.	Unit5 ст.68	Чи потрібно нести цивілізацію в Амазонські джунглі?	Складати модель написання статті на суперечливу тему (for and against)			Читання: загальне та детальне розуміння прочитаного.	Письмо: аналіз моделі/ структури написання for and against essay.		ст.68
12.	Unit5 ст.69	Збережемо рідкісних тварин.	Писати есе на суперечливу тему (for and against)	Linkers: firstly, secondly, however.			Письмо: написання статті на суперечливу тему (for and against)		ст.69
13.	Unit5 ст.70	Зупинимо глобальне потепління!	Описувати зображення, відстоювати свою точку зору.	Функційні фрази: justifying your choice/ rejecting other opinions		Аудіювання: загальне розуміння прослуханого.	Говоріння: я вважаю, най гірше подія - найгірший.		ст.70
14.	WB ст.71	Exam Speaking	Дискутувати про екологічні проблеми	Консолідація вивченого лексичного матеріалу в усному мовленні			Говоріння: зміна клімату: як з ним боротися?		Порівняти класичні та альтернативні джерела енергії.
15.	ст.124	Хамелеони.	Розрізнити загальну та детальну інформацію у переглянутому відео фрагменті			Відеоурок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: як ти вільнишся до документальних фільмів про тварин?		Презентувати и улюблене відео про тварин.
16.	ст.125	Life Skills Критичне мислення, обговорення, співпраця Давай поговоримо слова!	Презентувати свої ідеї у формі промови				Говоріння: як ми можемо захистити навколишнє середовище?		Підготувати групову презентацію.
17.	Unit5 ст.71 + 18 ст.241- 242		Аналізувати та відпрацьовувати екзаменаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 5 (слова, коловзяті)					Написати історію, використову ючи 10 нових слів і коловзяті.

Календарно-тематичне планування до НМК [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#)
Міжшкільний освітньо-методичний центр [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ хороше сприймання	Писемна/усна взаємодія/прозвучання		
18.	Unit5 ст.72	Пригадаймо вивчене! Focus Review 5	Оцінювати власні навчальні досягнення.						ст.72
19.	Unit5 ст.73	Пригадаймо вивчене! Focus Review 5	Систематизувати та узагальнення вивченого матеріалу						ст.73
20.	TB ст. 247	Відпрацювання екзаменаційних стратегій: говоріння	Порівнювати зображення.				Говоріння: перше зображення подобається мені більше, ніж друге.		Порівняти 2 зображення, використову ючи вивчені фрази.
21.	TB ст.246	Відпрацювання екзаменаційних стратегій: письмо	Написати есе на суперечливу тему (for and against)				Письмо: есе на тему «Тестування ліків на тваринах»		Підготувати ся до тесту.
22.		Підсумковий урок	Тест						
Розділ 6: Здоров'я. Тематика ситуативного спілкування: частини тіла, тілесні пошкодження. Ключові компетентності: здоров'я і безпека, соціальна та громадянська компетентності.									
23.	Unit6 ст.74	Я не прийшов в школу, тому що...	Оправдовуватись в різних життєвих ситуаціях	Частини тіла		Читання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: реальні та вигадані оправдання.		ст.74
24.	Unit6 ст.75	Вона розбила його серце!	Розповідати про типові травми та хвороби.	Травми, Ідіоми з частинами тіла			Говоріння: діалогічне мовлення.	«Здоров'я і безпека»	ст.75
25.	Unit6 ст.76	Перша невідкладна допомога	Розповідати про свої мрії.		Second Conditional/ I wish...If only...	Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: мої мрії.		ст.76
26.	Unit6 ст.77	Благодійні організації Великобританії.	Повідомляти про благодійні організації в Україні.		Вимова дифтонгів	Аудіювання: відпрацювання екзаменаційних стратегій (заповнення пропусків)	Говоріння: як працюють благодійні організації в Україні?		впорядковувати власний робочий день, тиждень і дотриманням здорового способу життя; обговорювати вибір продуктів, корисних для здоров'я;
27.	Unit6 ст.78	Різні професії в медицині.	Визокремлювати детальну інформацію у коротких текстах.	Коловазяті до теми «Медицина»		Читання: співставлення	Говоріння: переваги та недоліки роботи мені проашанном.		ст.78

Календарно-тематичне планування до НМК [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#)
Міжшкільний освітньо-методичний центр [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) [\(слова\)](#) PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат На який урок учи випити:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймає та слух/ хороше сприймає	Писемна/усна взаємодія/процитування		
28.	Unit6 ст.79	Ідеальний лікар.	Описувати своє бачення ідеального лікаря.	Проблеми зі здоров'ям.			Говоріння: лікар, до якого я не боюся.		ст.79
29.	Unit6 ст.80	Дивовижний порятунок	Розрізняти детальну інформацію у статті.		Third Conditionals		Говоріння: цього б не сталось, якби...		ст.80
30.	TB ст.249 - 250	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		Second and Third Conditionals. I wish... If only...				Написати історію «Моя життя було б іншим якби...»
31.	Unit6 ст.81	Здоровий сон – запорука гарного здоров'я.	Пояснювати причини різних дій та звичок.		Claims of purpose	Аудіювання: загальне розуміння прослуханого	Говоріння: спати корисно.		ст.81
32.	ст.127	Як завжди бути у гарній фізичній формі?	Викремлювати загальну та детальну інформацію у переглянутому відео			Відеоурок: розуміння загальної та детальної інформації у фрагменті.	Говоріння: мої поради тим, хто хоче бути у гарній фізичній формі.		Підготувати дослід «Ці речі допомагають мені бути у формі»
33.	Unit6 ст.82	Молодіжні центри для літдітків.	Складати модель написання статті в журнал	Comment and opinion adverbs.		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: молодіжні центри – їхня користь для молоді.		ст.82
34.	Unit6 ст.83	Чому важливо проводити час на свіжому повітрі?	Написати статтю в журнал			Читання: аналіз моделі статті.	Письмо: написання статті в журнал.		ст.83
35.	Unit6 ст.84	На прийомі у лікаря.	Описувати симптоми різних хвороб та можливі шляхи їх подолання.	Ключові фрази для розповіді/ питань про симптоми та лікування		Аудіювання: розуміння загальної інформації.	Говоріння: діалогічне мовлення. На прийомі у лікаря.		ст.84
36.	WB ст.85	Exam Speaking	Дискутувати на теми здоров'я та охорони навколишнього середовища.	Консолідація вивченого лексичного матеріалу в усному мовленні			Говоріння: варто чи ні тестувати ліки на тваринах?		1-хвилинна довідка на тему «Тестування ліків на тваринах. За та проти»
37.	ст.126	Альтернативи кофеїну.	Описувати своє ставлення до кофеїну.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: чим можна замінити кофеїн?		Знайти цікаві факти про каву/чай.

Календарно-тематичне планування до НМК *Unit 6 (Health and Well-being) (Фонетика)*
Міжшкільний освітній центр *PHOTOCOPIABLE*

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат На який урок учи випити:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймає та слух/ хороше сприймає	Писемна/усна взаємодія/процитування		
38.	ст. 127	Life Skills Спількування. Критичне змислення.	Підготувати, провести та продемонструвати результати опитування.	Лексика до теми «Здоровий спосіб життя»			Говоріння: результати нашого дослідження наступні...		Підготувати презентацію.
39.	Unit6 ст.85 + 119 ст. 248	Давай повторимо слова!	Аналізувати та випрацювати екзаменаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 6 (слова, кодовий)			Говоріння: найпоширеніші захворювання.		Скласти історію, використовуючи 10 нових слів та кодовий.
40.	Unit6 ст.86	Пригадаймо вивчене! Focus Review 6	Оцінювати власний поступ у навчанні.						ст.86
41.	Unit6 ст.87	Пригадаймо вивчене! Focus Review 6	Систематизація та узгальнення вивченого матеріалу						ст.87
42.	TB ст. 252	Віпрацювання екзаменаційних стратегій: говоріння	Аналізувати своє ставлення до свого здоров'я.				Говоріння: моє здоров'я.		Підготувати ся до тесту.
43.		Підсумковий урок.		Тест					

Розділ 7: Розваги.

Тематика спутанного спілкування: музика, музичні мистецтва.

Ключові компетентності: громадянська відповідальність, обізнаність та здатність до самовираження у сфері культури.

№ уроку	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат На який урок учи випити:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	ДЗ
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймає та слух/ хороше сприймає	Писемна/усна взаємодія/процитування		
44.	Unit7 ст.88	Розваги та дозвілля.	Розповідати про різні типи розваг.	Лексика до теми «Entertainment»		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: Поради музикантам – початківцям.		ст.88
45.	Unit7 ст.89	Люди у сфері розваг.	Ділитися власним відношенням до різних типів розваг.	Віпрацювання кодовий до теми «Entertainment»			Говоріння: ваше відношення до різних типів розваг.	«Громадянська відповідальність»	ст.89
46.	Unit7 ст.90	Геніальна маленька художниця.	Розрізняти детальну інформацію у тексті.		Reported speech – statements.	Читання: розуміння загальної та детальної інформації.	Говоріння: твоє відношення до класичного та сучасного мистецтва.		ст.90
47.	Unit7 ст.91	Вірусні відео: в чому секрет популярності?	Розрізняти загальну інформацію в аудіо фрагменті.		Вимова іменників створених від дієслів.	Аудіювання: випрацювання екзаменаційних стратегій: ств'явлення.	Говоріння: мій улюблений відео контент.	визначати достовірність інформації; висловлювати власне ставлення до розмаїття молодіжних субкультур і темі.	ст.91

Календарно-тематичне планування до НМК *Unit 7 (Culture and Leisure) (Фонетика)*
Міжшкільний освітній центр *PHOTOCOPIABLE*

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Освоений результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інштар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Письмово/усно вживання/процитування		
58.	ст.128	Шекспір та віртуальна реальність.	Розрізнити загальну та детальну інформацію у переглянутому відео.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: твори Шекспіра як основа комп'ютерних ігор.		1-хвилинна доповідь «Моя улюблена комп'ютерна гра»
59.	ст.129	Life Skills Співпраця. Спілкування. Креативність.	Написати та презентувати фрагмент телесеріалу				Говоріння: презентація уривку телесеріалу у ролях.		Звершення проекту/ підготовка до його презентації.
60.	Unit7 ст.99 + 1B ст. 253	Давай повторимо слова!	Аналізувати та відпрацьовувати екзамінаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 7 (слова, колозайні)			Говоріння: <i>taboo words</i> .		Скласти 10 речень з вивченими словами та колозайніями
61.	Unit7 ст.100	Пригадаймо вивчене! <i>Focus Review 7</i>	Оцінювати власні навчальні досягнення.						ст.100
62.	Unit7 ст.101	Пригадаймо вивчене! <i>Focus Review 7</i>	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						ст.101
63.	ТВ ст. 258	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: говоріння	Порівнювати різні типи телепрограм.				Говоріння: я надаю перевагу документальним фільмам.		Презентувати свою улюблену телепрограму
64.	ТВ ст.257	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: письмо	Написати твір-огляд події.				Письмо: твір-огляд.		Підготувати ся до тесту.
65.		Підсумковий урок							

Розділ 8: Сучасне суспільство.

Тематика ситуативного спілкування: злочини, злочинці, правосуддя.

Ключові компетентності: соціальна та громадянська компетентності, здоров'я і безпека.

Календарно-тематичне планування до НМК (слова, колозайні, фокуси)
Міжнародний освітньо-методичний центр *PHOTOCOPIABLE*

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Освоений результат На кінець уроку учні вміють:	Мовний інштар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Письмово/усно вживання/процитування		
58.	ст.128	Шекспір та віртуальна реальність.	Розрізнити загальну та детальну інформацію у переглянутому відео.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: твори Шекспіра як основа комп'ютерних ігор.		1-хвилинна доповідь «Моя улюблена комп'ютерна гра»
59.	ст.129	Life Skills Співпраця. Спілкування. Креативність.	Написати та презентувати фрагмент телесеріалу				Говоріння: презентація уривку телесеріалу у ролях.		Звершення проекту/ підготовка до його презентації.
60.	Unit7 ст.99 + 1B ст. 253	Давай повторимо слова!	Аналізувати та відпрацьовувати екзамінаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 7 (слова, колозайні)			Говоріння: <i>taboo words</i> .		Скласти 10 речень з вивченими словами та колозайніями
61.	Unit7 ст.100	Пригадаймо вивчене! <i>Focus Review 7</i>	Оцінювати власні навчальні досягнення.						ст.100
62.	Unit7 ст.101	Пригадаймо вивчене! <i>Focus Review 7</i>	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						ст.101
63.	ТВ ст. 258	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: говоріння	Порівнювати різні типи телепрограм.				Говоріння: я надаю перевагу документальним фільмам.		Презентувати свою улюблену телепрограму
64.	ТВ ст.257	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: письмо	Написати твір-огляд події.				Письмо: твір-огляд.		Підготувати ся до тесту.
65.		Підсумковий урок							

Розділ 8: Сучасне суспільство.

Тематика ситуативного спілкування: злочини, злочинці, правосуддя.

Ключові компетентності: соціальна та громадянська компетентності, здоров'я і безпека.

Календарно-тематичне планування до НМК (слова, колозайні, фокуси)
Міжнародний освітньо-методичний центр *PHOTOCOPIABLE*

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат. На який урок учні випитують:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецькі зміш	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання та слух/ хороше сприймання	Писемна/уста власнопись/прозонування		
66.	Unit8 ст.102	Кримінальні злочини Великої Британії.	Описувати рівень злочинності у своєму регіоні.	Crimes and criminals.		Читання: розуміння значення слів з контексту.	Говоріння: найпоширеніші злочини та як їх уникати.	«Громадянська відповідальність»	ст.102
67.	Unit8 ст.103	Безглузді злочини.	Порівнювати різні типи злочинів.	Лексика до теми «Правосуддя»		Читання: загальне розуміння інформації.	Письмо: написання звіту про злочин.		ст.103
68.	Unit8 ст.104	А що ти знаєш про Альєкандра?	Розрізняти загальну інформацію у прочитаному тексті.		The Passive.	Читання: загальне розуміння прочитаного.	Говоріння: декілька фактів з мого життя.		ст.104
69.	Unit8 ст.105	Молоді злочинці.	Обговорювати випадки порушення закону та можливі варіанти покарання злочинців	Суспільство, злочини.		Аудіювання: відпрацювання екзаменаційних стратегій. Можливий вибір.	Говоріння: як карати молодих злочинців?.	«Здоров'я і безпека» пояснювати життєво важливу потребу дотримуватись правил безпеки в різних місцях;	ст.105
70.	Unit8 ст.106	Доброта окупиться.	Вирізняти ключові та допоміжні деталі тексту.			Читання: відпрацювання допоміжних стратегій. Можливий вибір.	Говоріння: варто чи не варто бути добрим?		ст.106
71.	Unit8 ст.107	Допомагати завжди приємно.	Описувати своє ставлення до різних проявів доброти.	Синоніми.			Говоріння: коли ти востаннє допоміг когось?		ст.107
72.	Unit8 ст.108	Як уникнути пограбування?	Складати текст про ремонт та прибирання у будинку.		Have something done	Читання: загальне розуміння тексту.	Говоріння: ти робиш це сам чи користуєшся послугами професіоналів?		ст.108
73.	WB ст.260- 261	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення		The Passive.		Говоріння: мені потрібна твоя допомога.		
74.	Unit8 ст.109	Безпека онлайн.	Дискутувати на тему кібер безпеки.		Reflexive pronouns. Each other/ one another.		Говоріння: як захистити себе онлайн?		ст.109
75.	ст.131	Життя без соціальних мереж.	Описувати своє відношення до соціальних мереж.			Відеорок: розуміння загальної та детальної інформації у переглянутому фрагменті.	Говоріння: як довго ти можеш прожити без соціальних мереж?	2-хвилинна довідка «Як соціальні мережі зайняли моє життя»	

Календарно-тематичне планування до НМК **English for All** (2020) (2020)
Міжшкільний центр **English for All** PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат. На який урок учні випитують:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецькі зміш	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання та слух/ хороше сприймання	Писемна/уста власнопись/прозонування		
76.	Unit8 ст.110	Стиль життя сучасних підлітків.	Складати модель написання есе з обґрунтуванням власної думки.			Читання: розуміння загальної інформації	Письмо: аналіз моделі/ структури написання есе з обґрунтуванням власної думки		ст.110
77.	Unit8 ст.111	Сучасні підлітки – які вони?	Писати есе з обґрунтуванням власної думки.	Функції ві фрази до теми « Fixing your opinion. »			Письмо: написання есе з обґрунтуванням власної думки		ст.111
78.	Unit8 ст.112	Дискусія «Суперечливі питання»	Викладати власну думку щодо суперечливих ситуацій перераховуючи переваги та недоліки кожної.			Аудіювання: загальне розуміння прослуханого.	Говоріння: діалогічне мовлення. Переваги та недоліки ...		ст.112
79.	WB ст.113	Exam Speaking	Описувати переваги та недоліки різних місць для роботи волонтером.	Консолідація вивченого лексичного матеріалу в усному мовленні.			Говоріння: опис картинок.	«Мій волонтерськ ий проєкт»	
80.	ст.130	Особливі кав'ярні.	Розповідати про способи допомоги безхатьченкам.			Відео урок: загальне та детальне розуміння переглянутого.	Говоріння: організації, що допомагають безхатьченкам.	Проект: як я можу допомогти безхатьченка м?	
81.	ст.131	Life Skills Спілкування	Проводити опитування, презентувати результати.				Говоріння: хто для тебе є взірцем?	Завершення проєкту/ підготовка до його презентації.	
82.	Unit8 ст.113 + WB ст. 259	Давай повторимо слова!	Аналізувати та відпрацьовувати екзаменаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 8 (слова, коловани)			Говоріння: різні типи злочинів	Скласти історію з 10 новими словами.	
83.	Unit8 ст.114	Пригадаймо вивчене! Focus Review 8	Аналізувати власний поступ у навчанні.						ст.114
84.	Unit8 ст.115	Пригадаймо вивчене! Focus Review 8	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						ст.115

Календарно-тематичне планування до НМК **English for All** (2020) (2020)
Міжшкільний центр **English for All** PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат. На кінець уроку учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві ліній	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприйняття	Писемна/усна взаємодія/процитування		
85.	ТВ ст. 263	Відпрацювання екзаменційних стратегій: говоріння	Порівнювати різні типи телепрограм.				Говоріння: я надаю перевагу документальним фільмам.		1 хвилина доповідь «Телепрогра- ма, яку я не раджу нікому»
86.	ТВ ст.264	Відпрацювання екзаменційних стратегій: письмо	Написати есе з обґрунтуванням власної думки.				Письмо: твір «Чи потрібно учням носити шкільну форму?»		Постер «Ідеальна шкільна форма»
87.	ТВ ст. 265- 266	Відпрацювання екзаменційних стратегій: Use of English							
88.	ТВ ст. 267 - 269	Відпрацювання екзаменційних стратегій: Use of English							
89.	ТВ ст.270 - 272	Відпрацювання екзаменційних стратегій: Use of English							
90.	ТВ ст.274 - 275	Відпрацювання екзаменційних стратегій: How to take part in a debate.							
91.		Контроль навичок аудіювання.							
92.		Контроль навичок читання							
93.		Контроль навичок письма							
94.		Контроль навичок говоріння							
95.		Підсумковий урок							

Календарно–тематичне планування до навчально–методичного комплексу
FOCUS 4 (SECOND EDITION) (PEARSON)

Навчальний рік _____ Вчитель _____ Клас _____

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Освітній результат на кінець уроку/учні вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ Фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Писемна/усна взаємодія/процитування		

Календарно-тематичне планування: _____ (Семестр 1)

Розділ 1: Живи та вчиись!									
Тематика ситуативного спілкування: Освіта, вчителі, учні.									
Ключові компетентності: соціальна та громадянська компетентності, уміння вчитися впродовж життя.									
1.	Unit1 ст. 4	Освіта: минуле та сучасність.	Розповідати про освіту своїх батьків.	Лексика до теми «Education»		Читання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: зміни в освітніх процесах.	«Громадянська відповідальність»	ст. 4
2.	Unit1 ст. 5	Сучасна освіта – яка вона?	Дискутувати про особливості сучасного освітнього процесу.	Фразові дієслова та фразолокації до теми «Освіта»		Аудіювання: встановлення відповідності.	Говоріння: ідеальний вчитель / ідеальний студент.		ст. 5
3.	Unit1 ст. 6	Вірний вибір.	Описувати драматичні звички.		Present and past habits	Читання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: що тебе дратує в інших людях?		ст. 6
4.	ст. 133	Розпорядок дня плейджера.	Розповідати про свій спільний життя.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: життя за розкладом.		
5.	Unit1 ст. 7	Як покращити пам'ять?	Обговорювати практичні способи для кращого запам'ятовування.	Словосполучення до теми «Пам'ять»	Вимова дифтонгу ea	Аудіювання: виокремлювати детальну інформацію в діалогічному мовленні.	Говоріння: як тренувати пам'ять.		ст. 7
6.	Unit1 ст. 8	Наші приховані таланти.	Аналізувати результати опитування.			Читання: Встановлення відповідності.	Говоріння: унікальні можливості нашого мозку.		ст. 8
7.	Unit1 ст.9	Вчені та філософи сьогодні.	Розповідати про свого улюбленого науковця/ винахідника.	Фразолокації зі словом <i>brain</i>		Читання: заповнення пропусків.	Говоріння: мій улюблений винахідник.		ст. 9
8.	Unit1 ст.10	Диворозум: ознака гениальності чи недуга?	Висловлювати власні припущення щодо ліворукості.		Verb patterns	Аудіювання: встановлення відповідності.	Говоріння: факти про мена.		ст. 10
9.	Unit1 ст.11	Історії на фото.	Описувати фото, робити припущення щодо зображеного.	Приметивши до теми «Почуття»		Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: що я бачу на фото?		ст. 11
10.	WB ст.18-19	Освіта для всіх.	Дискутувати про важливість отримання освіти.			Читання: зможеш вибір.	Говоріння: чому важливо мати освіту?		Постар: як якісна освіта змінює наше життя.

№ уроку / дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Описуваний результат: на який урок учи вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві мови	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Писемна/усна взаємодія/процесування		
11.	Unit1 ст. 12	Міжнародні обмінні програми.	Розрізняти офіційний та неофіційний стиль письма та лексик.	Formal/informal language		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: чи варто приймати участь в навчальних обмінних програмах?		ст. 12
12.	Unit1 ст. 13	Студенти за обміном.	Обговорювати недоліки на переваги обмінних програм.		Formal/informal sentences structure		Говоріння: плюси та мінуси обмінних програм.		ст. 13
13.	Unit1 ст. 14	Робота на літо для студента.	Аналізувати структуру резюме та супровідного листа.				Говоріння: як написати резюме?		ст. 14
14.	Unit1 ст. 15	Ідеальна робота на літо.	Написати власне резюме.				Письмо: резюме.		ст. 15
15.	ст. 132	Вчимося новому!	Описувати власний досвід отримання нових навичок.			Відеорок: визначення вірних та хибних тверджень.	Говоріння: етапи опанування новими вміннями.		Усна доповідь: чому б я хотів навчитися.
16.	Unit1 ст. 18	Пригадаймо вивчене! Focus Review 1	Оцінювати власний поступ у навчанні						ст. 16
17.	Unit1 ст. 19	Пригадаймо вивчене! Focus Review 1	Оцінювати власний поступ у навчанні						ст. 17
18.		Підсумковий урок		Тест					
Розділ 2: Природа особистості Тематика ситуативного спілкування: люди, риси характеру, відносини між людьми. Ключові компетентності: соціальна та громадянська компетентності, обізнаність та здатність до самовираження.									
19.	Unit2 ст. 20	Як добре ти знаєш себе?	Описувати риси свого характеру.	Іменинські прикметники до теми «Особистість»		Читання: детальне розуміння інформації.	Говоріння: аналіз результатів тестування.	«Громадянська відповідальність»	ст. 20
20.	Unit2 ст. 21	Опиши себе як особистість.	Порівнювати характери різних людей.	Складені прикметники			Говоріння: які риси характеру я ціную в людях?		ст. 21
21.	Unit2 ст. 22	Так мало статися.	Описувати незвичні історії кохання.		East Perfect Simple and Continuous.		Говоріння: впливання минулих часів в усному мовленні.		ст. 22
22.	Unit2 ст. 23	Любов – це...	Розповідати про своє розуміння слова кохання.	Лексика до теми «Романтичні стосунки».			Письмо: коротка історія про кохання.		ст. 23
23.	Unit2 ст. 24	Фільм чи книга – що вибереш ти?	Використовувати детальну інформацію у довгому тексті			Читання: множинний вибір.	Говоріння: я наляво перевагу книгам.		ст. 24
24.	Unit2 ст. 25	Прекрасна історія кохання.	Складати історію про минулі події.	Лексика «Ways of looking»			Говоріння: робота в парях. Історія Дж та Вілла.		ст. 25

Календарно-тематичне планування по НМК Focus 4 (second edition) (Focus 4)
Міжнародний освітньо-науковий центр www.english.com.ua PHOTOCOPIABLE

№ уроку / дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Описуваний результат: на який урок учи вміють:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві мови	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Писемна/усна взаємодія/процесування		
25.	Unit2 ст. 26	Чи добре бути найстаршою дитиною в сім'ї?	Розповідати про стосунки зі своїми братами/сестрами		Relative clauses		Говоріння: моя сім'я.		ст. 26
26.	ст. 135	Хто для тебе приклад для наслідування?	Розповідати про особливих членів своєї родини.	Члени сім'ї.		Відеорок: загальне та детальне розуміння переглянутого фрагменту.	Говоріння: родичі, з якими спішаюся.		Постер «Моє сімейне дерево»
27.	Unit2 ст. 27	Незабутній день мого життя.	Розповідати про особливий день зі свого життя.			Читання: аналіз моделі історії.	Говоріння: Що робить день особливим?		ст. 27
28.	WB ст. 34-35	Відпрацювання екстенсивних стратегій говоріння.	Консолідація вивченого граматичного та лексичного матеріалу в усному мовленні.				Говоріння: монологічне/діалогічне мовлення.		
29.	Unit2 ст. 28	Як знайти співмешканця?	Пояснювати, які якості важливі для ідеального співмешканця.	Різні типи колокацій.		Читання: аналіз використання колокацій у контексті.	Говоріння: опис ідеального співмешканця.		ст. 28
30.	Unit2 ст. 29	Ідеальний сусід по кімнаті.	Описувати свою особистість.			Аудіювання: встановлення відповідності.	Говоріння: ось такий він-я.		ст. 29
31.	Unit2 ст. 30	Яке воно життя сучасного підлітка?	Аналізувати модель статті в журнал.			Читання: аналіз зразку допису в журнал.	Говоріння: чи легко воно бути підлітком?		ст. 30
32.	Unit2 ст. 31	Розвінчання стереотипів.	Написати коротку статтю.		Participle clauses to express reason.		Письмо: стаття в журнал.		ст. 31
33.	ст. 134	Спадковість чи виховання?	Описувати фактори, що впливають на наш особистий розвиток і виховання.			Відео урок: загальне та детальне розуміння переглянутого фрагменту.	Говоріння: що має більший вплив: виховання чи генетика?		1-хв. доповідь на тему «Виховання у моїй сім'ї».
34.	ст. 135	Life skills: критичне мислення, співпраця, цифрова грамотність	Описувати людину – приклад для наслідування.				Говоріння: він – мій ідеал		Підготувати PowerPoint презентацію
35.	Unit2 ст. 34	Пригадаймо вивчене! Focus Review 2	Оцінювати власні навчальні досягнення						ст. 32
36.	Unit2 ст. 35	Пригадаймо вивчене! Focus Review 2	Аналізувати власний поступ у навчанні.						ст. 33
37.		Підсумковий урок		Тест					

Календарно-тематичне планування по НМК Focus 4 (second edition) (Focus 4)
Міжнародний освітньо-науковий центр www.english.com.ua PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні випливають?	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Письмо/усна взаємодія процитування		
Розділ 3: Житло									
Тематика ситуативного спілкування: особливості ландшафту, назвичі міста, міста та села.									
Ключові компетентності: екологічна грамотність та здорове життя.									
38.	Unit3 ст. 36	Повітряне – мале місто з великими ідеями.	Порівнювати своє місто з Пондеведра.	Особливості ландшафту		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: заборона автомобільного руху в центрі міста: за та проти	«Екологічна безпека та сталій розвиток»	ст. 36
39.	Unit3 ст. 37	Норв'я – місто соборів.	Обговорювати ідеї покращення їхнього міста.	Описові прикметники.			Говоріння: що зробить наше місто кращим?		ст. 37
40.	Unit3 ст.38	Подорож життя.	Обговорювати плани на майбутнє.		Future forms. Future Perfect Continuous.		Говоріння: моє життя через 5-10 років.		ст. 38
41.	ст.137	Мої плани на майбутнє.	Робити припущення щодо майбутнього.		Future forms.		Говоріння: чого ти досягнеш до 50 років?		
42.	Unit3 ст.39	Житло майбутнього.	Обговорювати способи покращення життя.		Наголошені/ненаголошені слова в запитаннях.	Аудіювання: можливий вибір.	Говоріння: ідеальне житло – яке воно?		ст. 39
43.	Unit3 ст. 40	Один на один з дикою природою.	Порівнювати різні стилі життя та навчання.			Читання: заповнення пропусків.	Говоріння: дім моїх мрій дім з кошмарів.		ст. 40
44.	Unit3 ст.41	Незвичний вибір.	Розповідати про ризиковані ситуації.	Ідіоми.			Говоріння: робота в парях. Відповіді на запитання.		ст. 41
45.	Unit3 ст. 42	Як прибралася в кімнати за 10 хвилин?	Обговорювати поради запропоновані автором.		Quantifiers		Говоріння: дотримуватись порядку в кімнаті легко.		ст. 42
46.	Unit3 ст.43	В пошуках ідеального житла.	Підтверджувати свої ідеї фактами.			Аудіювання: заповнення пропусків.	Говоріння: що для вас важливо при виборі житла?		ст. 43
47.	WB ст.50-51	Спільне проживання: переваги та недоліки.	Описувати переваги та недоліки спільного проживання.			Читання: можливий вибір.	Письмо: навчання за кордоном. За та проти.		Усна доповідь: Мій вибір – вчитися в Україні/ за кордоном.
48.	Unit3 ст.44	Локації з відомих фільмів.	Розповідати про улюблений фільм та ландшафти в ньому.		Determiners	Читання: використання контексту для розуміння значення лексики.	Говоріння: Нова Зеландія – земля Хоббітів.	ст. 44	
49.	Unit3 ст.45	Де ти хотів побувати?	Описувати різні географічні локації.		Determiners		Говоріння: фільми, які я люблю.	ст. 45	
50.	Unit3 ст.46	Проживання в гуртожитку: плюси та мінуси.	Аналізувати структуру ese (for and against essay)			Читання: загальне розуміння прочитаного.	Говоріння: чи хотів би ти жити в гуртожитку?	ст. 46	

Календарно-тематичне планування до НМК Book 4 (second edition) (Фонетика)
Міжшкільний освітньо-методичний центр **PHOTOCOPIABLE**

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні випливають?	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Письмо/усна взаємодія процитування		
51.	Unit3 ст. 47	Жити в гуртожитку чи з батьками?	Написати ese (for and against essay)	Linking words (expressing concession)			Письмо: жити в гуртожитку чи з батьками?		ст. 47
52.	ст.136	Мехіко – місто без машин.	Скласти описування та презентувати його результати.			Відео урок: загальне та детальне розуміння відео фрагменту.	Говоріння: заборона автотранспорту в центрі міста. Плюси та мінуси.	Постер: центр міста без машин. Написати 10 речень про своє життя через 10 років.	
53.	ст.137	Life skills: спілкування, критичне мислення.	Робити припущення щодо свого життя через 10 років.		Future forms.		Говоріння: мої цілі в житті.		
54.	Unit3 ст.50	Пригадаймо вивчене! Focus Review 3	Оцінювати власні навчальні досягнення						ст. 48
55.	Unit3 ст.51	Пригадаймо вивчене! Focus Review 3	Аналізувати власний поступ у навчанні.						ст. 49
56.		Підсумковий урок		Тест					

Розділ 4: Шопінг									
Тематика ситуативного спілкування: покупки, магазини.									
Ключові компетентності: математична грамотність, екологічна грамотність, ініціативність та підприємливість.									
57.	Unit4 ст. 52	Купуючи одяг відповідально.	Описувати своє відношення до одягу та шопінгу.	Шопінг/ фразові дієслова.		Читання: аналіз ідей запропонованих автором.	Говоріння: купуючи менше та відповідальніше	«Підприємливість та фінансова грамотність»	ст. 52
58.	Unit4 ст. 53	Проблеми швейної промисловості.	Дискутувати про проблеми швейної промисловості.	Колокації до теми «Шопінг»			Говоріння: робота в групах. Як бути свідомим покупцем?		ст. 53
59.	Unit4 ст. 54	Стосунки між дітьми та батьками.	Розповідати про свої стосунки з батьками.		Question tags. Reply questions.	Аудіювання: розуміння значення грам. структури у контексті.	Говоріння: діалогічне мовлення. Типова розмова батьків та дітей.		ст. 54
60.	Unit4 ст. 55	Де вигідно купувати речі?	Описувати своє відношення до купівлі речей б/у		Відпрацювання вимови звуків /O:/ та /U:/	Аудіювання: можливий вибір.	Говоріння: я купую/ не купую вигідні речі.		ст. 55
61.	Unit4 ст. 56	Незвичні покупки.	Розповідати про незвичні предмети, які можна купити.			Читання: встановлення відповідностей.	Говоріння: незвичні речі, які можна купити.		ст. 56
62.	Unit4 ст. 57	Гроші і підлітки.	Розповідати про своє відношення до грошей.	Колокації до теми «Baggy. Бідні»			Говоріння: як мені заробити більше?		ст. 57
63.	Unit4 ст.58	Тобі не варто було цього робити.	Давати поради, критикувати минулі вчинки.	Present and past modal structures.	Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: діалогічне мовлення. Що б ти зробив в цій ситуації?	ст. 58		

Календарно-тематичне планування до НМК Book 4 (second edition) (Фонетика)
Міжшкільний освітньо-методичний центр **PHOTOCOPIABLE**

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні витрачають...	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегрований змістовий ліній	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зрозуміння	Писемна/усна взаємодія		
64.	Unit4 ст.59	Що обрати: подарунок чи одяг?	Обговорювати свій вибір.	Фразеологічні фрази до теми «Buyers' options. Justify choices»		Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: діалогічне мовлення. Яка реклама брошура справе краще?		ст. 59
65.	WB ст.66-67	Віпрашування екзамінаційних стратегій: говоріння.	Консолідація вивченого лексичного та граматичного матеріалу в усному мовленні.				Говоріння: опис картинок.		
66.	Unit4 ст.60	Ти марнотрат чи заощадливий?	Описувати свій підхід до грошових витрат.		Modality – alternative structures	Читання: аналіз використання грам.структур у контексті.	Говоріння: аналіз результатів тесту.		ст. 60
67.	Unit4 ст.61	Як заощаджувати кошти?	Аналізувати поради щодо економії коштів.			Читання: використання мови.	Говоріння: як бути економічним?		ст. 61
68.	ст.139	Оплата готівкою чи картою.	Описувати різні способи оплати товарів.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: як ми платимо в майбутньому?		Проект: багатоплакове суспільство.
69.	Unit4 ст.62	Прирйий випадок у торговельному центрі.	Аналізувати структуру офіційного листа.			Читання: аналіз моделі листа – скарги.	Говоріння: неприємні ситуації.		ст. 62
70.	Unit4 ст.63	Напорозування грапляю ть ся.	Написати офіційний лист-скаргу.		Sox. adjectives. that clause Such: a/an + noun: that clause		Письмо: лист-скарга.		ст. 63
71.	ст.138	Молоді підприємці.	Обговорювати ідеї власного бізнесу для тинейджерів.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: бізнес ідеї для реалізації.		Проект: моя успішна бізнес ідея.
72.	ст.139	Life skills: говоріння, критичне мислення	Описувати своє ставлення до «додакових витрат» на сервіс.				Говоріння: групова робота. Скільки заплатити «за чай».		
73.	Unit4 ст.66	Пригадаймо вивчене! Focus Review 4							ст. 64
74.	Unit4 ст.67	Пригадаймо вивчене! Focus Review 4							ст. 65
75.		Підсумковий урок		Тест					
76.		Контроль навичок аудіювання							
77.		Контроль навичок читання							
78.		Контроль навичок письма							

Календарно-тематичне планування до НМК *Book 4 (second edition) (B2/B2+)*
Міжнародний освітньо-методичний центр *Language Resource PHOTOCOPIABLE*

№ уроку Дата	Рівень ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні витрачають...	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегрований змістовий ліній	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зрозуміння	Писемна/усна взаємодія		
79.		Контроль навичок говоріння							
80.		Підсумковий урок							

Календарно-тематичне планування: _____ (Семестр 2)

Розділ 5: Професійна кар'єра. Тематика ситуативного спілкування: робота, професія, робочі обов'язки. Ключові компетентності: ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентності.									
1.	Unit5 ст.68	Також-менеджмент: корисні поради.	Аналізувати поради щодо раціонального використання часу.	Лексика до теми «Робота».		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: моє ставлення до порад даних автором.		ст. 68
2.	Unit5 ст.69	Як зрости професійно.	Описувати власні методи ефективної роботи.	Колокції до теми «Кар'єра».		Аудіювання: встановлення відповідностей.	Говоріння: що важливо для успішної кар'єри?	«Підприємливість та фінансова грамотність»	ст. 69
3.	Unit5 ст.70	Готуймося до першої співбесіди.	Повідомиати про те, що сказали інші.		Reported speech.	Аудіювання: розуміння значення грам.структур в контексті.	Говоріння: мені сказали, що...		ст. 70
4.	ст.141	Розкажи мені про свою першу співбесіду.	Розповідати про свій досвід першої співбесіди.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: що мене запитували на співбесіді.		Скласти список типових для співбесіди питань.
5.	Unit5 ст.71	Всі професії важливі для суспільства.	Дискутувати про майбутні різних професій.	Професії.		Аудіювання: встановлення відповідності.	Говоріння: чи зміниться ринок праці в майбутньому?		ст. 71
6.	Unit5 ст.72	Ким ти хочеш стати, коли виростеш?	Описувати своє бачення майбутньої професії.			Читання: можливий вибір.	Говоріння: що може допомогти тинейджеру вибрати правильну професію?		ст. 72
7.	Unit5 ст.73	Моя майбутня кар'єра.	Оцінювати переваги та недоліки різних типів професій.	Колокції до теми «Вибір професії».			Говоріння: чим я хочу стати у майбутньому.		ст. 73
8.	Unit5 ст.74	Батьки та діти. Особистий вибір професії.	Розповідати про свої стосунки з батьками.		Reporting verbs.	Читання: заповнення пропусків.	Говоріння: хто і як впливає на мої рішення.		ст. 74

Календарно-тематичне планування до НМК *Book 4 (second edition) (B2/B2+)*
Міжнародний освітньо-методичний центр *Language Resource PHOTOCOPIABLE*

№ уроку Дата	Різдв ст. НМК	Тема уроку	Описуваний результат: на який урок учні випливають:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймає та слух/ чухе сприймає	Писемна/усна власною продукція		
9.	ТВ ст.266 - 268	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення			Reported speech. Reporting verbs.			Написати 10 речень з визначеними граматичними і структурними
10.	Unit5 ст. 75	Давай вирішувати тво проблему разом	Обговорювати проблеми та їх рішення.	Фразичні фрази до теми "Problem solving"		Аудіювання: заповнення пропусків.	Говоріння: діалогічне мовлення.		ст. 75
11.	WB ст.82-83	Співбесіди: незвичні історії.	Висловлювати свою думку щодо прочитаного.			Читання: множинний вибір.	Говоріння: історія, яка сподобалася мені найбільше.		Скласти діалог.
12.	Unit5 ст. 76	WhatsApp – історія успіху.	Описувати найпопулярніші месенджери.	Фразові дієслова		Читання: розуміння значення фразових дієслів з контексту.	Говоріння: як бути успішним у бізнесі.		ст. 76
13.	Unit5 ст. 77	Соціальні мережі: переваги та недоліки.	Розповідати про своє ставлення до соціальних мереж.			Читання: заповнення пропусків.	Говоріння: чи готовий ти не користуватися соціальними мережами.		ст. 77
14.	Unit5 ст. 78	Для чого вступати до ВУЗу?	Аналізувати структуру ese (opinion essay)			Читання: аналіз моделі есе.	Говоріння: варто чи ні вступати до університету.		ст. 78
15.	Unit5 ст. 79	Робота на літо для студентів.	Написати ese (opinion essay)	Certainty/ conviction expressions.			Письмо: ese з обґрунтуванням власної думки.		ст. 79
16.	ст.140	Особисті якості лідера.	Описувати риси характеру пригадані справжньому лідеру.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: як вести себе як лідер.		Описати людину, яку ти вважаєш лідером.
17.	ст.141	Life skills: говоріння, співпраця, цифрова грамотність.	Проводити опитування, презентувати результати.				Говоріння: що важливо для ідеальної роботи.		Постер: ідеальна робота.
18.	Unit5 ст.80-81 + 18 ст.265	Давай повторимо слова!	Аналізувати та відпрацьовувати екзаменаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 5 (слова, фрази)					Написати історію, використову ючи 10 нових слів і фраз.
19.	Unit5 ст. 82	Пригадаймо вичене! Focus Review 5	Оцінювати власні навчальні досягнення.						ст.80
20.	Unit5 ст. 83	Пригадаймо вичене! Focus Review 5	Систематизація та узагальнення визченого матеріалу						ст.81

Календарно-тематичне планування по НМК Focus 4 (second edition) (Focus 4)
Міжшкільний освітньо-методичний центр Дніпропетровської області. ФОТОКОПІЮВАТИ

№ уроку Дата	Різдв ст. НМК	Тема уроку	Описуваний результат: на який урок учні випливають:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані мистецтві	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймає та слух/ чухе сприймає	Писемна/усна власною продукція		
21.	ТВ ст. 269	Відпрацювання екзаменаційних стратегій: говоріння	Описувати проблему та пояснювати причини її виникнення.				Говоріння: мій телефон не працює.		Підготувати ся до тесту.
22.		Підсумковий урок	Тест						
Розділ 6: Довірай, але провірай. Тематика ситуативного спілкування: засоби масової інформації, новини, достовірна та хибна інформація. Ключові компетентності: інформаційно-цифрова компетентність, обізнаність та здатність до самовираження у сфері культури.									
23.	Unit6 ст. 84	Фейкові новини.	Описувати своє ставлення до різних джерел інформації.	Лексика до теми «ЗМІ»		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: чому ми віримо у фейкові новини.	«Громадянська відповідальність»	ст. 84
24.	Unit6 ст. 85	Правда/неправда.		Колода до теми «Новини»			Говоріння: яким джерелом інформації віриш?		ст. 85
25.	Unit6 ст. 86	Типові оправдання студентів.	Робити припущення щодо минулих дій.		Conditional clause – alternatives to if		Говоріння: якби я так вчинив, все було б інакше.		ст. 86
26.	ст.143	Якби я міг подорожувати в часі.	Розповідати про відомих людей, з якими би вони хотіли зустрітись.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: що б я запитав у свого кузіра?		Підготувати 1-хв. довідку про свого кузіра.
27.	Unit6 ст. 87	Бендси – незвичний художник.	Описувати своє ставлення до сучасного мистецтва.	Префікси pro- anti-	Наголос у багатоскладових словах.	Аудіювання: заповнення пропусків.	Говоріння: сучасне мистецтво.		ст. 87
28.	Unit6 ст. 88	Історія «селфі»	Дискутувати про причини популярності «селфі»			Читання: заповнення пропусків. Відповіді на запитання.	Говоріння: хто винайшов селфі?		ст. 88
29.	Unit6 ст. 89	Як зробити власне селфі?	Розповідати про своє улюблене фото.				Говоріння: як зробити вдале фото.		ст. 89
30.	Unit6 ст. 90	Актори та їх герої.	Розповідати про гіпотетичні ситуації.		Mixed conditionals	Читання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: моє життя могло б бути інакшим, якби...		ст. 90
31.	ТВ ст.273 - 274	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення			Conditional clauses. Mixed conditionals.			ст. 176
32.	Unit6 ст. 91	Етичні питання.	Відстоювати свою точку зору в обговоренні етичних питань.	Фразичні фрази "Expressing opinion"		Аудіювання: відповіді на запитання.	Говоріння: діалогічне мовлення. Наше ставлення до тварин.		ст. 91

Календарно-тематичне планування по НМК Focus 4 (second edition) (Focus 4)
Міжшкільний освітньо-методичний центр Дніпропетровської області. ФОТОКОПІЮВАТИ

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні випливають.	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймає та слуху/ хороше сприймає	Писемна/уста взаємодія продуктування		
56.	WB ст.114-115	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: читання.	Розповідати про своє ставлення до фото у соціальних мережах.				Говоріння: вірити чи всьому, що ми бачимо на фото.		Доповіль: моє улюблене фото в Інстаграм.
57.	Unit7 ст.108	Що ми знаємо про систему GPS?	Розповідати про користь GPS систем.	Easily confused words.		Читання: відповіді на запитання.	Говоріння: в яких ситуаціях ти користуєшся GPS?		ст.108
58.	Unit7 ст.109	Птахи – природні навігатори.				Читання: заповнення пропусків.			ст.109
59.	Unit7 ст.110	Захоплююча історія.	Аналізувати структуру розповіді.				Говоріння: що робить історію цікавою?		ст.110
60.	Unit7 ст.111	Історія з майбутнього.	Написати історію з цікавим сюжетом.	Speech verbs.			Письмо: розповідь з захоплюючим сюжетом.		ст.111
61.	ст.144	Відновлювані джерела енергії.	Описувати переваги та недоліки використання енергії вітру.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: енергія вітру – альтернативне джерело енергії.		1-хвилинна доповідь «Моя улюблена компанія термів гра»
62.	ст.145	Life Skills Спілкування. Критичне мислення.	Обговорювати правила спілкування онлайн.				Говоріння: правила мережевого етикету.		Завершення проекту/ підготовка до його презентації.
63.	Unit7 ст.112-113 + ТВ ст. 278-279	Давай повторимо слова!	Аналізувати та відпрацьовувати екзамінаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 7 (слова, кодовані)					Скласти 10 речень з визначеними словами та кодованими
64.	Unit7 ст.114	Пригадаймо вивчене! Focus Review 7	Оцінювати власні навчальні досягнення.						ст.112
65.	Unit7 ст.115	Пригадаймо вивчене! Focus Review 7	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						ст.113
66.	ТВ ст. 282	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: говоріння	Розповідати про розвиток технологій.				Говоріння: вплив технологій на сучасний світ.		Підготувати ся до тесту.
67.		Підсумковий урок							

Календарно-тематичне планування до НМК [Link](#) 4 (слова, кодовані) (Фонетика)
Максимальний [Link](#) центр [Link](#) PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Розділ ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні випливають.	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	Д.З. WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймає та слуху/ хороше сприймає	Писемна/уста взаємодія продуктування		

Розділ 8: Навколишнє середовище.									
Тематика ситуативного спілкування: природа, природні ресурси, тваринний та рослинний світ.									
Ключові компетентності: громадянська відповідальність, екологічна грамотність і здорове життя.									
68.	Unit8 ст.116	Пластик – наш найбільший ворог.	Розповідати про використання пластику в їх сім'ї.	Лексика до теми Environmental issues.		Читання: встановлення відповідності.	Говоріння: як відмовитися від використання пластику.		ст.116
69.	Unit8 ст.117	Проблеми навколишнього середовища	Описувати різні проблеми навколишнього середовища.	Лексика до теми Environmental issues, landscapes, animals.		Читання: заповнення пропусків.	Говоріння: пояснення різних значень слів.	«Екологічна безпека та сталій розвиток»	ст.117
70.	Unit8 ст.118	Ідеальна відпустка – яка вона?	Розповідати про минулі жахі.		Useful past and tenses – I wish if only, it's time and would rather.	Аудіювання: розуміння значення грам.структур з контексту.			ст.118
71.	ст.147	Чи хотіли б ви змінити своє життя?	Розповідати про факти з минулого, які б вони хотіли змінити.		I wish... If only...	Відео урок: загальне та детальне розуміння інформацію.	Говоріння: мені варто було б це зробити.		ст.178
72.	Unit8 ст.119	Тваринний світ.	Розповідати про незвичні характеристики тварин.	Описові прикметники	Вимова коротких та довгих голосних звуків.	Аудіювання: доповнення проміток.	Говоріння: захист тварин.		ст.119
73.	Unit8 ст.120	Природні катастрофи.	Описувати різні види природних катастроф.			Читання: встановлення відповідності.	Говоріння: фільми з життя.		ст.120
74.	Unit8 ст.121	Фільми, що змушують задуматись.	Написати огляд фільму.	Колокації.			Письмо: короткий огляд фільму-катастрофи.		ст.121
75.	Unit8 ст.122	Природні катастрофи: причини та наслідки.	Описувати природні катастрофи.		Clay sentences. Inversion.	Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: що хвилює мене найбільше.		ст.122
76.	ТВ ст.286 - 288	Перевіримо свої знання	Оцінювати власні навчальні досягнення				Говоріння: мені потрібна твоя допомога.		ст.178
77.	Unit8 ст.123	Природні чудеса світу.	Представляти нову інформацію різними способами.	Функційні фрази Слова а presentation		Аудіювання: загальне розуміння інформації.	Говоріння: презентація.		ст.123
78.	WB ст.130-131	Відпрацювання екзамінаційних стратегій: говоріння	Використовувати вивчену лексику та граматичні структури в усному мовленні.				Говоріння: порівняння картинок.		

Календарно-тематичне планування до НМК [Link](#) 4 (слова, кодовані) (Фонетика)
Максимальний [Link](#) центр [Link](#) PHOTOCOPIABLE

№ уроку Дата	Рівні ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні випишуть:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Писемна/усна взаємодія продуктивна		
79.	Unit8 ст.124	Вплив погоди на нашу поведінку.	Описувати як погода умови впливають на поведінку людей.	Prefixes		Читання: загальне розуміння прочитаного.	Говоріння: ти підвешся впливу погоди?		ст.124
80.	Unit8 ст.125	Що турбує сучасну молодь?	Розповідати про аспекти, що хвилюють сучасних тинейджерів.	Word formation			Говоріння: мене турбує наступне...		ст.125
81.	Unit8 ст.126	Національні парки.	Аналізувати структуру листа редакторів.	Formal language		Читання: загальне розуміння інформації. Аналіз структури тексту.	Говоріння: навіщо будуть національні парки.		ст.126
82.	Unit8 ст.127	Вплив туризму на навколишнє середовище.	Написати статтю в журнал.	Comparison and contrast			Письмо: лист редакторів.		ст.127
83.	ст.146	Глобальне сковище насіння.	Описувати своє відношення до глобальних сковищ.			Відео урок: загальне та детальне розуміння інформації.	Говоріння: навіщо людству глобальні сковища.		Підготувати 3 цікаві факти про глобальні проекти.
84.	ст.147	Life Skills Спілкування. Співпраця.	Висловлювати подяку.				Говоріння: я вдячний цим людям.		Закінчення проекту/ підготовка до його презентації.
85.	Unit8 ст.128- 129 - ТВ ст.285- 286	Давай повторимо слова!	Аналізувати та відпрацювати екзамнаційні стратегії.	Активізація лексичного матеріалу Unit 8 (слова, болотівці)					Скласти історію з 10 новими словами.
86.	Unit8 ст.130	Пригадаймо вивчене! Focus Review 8	Аналізувати власний поступ у навчанні.						ст.128
87.	Unit8 ст.131	Пригадаймо вивчене! Focus Review 8	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						ст.129
88.	ТВ ст.289	Відпрацювання екзамнаційних стратегій: говоріння	Презентувати кмітливо захисту навколишнього середовища.				Говоріння: ми за чистий світ!		Закінчення проекту/ підготовка до його презентації.
89.	ТВ ст.294- 297	Відпрацювання екзамнаційних стратегій: Use of English	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						

Календарно-тематичне планування до НМК [Link 4 \(word, video\) \(Focus\)](#)
Міжнародний [English Center](#) [PHOTOCOPIABLE](#)

№ уроку Дата	Рівні ст. НМК	Тема уроку	Очікуваний результат: на який урок учні випишуть:	Мовний інвентар		Комунікативна компетентність		Інтегровані змістові лінії	ДЗ WB
				Лексика	Граматика/ фонетика	Сприймання на слух/ зорове сприймання	Писемна/усна взаємодія продуктивна		
90.	ТВ ст.298 - 303	Відпрацювання екзамнаційних стратегій: Use of English	Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу						
91.		Контроль навичок аудіювання.							
92.		Контроль навичок читання							
93.		Контроль навичок письма							
94.		Контроль навичок говоріння							
95.		Підсумковий урок							

Календарно-тематичне планування до НМК [Link 4 \(word, video\) \(Focus\)](#)
Міжнародний [English Center](#) [PHOTOCOPIABLE](#)

Додаток Г

Narrative Tenses (past simple, past continuous, past perfect and past pe ☆

Запитання Відповіди Налаштування

Narrative Tenses (past simple, past continuous, past perfect and past perfect continuous)

Виберіть посилання або надайте свій варіант посилання, яке найкраще допомогло Вам вивчити Narrative Tenses

Ця форма автоматично збере електронні листи від усіх респондентів. [Змінити налаштування](#)

1. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Narrative Tenses в текстовому форматі *

- <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/course/intermediate/unit-20/tab/grammar>
- <https://test-english.com/explanation/b1-2/narrative-tenses-past-tenses/>
- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-narrative-tenses-250668.html>
- <http://poraduj24.com/english/narrative-tenses-chazi-vikoristovuvani-diyi-opovidannya-pravila-ta-vpravi.Ht...>
- Інше...

2. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Narrative Tenses в відео форматі *

- <https://www.youtube.com/watch?v=ELx1C0Fw>
- <https://www.youtube.com/watch?v=pc3wDxsWqLs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=VZ9luTHW-Qs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=P1A0ggWNwAU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=j0E4hwWDqg>
- <https://www.youtube.com/watch?v=4wGQY80tHJ>
- Інше...

Прізвище та ім'я, група, клас *

Текст запитання з довгими відповідями

3. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в текстовому форматі (наявність схем, прикладів, розмір матеріалу, яскравість кольорів та інше) *

Текст запитання з довгими відповідями

4. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в відео форматі (наявність схем, прикладів з життя чи з фільмів, тривалість відео, яскравість кольорів, зображення або вік доповідача, та інше) *

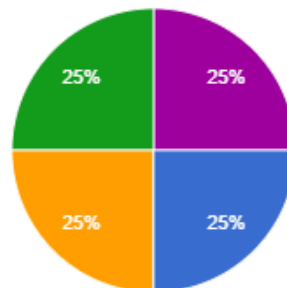
Текст запитання з довгими відповідями

Відповіді на Google форму:

1. Які посилання допомогли Вам краще засвоїти практичний курс з теми Narrative Tenses?

 Копіювати діаграму

4 відповіді

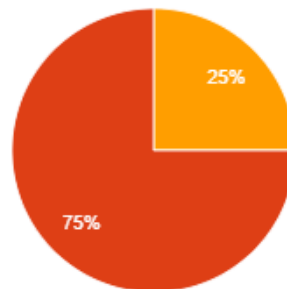

- Вправи з підручника Focus 3
- <https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/narrative-tenses/>
- https://www.english-grammar.at/online_exercises/tenses/t074-narrative-tenses.htm
- <https://wordwall.net/uk/resource/31662783> <https://wordwall.net/uk/reso...>
- <https://www.baamboozle.com/game/929709> [https://www.baamboozle.com/...](https://www.baamboozle.com/)

2. Які ігри для практичних завдань Вам більше подобаються?

 Копіювати діаграму

4 відповіді

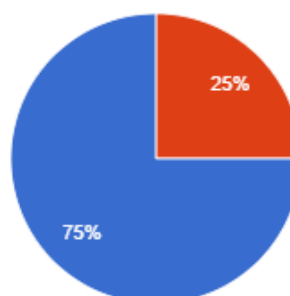

- лото
- підстановка слів з одночасною перевіркою правильності відповіді
- заповнення форми і лише потім перевірка правильності відповіді

3. Яке оформлення ігри/посилання Вам подобається?

 Копіювати діаграму

4 відповіді

- наявність картинок
- наявність аніме
- наявність цікавих звуків
- наявність яскравих кольорів

4. Опишіть Ваш ідеальний урок англійської мови щодо вивчення граматики англійської мови (вивчення нової теми та проведення практичних уроків)

4 відповіді

Мій ідеальний урок англійської мови коли ми зустрічаємося в школі і добре я розумію як робити домашні завдання, та коли урок граматики це взагалі урок дуже чудовий я дуже люблю граматику тому урок граматики це був школі це я запам'ятаю назавжди було дуже весело =)

Записання правил з граматики в зошит та їх подальше опрацювання

Пояснення вчителем нової граматики, зробити вправи запропоновані у підручнику для засвоєння теми і інтерактивна гра в кінці

вивчення нової теми та проведення практичних уроків

Narrative tenses (practice)

B *I* U ↻ ↺

Виберіть посилання або джерело інформації, які Вам допомогли краще попрактикуватися у застосуванні знань з теми Narrative Tenses

Ця форма автоматично збирає електронні листи від усіх респондентів. [Змінити налаштування](#)

1. Які посилання допомогли Вам краще засвоїти практичний курс з теми Narrative Tenses? *

- Вправи з підручника Focus 3
- <https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/narrative-tenses/>
- https://www.english-grammar.at/online_exercises/tenses/t074-narrative-tenses.htm
- <https://wordwall.net/uk/resource/31662783> <https://wordwall.net/uk/resource/34674285> <https://wordwall.net/uk/resource/34674285>
- <https://www.baamboozle.com/game/929709> <https://www.baamboozle.com/game/560772>
- Інше...

3. Яке оформлення ігри/посилання Вам подобається? *

- наявність картинок
- наявність аніме
- наявність цікавих звуків
- наявність яскравих кольорів
- Інше...

Прізвище, ім'я, клас, група *

Текст запитання з довгими відповідями

4. Опишіть Ваш ідеальний урок англійської мови щодо вивчення граматики англійської мови (вивчення нової теми та проведення практичних уроків) *

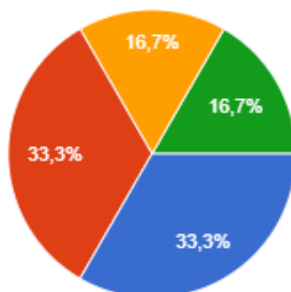
Текст запитання з довгими відповідями

Відповіді на Google форму:

1. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Narrative Tenses в текстовому форматі

 Копіювати діаграму

6 відповідей

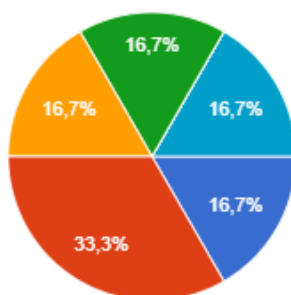

- <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/course/intermediate/unit-20/tab/grammar>
- <https://test-english.com/explanation/b1-2/narrative-tenses-past-tenses/>
- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-narrative-tenses-250468.html>
- <http://poradu24.com/english/narrative-tenses-chasi-vikoristovuvani-dlya-opovidannya-pravila-ta-vpravi.html>

2. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Narrative Tenses в відео форматі

 Копіювати діаграму

6 відповідей

- <https://www.youtube.com/watch?v=nELxxlC0ftw>
- <https://www.youtube.com/watch?v=pz3wDxsWqLs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=VZ9luTHW-Qs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=P1A0gqWHwAU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=j0i...>
- <https://www.youtube.com/watch?v=4w...>

3. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в текстовому форматі (наявність схем, прикладів, розмір матеріалу, яскравість кольорів та інше)

6 відповідей

Так

Схеми, приклади, картинки або малюнки, кольоровість

Наявність схем, прикладів, яскравий та кольоровий

Студентам подобається коли матеріал не великий

наявність схем

На мою думку неважливо, як буде виглядати сам матеріал, головне щоб він був доступний та зрозумілий

4. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в відео форматі (наявність схем, прикладів з життя чи з фільмів, тривалість відео, яскравість кольорів, зображення або вік доповідача, та інше)

6 відповідей

Так

Схеми, прикладі, смішні моменти із фільму

Наявність схем, прикладів з життя, невелика тривалість відео

Студентам подобається коли відео короткі і зрозумілі, та ще краще щоб був молодий вчитель

наявність схем

На мою думку відео формати повинні бути цікавими, щоб затьгнути учнів вчити та розуміти англійську мову

Past Perfect and Past Perfect Continuous

B *I* U

Виберіть посилання або надайте свій варіант посилання, яке найкраще допомогло Вам вивчити Past Perfect and Past Perfect Continuous

Ця форма автоматично збирає електронні листи від усіх респондентів. [Змінити налаштування](#)

1. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect в текстовому форматі *

- <https://grammarway.com/ua/past-perfect>
- <https://test-english.com/explanation/a2/past-perfect/>
- <https://www.liveworksheets.com/w/en/english-second-language-esl/74098>
- <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-tense-minulij-dokonanij-chas/>
- <https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/past-perfect>
- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-past-perfect-tense-221847.html>
- Інше...

2. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect в відео форматі *

- <https://www.youtube.com/watch?v=TRz2dlcOxWo>
- <https://www.youtube.com/watch?v=0g8FKyvbLk> <https://www.youtube.com/watch?v=G0q2wFfEmZ8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=hr8GKIgoPwY>
- https://www.youtube.com/watch?v=_ofpL1UYts
- <https://www.youtube.com/watch?v=L0DcYzSiEFA>
- Інше...

3. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect Continuous в текстовому форматі *

- <https://grammarway.com/ua/past-perfect-continuous>
- <https://justschool.me/uk/blog/past-perfect-continuous-v-anglijskij-movi-pravyla-prykłady/>
- <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-continuous-minulij-trivalij-dokonanij-chas/>
- <https://p12.com.ua/journal/view/kak-i-kogda-ispolzovat-past-perfect-continuous>
- <https://cambridge.ua/uk/blog/past-perfect-continuous/>
- <https://englishprime.ua/uk/past-perfect-continuous-v-anglijskom-yazyke/>
- Інше...

4. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect Continuous в відео форматі *

<https://www.youtube.com/watch?v=5BLfMs0IB9U>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZDOyukvsM28>

<https://www.youtube.com/watch?v=Y9F69TPnhis>

https://www.youtube.com/watch?v=c0_dYE1X4CO

https://www.youtube.com/watch?v=OnsX_AiRj-g

<https://www.dailymotion.com/video/x8qk1kt>

Інше...

Прізвище та ім'я, група, клас *

Текст запитання з довгими відповідями

5. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в текстовому форматі (наявність схем, прикладів, розмір матеріалу, яскравість кольорів та інше) *

Текст запитання з довгими відповідями

6. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в відео форматі (наявність схем, прикладів з життя чи з фільмів, тривалість відео, яскравість кольорів, зображення або вік доповідача, та інше) *

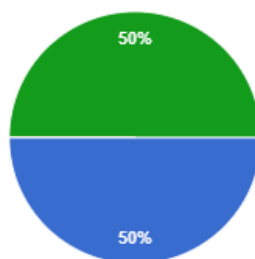
Текст запитання з довгими відповідями

Відповіді на Google форм:

1. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect в текстовому форматі

 Копіювати діаграму

4 відповіді

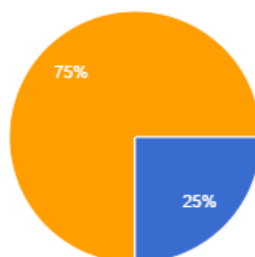

- <https://grammarway.com/ua/past-perfect>
- <https://test-english.com/explanation/a2/past-perfect/>
- <https://www.liveworksheets.com/w/en/english-second-language-esl/74098>
- <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-tense-minulij-dokonanij-c...>
- <https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/past-perfect>
- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pa...>

2. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect в відео форматі

 Копіювати діаграму

4 відповіді

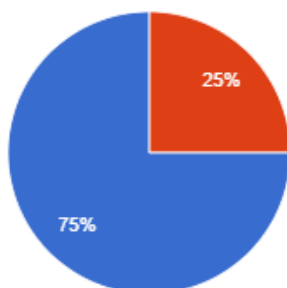

- <https://www.youtube.com/watch?v=TRz2dlcOxWo>
- <https://www.youtube.com/watch?v=0g8FKyviLk> <https://www.youtube.c...>
- <https://www.youtube.com/watch?v=hr8GktGoPwY>
- https://www.youtube.com/watch?v=_ofpi_1UYts
- <https://www.youtube.com/watch?v=L0DcYzSIEFA>

3. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect Continuous в текстовому форматі

4 відповіді

 Копіювати діаграму

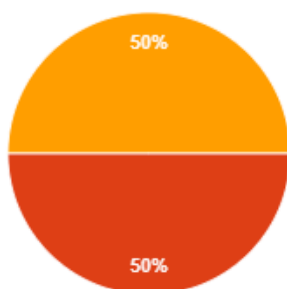

- <https://grammarway.com/ua/past-perfect-continuous>
- <https://justschool.me/uk/blog/past-perfect-continuous-v-anglijskij-movi-pr...>
- <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-continuous-minulij-trivalij-...>
- <https://p12.com.ua/journal/view/kak-i-kogda-ispolzovat-past-perfect-contin...>
- <https://cambridge.ua/uk/blog/past-perf...>
- <https://englishprime.ua/uk/past-perfect...>

4. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect Continuous в відео форматі

4 відповіді

 Копіювати діаграму

- <https://www.youtube.com/watch?v=5bLfMs0iB9U>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZDOyukvsM28>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Y9Pb9TPnhis>
- https://www.youtube.com/watch?v=c0_dYE1X4C0
- <https://www.youtube.com/watch?v=On...>
- <https://www.dailymotion.com/video/x8...>

5. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в текстовому форматі (наявність схем, прикладів, розмір матеріалу, яскравість кольорів та інше)

4 відповіді

Я вважаю, що у цьому форматі мають бути схеми та приклади для наочності. Можна виділити чевоним кольором якісь важливі моменти. Наприклад, зміна закінчення.

використання схем і графіків для візуалізації; приклади і застосування теорії, що допоможуть закріпити матеріал; використання жирного шрифту для ключових понять і важливих термінів

Наявність прикладів, щоб було подано структуровано, на читання не більше 10 хв. Добре подано було на цих сайтах <https://grammarway.com/ua/past-perfect> <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-tense-minulij-dokonanij-chas/>

Повинні бути наявні схеми, приклади, українська мова, вправи для закріплення та аудіозапис, який демонструє діалог або речення англійською

6. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в відео форматі (наявність схем, прикладів з життя чи з фільмів, тривалість відео, яскравість кольорів, зображення або вік доповідача, та інше)

4 відповіді

Наявність схем з коментарем доповідача. Доповідач розповідає матеріал зрозумілою мовою. Також наявність дошки або презентації для візуального сприйняття.

використання схем допомагає краще зрозуміти інформацію; фрагменти з фільмів або серіалів також можна використовувати як приклади; короткі відео (8-15 хвилин) є кращими для пояснення теми (якщо тема велика то можна зробити серію відео щоб розкрити її поступово)

Наявність прикладів, виразна англійська вимова доповідача, також можна уривки з фільмів; щоб було подано структуровано, на перегляд не більше 20 хв.

Повинні бути наявні схеми, цікаві приклади, приємне ображення і кольори, відео тривалістю 10-15 хвилин, не суха подача. Автор має зацікавити вивчати тему та дивитись відео

Past Perfect and Past Perfect Continuous

B *I* U ↺ ↻

Виберіть посилання або надайте свій варіант посилання, яке найкраще допомогло Вам вивчити Past Perfect and Past Perfect Continuous

Ця форма автоматично збирає електронні листи від усіх респондентів. Змінити налаштування

1. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect в текстовому форматі *

- <https://grammarway.com/ua/past-perfect>
- <https://test-english.com/explanation/a2/past-perfect/>
- <https://www.liveworksheets.com/w/en/english-second-language-est/74098>
- <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-tense-minulij-dokonanij-chas/>
- <https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar/b1-b2-grammar/past-perfect>
- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-past-perfect-tense-221847.html>
- Інше...

2. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect в відео форматі *

- <https://www.youtube.com/watch?v=TRz2dic0xWo>
- <https://www.youtube.com/watch?v=0g8FKyviLk> <https://www.youtube.com/watch?v=G0q2wFEmZ8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=hr8GKtGoPwY>
- https://www.youtube.com/watch?v=_ofpl_1U9ts
- <https://www.youtube.com/watch?v=L0DcYzSIEFA>
- Інше...

3. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect Continuous в текстовому форматі *

- <https://grammarway.com/ua/past-perfect-continuous>
- <https://justschool.me/uk/blog/past-perfect-continuous-v-anglijskij-movi-pravyia-priklady/>
- <https://www.englishdom.com/ua/blog/past-perfect-continuous-minulij-trivajij-dokonanij-chas/>
- <https://p12.com.ua/journal/view/kak-kogda-ispolzovat-past-perfect-continuous>
- <https://cambridge.ua/uk/blog/past-perfect-continuous/>
- <https://englishprime.ua/uk/past-perfect-continuous-v-anglijskom-yazyke/>
- Інше...

4. Виберіть посилання, яке на Вашу думку найкраще пояснює теоретичний матеріал з Past Perfect Continuous в відео форматі *

- <https://www.youtube.com/watch?v=5bLm0B9U>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZD0yukvsM28>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Y9Pb9TPnhis>
- https://www.youtube.com/watch?v=c0_dYE1X4C0
- https://www.youtube.com/watch?v=OnsX_AiRj-g
- <https://www.dailymotion.com/video/x8qk1kt>
- Інше...

Прізвище та ім'я, група, клас *

Текст запитання з довгими відповідями

5. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в текстовому форматі (наявність схем, прикладів, розмір матеріалу, яскравість кольорів та інше)

Текст запитання з довгими відповідями

6. Як на Вашу думку повинен виглядати теоретичний матеріал з тем в відео форматі (наявність схем, прикладів з життя чи з фільмів, тривалість відео, яскравість кольорів, зображення або вік доповідача, та інше)

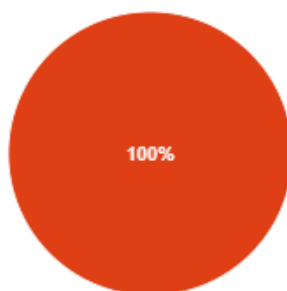
Текст запитання з довгими відповідями

Відповіді на Google форму:

1. Які посилання допомогли Вам краще засвоїти практичний курс з теми Past Perfect and Past Perfect Continuous?

 Копіювати діаграму

3 відповіді

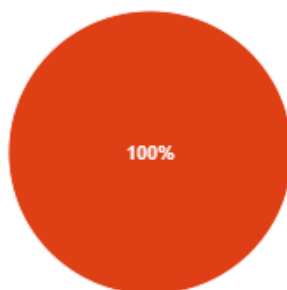

- FOCUS Student's book вправи зі ст. 21, 151
- <https://www.baamboozle.com/game/8067> <https://www.baamboozle.com/ga...>
- <https://www.perfect-english-grammar.com/past-perfect-past-perfec...>
- <https://www.liveworksheets.com/w/en/english-second-language-esl/94676#g...>
- <https://wordwall.net/ru/resource/14020901> <https://wordwall.net/ru/reso...>

2. Які ігри для практичних завдань Вам більше подобаються?

 Копіювати діаграму

3 відповіді

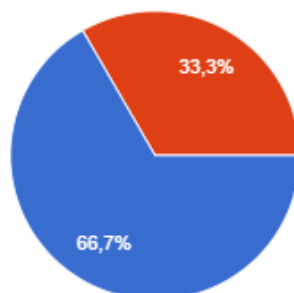

- лото
- підстановка слів з одночасною перевіркою правильності відповіді
- заповнення форми і лише потім перевірка правильності відповіді

3. Яке оформлення ігри/посилання Вам подобається?

 Копіювати діаграму

3 відповіді

- наявність картинок
- наявність аніме
- наявність цікавих звуків
- наявність яскравих кольорів

4. Опишіть Ваш ідеальний урок англійської мови щодо вивчення граматики англійської мови (вивчення нової теми та проведення практичних уроків)

3 відповіді

в бамбузлі

Спочатку теорія, потім практика ☺

Це безупинне пояснення теми вчителем з прикладами та монологами, цікавими історіями, що захоплюють повну увагу учнів до певної теми. Додавання інтерактивних ігор в супроводженні цікавих діалогів, які розкривають глибину цієї теми.

Focus 3 (Second Edition) BBC

2.2

GRAMMAR

Narrative tenses

I can describe a past event using the Past Simple, Perfect and Continuous.

1 Read *Running Wild*. Answer the questions.

- Had Chris Stewart run in Africa before?
- Why wasn't he running very fast?
- Why did a local runner overtake him at high speed?

RUNNING WILD

Chris Stewart and two other British athletes **were competing** in a 20-kilometre race in Kenya. **They hadn't competed** in Africa before, but **Chris believed** that it was important to save energy on a long-distance race so **he wasn't running** very fast. After three kilometres, **he was leading** when suddenly, **a local runner overtook** him at high speed. **He knew** his rival would get tired later in the race so **he didn't speed up** – but then **he looked round and saw** that **a large rhinoceros had crashed through** the trees next to the road and **it was chasing** after them ...

2 Look at the verb phrases in blue in the text. Put them in the correct category below.

- Past Simple: *Chris believed*
- Past Continuous: *athletes were competing*
- Past Perfect: *They hadn't competed*

3 Read the GRAMMAR FOCUS and complete it with the name of the appropriate tense.

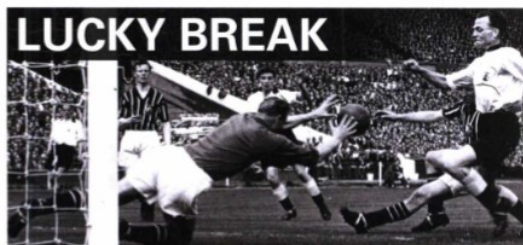
GRAMMAR FOCUS

Narrative tenses

- You use the **Past Continuous** to set the scene.
... athletes **were competing** in a 20-kilometre race in Kenya.
- You use the **2** _____ to describe the main events of a story.
*He **didn't speed up** – but then he **looked round and saw** ...*
- You often use the **Past Continuous** with the **Past Simple** – usually when a short action (Past Simple) interrupted a longer unfinished action (Past Continuous).
*He **was leading** when suddenly, a local runner **overtook** him.*
- You use the **3** _____ to make it clear that one past action happened before another past action.
*He saw that a large rhinoceros **had crashed through** the trees.*

4 Choose the best ending for each sentence. Compare with a partner.

- Tom couldn't play because
a he had forgotten his trainers.
b he forgot his trainers.
- Jeff broke his leg when
a he skied. b he was skiing.
- The referee blew his whistle and
a the game started. b the game was starting.
- Sue and Jenny were excited because
a they hadn't been to a football match before.
b they didn't go to a football match before.
- It was snowing when
a the marathon had begun. b the marathon began.
- Paula was leading the cycle race when
a she fell off her bike. b she had fallen off her bike.

5 **1.22** Read *Lucky Break* and choose the correct verb form. Then listen and check.

In 1956, goalkeeper Bert Trautmann **was playing** / *had played* for Manchester City in his first FA Cup final when he **dived** / *was diving* for the ball in the 75th minute. He **was knowing** / *knew* that he **hurt** / *had hurt* himself but he **was carrying on** / *carried on* playing. He **helped** / *had helped* his team to beat Birmingham City 3–1. He then **had gone** / *went* to hospital where the doctors couldn't believe he **had been** / *was* still alive. He **was breaking** / *had broken* his neck!

6 Write questions about *Lucky Break* using the correct tense.

- Who / win / the 1956 FA Cup final and what / be / the score?
Who won the 1956 FA Cup final and what was the score?
- Trautmann / ever play / in an FA Cup final before?
- What position / Trautmann / play / when he got injured?
- How / Trautmann / hurt himself?
- Trautmann / stay / on the pitch for the whole game?
- Why / doctors / think / Trautmann was lucky?

7 **SPEAKING** Ask and answer the questions in Exercise 6.8 **SPEAKING** You are going to tell your partner a story. Choose option A or option B. Think about what to say and how to say it. Then tell the story.

Option A: Think of an exciting sports event you've seen or an exciting game you've played in.

Option B: Choose one of the true stories in this lesson. Close your book.

I'll never forget the time I scored the winning goal for our school team. We were playing in the final of ...

REFERENCE AND PRACTICE

2.2 Narrative tenses

We use the **Past Continuous**:

- to describe a background scene in a story or in a description of a main event:

*On the day of the match, it **was raining** and the fans **were getting wet**.*

- to talk about an action that was in progress when another action took place (for the shorter action, which happened while the longer one was in progress, we use the Past Simple):

*I **was riding** my bike when a policeman **stopped** me.*

- to talk about actions in progress at the same time:

*While Ann **was doing** some experiments, Terry **was taking** some measurements.*

We use the **Past Simple** for a series of actions that happened one after the other:

*Julia **got up** and **put on** her trainers.*

We use the **Past Perfect** to talk about an action that happened before another action in the past (for the action that came second, we use the Past Simple):

*In the taxi I realised that I **had left** the ticket at home.*

- 1 Complete the sentences with the correct form of the words in brackets. Use the Past Simple or the Past Continuous.

- John _____ (walk) towards the stadium when he _____ (hear) some supporters singing.
- The play _____ (end) and everyone _____ (leave) the theatre.
- _____ (Sue/work) at the restaurant when she _____ (meet) Frank?
- We _____ (cross) Green Street when we _____ (see) a bank robbery.
- While I _____ (watch) tennis on TV, my sisters _____ (play) a video game.
- What _____ (you/do) when I _____ (call) you last night?

- 2 Complete the second sentence so that it has a similar meaning as the first. Use the words in capitals and the Past Simple or the Past Perfect.

- I saw Lionel Messi in the street. Nobody believed it. **THAT**
Nobody believed _____.
- The match started. Then I got back home. **WHEN**
The match _____.
- Jack's team didn't train enough. They lost the match. **BECAUSE**
Jack's team _____.
- Ann looked at her watch. She realised she was late for the meeting. **AND**
Ann _____.
- Andrew didn't lock his car. Somebody stole it. **BECAUSE**
Somebody _____.
- The film finished. Then Mark switched the TV on. **ALREADY**
When Mark _____.

- 3 Choose the correct option, A, B or C.

- Sarah _____ in the park when she met her neighbour.
A jogged B had jogged C was jogging
- Tim _____ at 7:30, had breakfast and went to the pool.
A got up B had got up C was getting up
- We were cycling in the forest while Tom _____ in the lake.
A swam B was swimming C had swum
- Adam didn't go horse-riding because he _____ his riding boots.
A was forgetting B had forgotten C forgot
- She didn't believe that I _____ volleyball before.
A had never played B was never playing
C never played
- When we _____ at the court, the match had already finished.
A arrived B had arrived C were arriving
- Kim _____ her skating boots and stepped onto the ice rink.
A was putting on B put on C had put on
- Mark _____ injured while he was overtaking his rivals.
A was getting B had got C got
- Nina realised she _____ her mobile at home when she was already on the bus.
A left B had left C has left
- We _____ in a restaurant when we heard about the accident.
A were eating B ate C had eaten

- 4 Complete the conversations with the correct form of the verbs in brackets. Use the Past Simple, the Past Continuous or the Past Perfect.

- A: What _____ (you/do) when they _____ (announce) the results?
B: I _____ (just/take) a shower and I _____ (relax) in my room.
- A: When _____ (you/realise) you _____ (leave) your goggles at home?
B: Well, just as _____ (I/stand) at the top of the slope, with my skis on.
- A: Why _____ (Nick/not work out) yesterday?
B: He _____ (promise) his daughter he would play with her, I think.
- A: What _____ (you/do) at the sports camp?
B: Every day we _____ (get up) early, then we _____ (go) to the gym and then we _____ (play) basketball.
- A: So, how _____ (be) your holiday?
B: OK. A bit boring really. We just _____ (go) to the beach every day. Earlier, I _____ (hope) we would do something exciting, but my family only _____ (want) to sunbathe.
- A: Can you tell me what you _____ (do) in your last job?
B: Of course. I _____ (work) as an assistant in marketing, which _____ (be) a big difference for me. Before that I _____ (work) in the call centre.

Focus 4 (Second Edition) BBC

2.2

GRAMMAR

Past Perfect Simple and Continuous

I can talk about a past action or situation that took place before another past action or situation.

- 1 Read the story. Why did Amelie and Steve wait seventeen years to get married?

It was meant to be

Amelie was studying English in the UK when she met Steve. It was love at first sight and they spent a wonderful summer together. Amelie returned to France after her course finished. They tried to keep a long-distance relationship going, but they drifted apart.

- 2 A few years later, Steve wrote to Amelie, but Amelie's mother put the letter on the mantelpiece, forgot to tell Amelie, and it slipped down the back of the fireplace. Many years later, a builder was removing the fireplace when he found the letter. It had been there for ten years.
- 3 During that time, Amelie had remained single and had never forgotten the love of her life. Meanwhile, Steve had been working in a factory in his home town. He had been thinking about Amelie too, but he assumed she had got married to somebody else.
- 4 When she finally read the letter, Amelie was too nervous to call as so much time had passed. But she finally plucked up courage and they arranged to meet.
- 5 They got married seventeen years after they had first met.

- 2 Read the GRAMMAR FOCUS. Match the underlined examples in the story in Exercise 1 with rules 1–4.

GRAMMAR FOCUS 6.6

Past Perfect Simple and Continuous

You use the **Past Perfect** to make it clear that an activity took place before the main events in a story.

- You use the **Past Perfect Simple** to describe a completed action.
 - You use the **Past Perfect Continuous** to describe an activity in progress.
 - You use the **Past Perfect Simple** (NOT **Continuous**) with state verbs (be, have, know, etc.).
 - You don't have to use the **Past Perfect** if a time expression (i.e. *before* or *after*) makes the order of events clear.
- 3 Find other examples of the Past Perfect in the story and discuss why the simple or continuous forms have been used.
- 4 Choose the correct option.
- Amelie didn't know that Steve wrote / *had written* to her.
 - Steve didn't know that Amelie *had never received* / *had never been receiving* his letter.
 - Steve thought Amelie *had got* / *got* married to somebody else.
 - Amelie found the letter and realised it was lying / *had been lying* behind the fireplace for ten years.
 - Amelie was nervous about calling Steve because they *hadn't seen* / *didn't see* each other for a long time.

22

VIDEO

6.6

- 5 USE OF ENGLISH Complete the sentences with the correct form of the words in brackets. Make any changes necessary, but do not change the order of the words.

- The roads were wet this morning. It had been raining (it/rain) all night.
- Yesterday I was tired. I _____ (not/sleep) well the previous night.
- I went to the doctor last week because I _____ (not/feel) well.
- I _____ (have/same/phone) for ages so I got a new one last month.
- I didn't understand yesterday's homework because I _____ (not/listen/teacher) in class.
- By the time I arrived, _____ (lesson/already/start).

- 6 Are any sentences in Exercise 5 true for you? Write three of your own sentences using Past Perfect forms.

- 7 Complete the story with the Past Perfect Simple or Continuous form of the verbs in the box. Why did Eric and Vilma wait forty years to get married?

(grow hear know live make meet)
(move search see work)

Eric and Vilma
40 YEARS ON

Vilma was my wife's best friend. They ¹ had known each other since childhood. When Vilma moved away we lost touch, but she ² _____ a big impression on me. So when my wife and I separated, I decided to ask my friends if anyone ³ _____ from her, but no one had. Vilma was a very compassionate person so I imagined that she ⁴ _____ to Tibet and ⁵ _____ for a charity for a few years. Finally, my niece called to say she ⁶ _____ Vilma's profile on Facebook. I rang her and found that she ⁷ _____ in Paris, so I ⁸ _____ in the wrong place! We met up and when we saw one another it was magical. We ⁹ _____ older, but that didn't matter. She was widowed and didn't have children. I proposed immediately. Forty years after we ¹⁰ _____ for the first time, we got married.

- 8 Write questions about the story from the prompts. Then answer the questions.

- How long / Eric's ex-wife / know / Vilma?
How long had Eric's ex-wife known Vilma?
- any of Eric's friends / hear / from Vilma / after she / move away?
- Why / Eric / think / Vilma / move / to Tibet?
- Where / Vilma / live / since Eric / lose touch / with her?
- Vilma / have / any children / with her late husband?

Grammar page 151

REFERENCE AND PRACTICE

2.2 Past Perfect Simple and Past Perfect Continuous

Past Perfect Simple

We use the Past Perfect Simple:

- to talk about actions that happened before a particular time or event in the past (for which we usually use the Past Simple):
When I arrived at the wedding reception, the bride's father **had already made** his speech.
By the age of sixteen, he **had learnt** to speak three foreign languages.
- to talk about states that were true or happening before a particular time in the past:
When my parents got married, they **had known** each other for fifteen years.

Past Perfect Continuous

We use the Past Perfect Continuous to talk about actions that were in progress up to a particular time in the past (or finished shortly before it):

The guests **had been waiting** for forty minutes before the bus poked them up.

We **hadn't been thinking** about selling the house, but then we got this great offer.

How long **had you been sitting** there before I woke up?

Affirmative			Negative		
I/You/ He/ She/ It/We/ They	had been	sleeping.	I/You/ He/ She/It/ We/ They	hadn't been (had not been)	sleeping.
Yes/No questions			(Short answers)		
Had	I/you/he/ she/it/ we/they	been sleeping?	Yes, I/you/he/she/it/we/they had. No, I/you/he/she/it/we/they hadn't.		
Wh- questions			Subject questions		
How long	had	I/you/he/ she/it/ we/they	been sleeping?	Who	had been sleeping?

Past Perfect Simple vs Past Perfect Continuous

- We use the Past Perfect Simple:
 - to talk about finished actions:
My father **had visited** his Scottish relatives twice before he finally went to live with them.
 - to talk about states using stative verbs, e.g. be, have, know, see, believe:
I went to see the castle. I **had never seen** such a magnificent building.
- We use the Past Perfect Continuous to talk about actions, but not states. We stress the duration of the action rather than the result:
When the head teacher finally arrived, we'd **been discussing** the problem for two hours.
- When we use time expressions such as before or after, we do not need to use the Past Perfect Simple or Past Perfect Continuous, because the order of events is clear:
The children **went** to sleep **before** we came.

1 Choose the correct option.

- By the time our guests arrived, we **had tidied** / **had been tidying** the living room.
- My neighbours **had played** / **had been playing** music quite loudly all night and I was unable to sleep.
- How long **had you looked** / **had you been looking** for a new apartment before you came across this place?
- My flatmates were annoyed with me because I **hadn't done** / **hadn't been doing** the dishes last night.
- Emma **hadn't saved** / **hadn't been saving** money for long before she bought a second-hand car.
- Had they bought** / **Had they been buying** their new furniture before they moved into their new home?

2 Complete the sentences with the correct form of the verbs in brackets. Use the Past Perfect Simple or the Past Perfect Continuous.

- Robert watches a lot of French cinema but fortunately he _____ (not see) that film before. He loved it!
- I didn't speak to Janet at the reception. By the time I arrived she _____ (already/leave).
- It was such a shame. She _____ (decorate) the tree for about an hour before it fell over.
- I was really tired. I _____ (drive) all the way there without stopping.
- Gina locked the cat in the wardrobe by mistake. The poor thing _____ (cry) for ages before she finally let him out.
- Barbara _____ (not know) that Alex was going to be at the party.
- On the way to the airport I realised that I _____ (leave) my passport at home.
- The streets were all wet because it _____ (rain) heavily since the morning.

3 Complete the text with the correct form of the verbs and verb phrases in the box.

(get on get to know move out share stay work)

Last year, I moved to a new city to start a job with a big insurance company. I ¹ _____ there for a couple of weeks when I met Natalie in the coffee shop one lunchtime. Up to that point, I ² _____ okay with my job, but I ³ _____ many people. We immediately hit it off. We had lots of things in common and we were soon chatting away. I told her that I ⁴ _____ in a hostel since I'd arrived and that I was looking for a place to live. Coincidentally, her previous flatmate ⁵ _____ just a few days before, so she was looking for someone else to share with. I went to see the flat that evening and I moved in a few days later. I was a bit unsure at first because I ⁶ _____ a flat with anyone before, but we got on really well and we soon became best friends.

Narrative Tenses

ALL NARRATIVE TENSES
test-english.com

PAST SIMPLE Past completed actions We went to the zoo last week. Sorry, what did you say? We normally say, or both the speaker and the listener know, when these actions happened. Past habits or states We often went to the pub after work. He really liked sport and was very fit. Situations that started and finished in the past (duration) I played football for 20 years. How long did you live in Brussels? I loved her since the day we met. NARRATIVE USE: events in a story in chronological order She opened the door, looked at us and went into her room.	PAST PERFECT SIMPLE Events that happened earlier in the past When I met her, I had never been in a serious relationship. He noticed that I had cleaned the car. To say 'how much' or 'how many' we had done of something We had driven 500 miles and were tired. How many hours had he slept when you woke him up? Duration from earlier in the past (with stative verbs) When she died, they had been married for 48 years. She told me she had always hated her sister.
PAST CONTINUOUS Actions in progress at a certain time in the past or certain point in a story Yesterday at 10 p.m. I was sleeping. When Natasha opened the door, we were talking about her. NARRATIVE USE: used to set the scene at the beginning of a story It was getting dark, and I was walking to the pub when...	PAST PERFECT CONTINUOUS Duration from earlier in the past (with dynamic verbs) I was furious. I had been waiting for him for an hour. We had been driving for less than an hour when the car broke down. Repeated actions from earlier in the past (with dynamic verbs) I couldn't believe it. She had been writing a letter every day for over a year.

We use narrative tenses to talk about the past. We can use them to tell a story or to describe past events, including personal anecdotes.

The four narrative tenses are the past simple, past continuous, past perfect and past perfect continuous and one or more of these can be used in a sentence.

We can use the past simple for actions that started and finished in the past, for example a series of events in someone's life.

We use the past continuous for background information and to describe a scene or situation that continued for some time.

We often use the past simple and past continuous together when one action interrupts another.

We can use the past perfect with the past simple together in a sentence to describe an action that happened before another past action.

Past perfect continuous

We use this tense to describe something that has been happening over a long period of time.

2.2 Narrative tenses

We use the **Past Continuous**:

- to describe a background scene in a story or in a description of a main event:

*On the day of the match, it **was raining** and the fans **were getting** wet.*

- to talk about an action that was in progress when another action took place (for the shorter action, which happened while the longer one was in progress, we use the Past Simple):

*I **was riding** my bike when a policeman **stopped** me.*

- to talk about actions in progress at the same time:

*While Ann **was doing** some experiments, Terry **was taking** some measurements.*

We use the **Past Simple** for a series of actions that happened one after the other:

*Julia **got up** and **put on** her trainers.*

We use the **Past Perfect** to talk about an action that happened before another action in the past (for the action that came second, we use the Past Simple):

*In the taxi I realised that I **had left** the ticket at home.*

RUNNING WILD

Chris Stewart and two other British athletes **were competing** in a 20-kilometre race in Kenya. **They hadn't competed** in Africa before, but **Chris believed** that it was important to save energy on a long-distance race so **he wasn't running** very fast. After three kilometres, **he was leading** when suddenly, a local runner **overtook** him at high speed. **He knew** his rival would get tired later in the race so **he didn't speed up** – but then **he looked round and saw** that a large rhinoceros **had crashed** through the trees next to the road and **it was chasing** after them ...

2 Look at the verb phrases in blue in the text. Put them in the correct category below.

- Past Simple: *Chris believed*
- Past Continuous: *athletes were competing*
- Past Perfect: *They hadn't competed*

Past Tenses English Speaking 360

Here are BETTER sentences.

- I studied yesterday.**
Finished action
Past — X — Future
- I was studying at 8pm last night.**
Ongoing action in the past
Past — X — Future
- I had studied when Tom arrived.**
Past action before past action
Past — X — Future
- I had been studying for 5 years when I graduated.**
Ongoing action (+duration) up until another past action
Past — X — Future

Past Tenses English Speaking 360

Let's review the diagrams for the main uses of all Past verb tenses!

- Simple Past**
I studied yesterday.
Past — X — Future
- Past progressive**
I was studying at 8pm last night.
Past — X — Future
- Past perfect**
I had studied when Tom arrived.
Past — X — Future
- Past perfect progressive**
I had been studying for 5 years when I graduated.
Past — X — Future

Past Tenses English Speaking 360

- I translated a document 2 days ago.**
Finished action
Past — X — Future
- I was translating a document when my computer crashed.**
Ongoing action in the past
Past — X — Future
- I had translated several documents before they hired a professional translator.**
Past action before past action
Past — X — Future
- I had been translating a document for three hours when I realized it was the wrong one.**
Ongoing action (+duration) up until another past action
Past — X — Future

Ex.1 page 135

- 1 Complete the sentences with the correct form of the words in brackets. Use the Past Simple or the Past Continuous.
- John _____ (walk) towards the stadium when he _____ (hear) some supporters singing.
 - The play _____ (end) and everyone _____ (leave) the theatre.
 - _____ (Sue/work) at the restaurant when she _____ (meet) Frank?
 - We _____ (cross) Green Street when we _____ (see) a bank robbery.
 - While I _____ (watch) tennis on TV, my sisters _____ (play) a video game.
 - What _____ (you/do) when I _____ (call) you last night?

Ex.3 page 135

- 3 Choose the correct option, A, B or C.
- Sarah ___ in the park when she met her neighbour.
A jogged B had jogged C was jogging
 - Tim ___ at 7:30, had breakfast and went to the pool.
A got up B had got up C was getting up
 - We were cycling in the forest while Tom ___ in the lake.
A swam B was swimming C had swum
 - Adam didn't go horse-riding because he ___ his riding boots.
A was forgetting B had forgotten C forgot
 - She didn't believe that I ___ volleyball before.
A had never played B was never playing
C never played
 - When we ___ at the court, the match had already finished.
A arrived B had arrived C were arriving
 - Kim ___ her skating boots and stepped onto the ice rink.
A was putting on B put on C had put on
 - Mark ___ injured while he was overtaking his rivals.
A was getting B had got C got
 - Nina realised she ___ her mobile at home when she was already on the bus.
A left B had left C has left
 - We ___ in a restaurant when we heard about the accident.
A were eating B ate C had eaten

Links

Lesson 1:

<https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/narrative-tenses/> (page 1,2)

https://www.english-grammar.at/online_exercises/tenses/to74-narrative-tenses.htm

<https://wordwall.net/uk/resource/31662783/english/focus-3-u22-narrative-tenses>

Links

Lesson 2:

<https://wordwall.net/uk/resource/31662783>

<https://wordwall.net/uk/resource/10831402>

<https://www.baamboozle.com/game/929709>

<https://www.baamboozle.com/game/560772>

<https://wordwall.net/uk/resource/38085766>

HOMEWORK 1

<https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/narrative-tenses/2/>

Many years ago, I **1** to spend New Year's Eve with my family. I **2** new year with my parents but I had nowhere to go, and being with my family seemed preferable to being on my own. When my parents **3** the door I could see they **4** , and that they were genuinely happy to see me. I **5** addicted to alcohol for 10 years, and for them, seeing me was the confirmation that I wasn't dead in an alley. Unfortunately, I **6** nothing new or exciting to tell them, just the same sad old stories. I **7** from crappy job to crappy job, being invariably sacked, and I **8** to crime whenever I was out of money. Same old, same old. During dinner, I **9** a few glassfuls of whisky. I **10** something to ease the pain, because for the whole evening my sisters **11** at me with such contempt that it was unbearable. My own sisters **12** me. Then I had a moment of realisation; I **13** that they would never hate me as much as I hated myself. When we finished dinner I **14** one last glass of whisky. 'I'm going into rehab,' I said. My parents **15** at me with some kind of hope. Parents never lose hope. But my sisters just **16** down with disdain. They **17** perfectly well that I had been in rehab centres many times before, and that this time wouldn't be different. But this time, it was different. After that day, I **18** that look in my sisters' eyes every day, every time I **19** to drink. Ten years later, on a New Year's Eve, I thanked my sisters because they **20** my life. They kissed me with their new look in their eyes, the look of love.

https://www.english-grammar.at/online_exercises/tenses/t074-narrative-tenses.htm

1. We _____ on the beach when it _____ to rain (**SIT, START**).
2. Simon returned the money he _____ a week earlier (**BORROW**)
3. While I was shopping my purse _____ (**STEAL**)
4. My letter did not arrive because I _____ to put a stamp on it (**FORGET**)
5. While he _____ across Central Africa, John caught Malaria. (**TRAVEL**)
6. When I woke up a man _____ next to me, asking my name. (**STAND**)
7. When Paula _____ the book, she lent it to me. (**READ**)
8. Sonia _____ by a car when she was cycling to school. (**HIT**)
9. I _____ there for three hours when at last it was my turn to speak to the official. (**STAND**)
10. Frank knew he _____ a terrible mistake as soon as he saw the message "*file deleted*" on his computer screen (**MAKE**)
11. When I _____ the curtains this morning, I realised it _____ all night (**OPEN, SNOW**)

HOMEWORK 2

To form your story with using Narrative Tenses.
It can be the story about how you spend the best day in your life, or how you spend the summer holiday etc.
The story must have at least 10 sentences.

План–конспект уроку з англійської мови

Тематика спілкування: «Narrative Tenses».

Мовний інвентар: граматики: застосування минулих часів (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous).

Мета уроку (як намір учителя):

- формувати дискурсивну компетентність учнів;
- удосконалювати граматичну компетентність учнів за темою;
- спонукати учнів до іншомовного спілкування;
- розвивати вміння роботи з інфографічними даними (схемами, графіками);
- розвивати аналітичне і критичне мислення;
- розвивати вміння розпізнавати минулі часи;
- вчити дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- виховувати повагу до інших.

Очікувані результати (на кінець уроку учні):

- удосконалюють свою лексичну та комунікативну компетентність за темою;
- вміють працювати з інфографічними даними (діаграмами, графіками);
- чітко та обґрунтовано висловлюють свою думку, спираючись на наявні дані;
- вдосконалюють вміння читання;
- вміють дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- проявляють повагу до інших.

Методи: інтерактивні (колективна робота), ведення дискусії, діалогічні (ведення бесіди учень–вчитель), проблемні запитання з теми.

Тип уроку: комбінований.

Форма роботи: дистанційна.

Платформа: Zoom

Обладнання: комп'ютер із виходом в інтернет, текстовий редактор, підручник «Focus 3» с. 20, 135, презентація за посиланням <https://docs.google.com/presentation/d/1H2fRMXE3IHekLuN8fe4RPhp2h0EGb1FgsKmyEnBKQZ4/edit?usp=sharing>.

Схематичний план уроку

І. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу – 1 хв.;
2. Введення в іншомовну атмосферу – 1 хв.;
3. Оголошення теми та мети уроку – 1 хв.

ІІ. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T→ P1 P2 P3 (актуалізація знань з теми «Narrative Tenses») з переглядом відео уроку – 20 хв.;

2. Робота з інфографічними даними (застосування схем у вправах з теми) – 5 хв.;

3. Виконання вправ з граматики з підручника – 10 хв.;

4. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми – 5 хв.

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи – 1 хв.;

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання – 1 хв.

Хід уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу:

Teacher (T): Good morning, dear students! Today we'll have a very interesting and practical topic with you. So, please, now turn the cameras and the sound on in case your Internet connection allows you to do it. You've got 30 seconds to get ready so that I could see and hear everybody. Also, please, remember the rule of the raised hand when you are ready to answer the question or have any issue to discuss with us.

2. Введення в іншомовну атмосферу:

Учитель вмикає онлайн – демонстрацію презентації задля зручності роботи та завантажує посилання з інтерактивними іграми.

T: As all of us are ready to work, let's start by studying the theme of Narrative Tenses. What the Narrative Tenses in active form do you know in English language? You can use information from slide 2 of presentation.

Student (S): It's Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous.

Учні за бажанням або за викликом вчителя діляться своїми думками, доєднуючись до спільного обговорення.

3. Оголошення теми та мети уроку:

T: Very well! I think now we are ready to start. We will be learn the new theme "Narrative Tenses" with use page 135 of the students book. We'll repeat using diagrams and infographics how this narrative tenses formed. Also, we'll work with exercise 2 on page 20, exercises 1 and 3 on page 135 and we'll play game from Internet to test your knowledge of the topic . Ready? Let's start!

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T→ P1 P2 P3 (актуалізація знань з теми «Narrative Tenses») з переглядом відео уроку:

T: Attention on the screen. Watch the video on the 1st slide on the link <https://www.youtube.com/watch?v=pz3wDxsWqLs>

T: Let's see on the 2nd slide and say when we use Narrative Tenses and what 4 forms of narrative tenses do you know.

Учні користуючись інформацією з слайду 2 відповідають, коли використовуються минулі часи і які існують 4 форми минулого часу.

T: Using information from the table on slide 2 tell me, how to form Narrative Tenses?

Учні відповідають як формуються минулі часи. Вчитель поправляє відповіді учнів.

ALL NARRATIVE TENSES

test-english.com

PAST SIMPLE

Past completed actions

We **went** to the zoo last week.
Sorry, what **did** you **say**?

We normally say, or both the speaker and the listener know, when these actions happened.

Past habits or states

We often **went** to the pub after work.
He really **liked** sport and **was** very fit.

Situations that started and finished in the past (duration)

I **played** football for 20 years.
How long **did** you **live** in Brussels?
I **loved** her since the day we met.

NARRATIVE USE: events in a story in chronological order

She **opened** the door, **looked** at us and **went** into her room.

PAST PERFECT SIMPLE

Events that happened earlier in the past

When I met her, I **had** never **been** in a serious relationship.
He noticed that I **had cleaned** the car.

To say 'how much' or 'how many' we had done of something

We **had driven** 500 miles and were tired.
How many hours **had** he **slept** when you woke him up?

Duration from earlier in the past (with stative verbs)

When she died, they **had been** married for 48 years.
She told me she **had** always **hated** her sister.

PAST CONTINUOUS

Actions in progress at a certain time in the past or certain point in a story

Yesterday at 10 p.m. I **was sleeping**.
When Natasha opened the door, we **were talking** about her.

NARRATIVE USE: used to set the scene at the beginning of a story

It **was getting** dark, and I **was walking** to the pub when...

PAST PERFECT CONTINUOUS

Duration from earlier in the past (with dynamic verbs)

I was furious. I **had been waiting** for him for an hour.
We **had been driving** for less than an hour when the car broke down.

Repeated actions from earlier in the past (with dynamic verbs)

I couldn't believe it. She **had been writing** a letter every day for over a year.

test-english.com

T: Let's practice finding Narrative Tenses in the text. Look on the page 20 of Student's Book on Exercise 2 or slide 3 of presentation. Attention on the rules from page 135 of student's book or slide 3 of presentation. Read the text "Running Wild" and say what verb phrases in blue in the text are related to Past Simple, Past Continuous or Past Perfect.

Учні відповідають, а вчитель поправляє учнів.

2. Робота з інфографічними даними (застосування схем у вправах з теми) :

T: Let's see on the example. Pay attention to time words. Attention on the sentence 1 from 4th slide. As you can see on the timeline from 4th slide on the sentence 1 "STUDIED" is finished action and the sentence has time word "YESTERDAY". It's Past Simple Tense.

Let's see on the sentence 2. You can see that "WAS STUDYING" is ongoing action in the past with time word "AT 8 PM LAST NIGHT". It's Past Continuous Tense.

Let's see on the sentence 3. You can see that "HAD STUDIED" is past action before past action "TOM ARRIVED". It's Past Perfect Tense.

Let's see on the sentence 4. You can see that "HAD BEEN STUDYING" is ongoing action up until another past action "GRADUATED" with using time word "FOR 5 YEARS". It's Past Perfect Continuous.

How do you think what are differences between Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous? You can use information from slide 4 of presentation.

Учні відповідають, а вчитель поправляє неправильні відповіді.

3. Виконання вправ з граматики з підручника;

T: Let's start to practice on the page 135 Exercise 1. Complete the sentences with correct form of the words in brackets. Use the Past Simple or the Past Continuous.

1 Complete the sentences with the correct form of the words in brackets. Use the Past Simple or the Past Continuous.

- 1 John _____ (walk) towards the stadium when he _____ (hear) some supporters singing.
- 2 The play _____ (end) and everyone _____ (leave) the theatre.
- 3 _____ (Sue/work) at the restaurant when she _____ (meet) Frank?
- 4 We _____ (cross) Green Street when we _____ (see) a bank robbery.
- 5 While I _____ (watch) tennis on TV, my sisters _____ (play) a video game.
- 6 What _____ (you/do) when I _____ (call) you last night?

Учні по чергово надають відповіді, вчитель обговорює з класом, якщо відповідь невірна.

T: Let's see on the page 135 Exercise 3. Choose the correct option A, B or C.

3 Choose the correct option, A, B or C.

- 1 Sarah ___ in the park when she met her neighbour.
A jogged B had jogged C was jogging
- 2 Tim ___ at 7:30, had breakfast and went to the pool.
A got up B had got up C was getting up
- 3 We were cycling in the forest while Tom ___ in the lake.
A swam B was swimming C had swum
- 4 Adam didn't go horse-riding because he ___ his riding boots.
A was forgetting B had forgotten C forgot
- 5 She didn't believe that I ___ volleyball before.
A had never played B was never playing
C never played
- 6 When we ___ at the court, the match had already finished.
A arrived B had arrived C were arriving
- 7 Kim ___ her skating boots and stepped onto the ice rink.
A was putting on B put on C had put on
- 8 Mark ___ injured while he was overtaking his rivals.
A was getting B had got C got
- 9 Nina realised she ___ her mobile at home when she was already on the bus.
A left B had left C has left
- 10 We ___ in a restaurant when we heard about the accident.
A were eating B ate C had eaten

Учні по чергово надають відповіді, вчитель обговорює з класом, якщо відповідь невірна.

4. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми

Вчитель заздалегідь разом з презентацією відкриває посилання на гру.

T: I know, you like to play in game "Bamboozle". Today we play too in other games which help you to understand Narrative Tenses. Let's start:

<https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/narrative-tenses/> (page 1,2)

https://www.english-grammar.at/online_exercises/tenses/t074-narrative-tenses.htm

<https://wordwall.net/uk/resource/31662783/english/focus-3-u22-narrative-tenses>

Учні по чергово надають відповіді, вчитель обговорює з класом, якщо відповідь невірна.

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи:

T: Very good job! Today we've done a lot of work, repeated all forms of Narrative Tenses and knew: when these tenses you can to use, how its formed, what different between Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous.

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання:

T: Let's see slides 8 and 9 with the list of links. Your homework will be:

1. choose correct word from link <https://test-english.com/grammar-points/b1-b2/narrative-tenses/2/> (slide 8)

2. complete the sentences with correct form of the words in brackets from link:
https://www.english-grammar.at/online_exercises/tenses/t074-narrative-tenses.htm
(slide 9)

Links with homework you can find in message. You must to send a photo of the completed and checked work to Classroom. Thank you for the lesson, you may be free. Have a nice day!

План–конспект уроку з англійської мови

Тематика спілкування: «Narrative Tenses».

Мовний інвентар: граматики: повторення використання минулих часів (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous).

Мета уроку (як намір учителя):

- формувати дискурсивну компетентність учнів;
- удосконалювати граматичну компетентність учнів за темою;
- спонукати учнів до іншомовного спілкування;
- розвивати аналітичне і критичне мислення;
- розвивати вміння розпізнавати минулі часи;
- вчити дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- виховувати повагу до інших.

Очікувані результати (на кінець уроку учні):

- удосконалюють свою лексичну та комунікативну компетентність за темою;
- чітко та обґрунтовано висловлюють свою думку, спираючись на наявні дані;
- вдосконалюють вміння читання;
- вміють дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- проявляють повагу до інших.

Методи: інтерактивні (колективна робота), ведення дискусії, діалогічні (ведення бесіди учень–вчитель), проблемні запитання з теми.

Тип уроку: комбінований.

Форма роботи: дистанційна.

Платформа: Zoom

Обладнання: комп'ютер із виходом в інтернет, текстовий редактор, презентація за посиланням
<https://docs.google.com/presentation/d/1H2fRMXE3IHekLuN8fe4RPhp2h0EGb1FgsKmyEnBKQZ4/edit?usp=sharing>.

Схематичний план уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу – 1 хв.;
2. Введення в іншомовну атмосферу – 1 хв.;
3. Оголошення теми та мети уроку – 1 хв.

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T → P1 P2 P3 (повторення формування речень з використанням теми «Narrative Tenses») – 10 хв.;
2. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми – 30 хв.

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи – 1 хв.;

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання – 1 хв.

Хід уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу:

Teacher (T): Good morning, dear students! Today we'll continue to study Narrative Tenses. So, please, now turn the cameras and the sound on in case your Internet connection allows you to do it. You've got 30 seconds to get ready so that I could see and hear everybody. Also, please, remember the rule of the raised hand when you are ready to answer the question or have any issue to discuss with us.

2. Введення в іншомовну атмосферу:

Учитель вмикає онлайн – демонстрацію презентації задля зручності роботи та завантажує посилання на інтерактивні ігри зі слайду 7 презентації.

T: As all of us are ready to work, let's start by repeating the theme of Narrative Tenses. What do you know about Narrative Tenses? You can use information from slide 2 of presentation.

Учні відповідають що існує 4 форми минулих часів і коли використовуються.

3. Оголошення теми та мети уроку:

T: Very well! I think now we are ready to start. We will be continue to study theme "Narrative Tenses" We'll repeat using diagrams and infographics how this past tenses formed. Also, we'll play game from Internet to test your knowledge of the topic . Ready? Let's start!

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T → P1 P2 P3 (повторення формування речень з використанням теми теми «Narrative Tenses»):

T: How did Narrative Tenses form and what time words did we use ? You can use information from slide 4 of presentation.

Учні за бажанням або за викликом вчителя відповідають як формується позитивна форма всіх форм Narrative Tenses та називають часові слова.

T: OK. Let's see on the timelines from slide 4. Who can say the different between Narrative Tenses using timelines?

Учні за бажанням або за викликом вчителя діляться своїми думками, доєднуючись до спільного обговорення, користуючись інформацією зі слайду 8,9 презентації.

2. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми

Вчитель заздалегідь разом з презентацію відкриває посилання на гру.

T: I know, you like to play in game "Bamboozle". Today we play too in other games which help you to understand Narrative Tenses. Let's start (Слайд 7):

<https://wordwall.net/uk/resource/31662783>

<https://wordwall.net/uk/resource/10831402>

<https://www.baamboozle.com/game/929709>

<https://www.baamboozle.com/game/560772>

<https://wordwall.net/uk/resource/38085766>

Учні почергово надають відповіді, вчитель обговорює з класом, якщо відповідь невірна.

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи:

T: Very good job! Today we've done a lot of work, repeated Narrative Tenses and knew: when these tenses you can to use, how its formed, what different between Narrative Tenses..

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання:

T: You can apply the knowledge about formed and used Narrative Tenses in any sphere of your life. That`s why you`re homework will be to form your story with using Narrative Tenses. It can be the story about how you spend the best day in you life, or how you spend the summer holiday etc. The story must have at least 10 sentences.

Thank you for the lesson, you may be free. Have a nice day!

Past Perfect and Past Perfect Continuous

(repetition, practice)

PAST SIMPLE

Past completed actions

We **went** to the zoo last week.
Sorry, what **did** you **say**?

We normally say, or both the speaker and the listener know, when these actions happened.

Past habits or states

We often **went** to the pub after work.
He really **liked** sport and **was** very fit.

Situations that started and finished in the past (duration)

I **played** football for 20 years.
How long **did** you **live** in Brussels?
I **loved** her since the day we met.

NARRATIVE USE: events in a story in chronological order

She **opened** the door, **looked** at us and **went** into her room.

PAST CONTINUOUS

Actions in progress at a certain time in the past or certain point in a story

Yesterday at 10 p.m. I **was sleeping**.
When Natasha opened the door, we **were talking** about her.

NARRATIVE USE: used to set the scene at the beginning of a story

It **was getting** dark, and I **was walking** to the pub when...

PAST PERFECT SIMPLE

Events that happened earlier in the past

When I met her, I **had never been** in a serious relationship.
He noticed that I **had cleaned** the car.

To say 'how much' or 'how many' we had done of something

We **had driven** 500 miles and were tired.
How many hours **had** he **slept** when you woke him up?

Duration from earlier in the past (with stative verbs)

When she died, they **had been** married for 48 years.
She told me she **had** always **hated** her sister.

PAST PERFECT CONTINUOUS

Duration from earlier in the past (with dynamic verbs)

I was furious. I **had been waiting** for him for an hour.
We **had been driving** for less than an hour when the car broke down.

Repeated actions from earlier in the past (with dynamic verbs)

I couldn't believe it. She **had been writing** a letter every day for over a year.

Past Perfect Simple

We use the Past Perfect Simple:

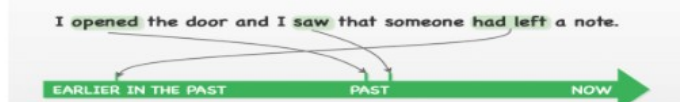
- to talk about actions that happened before a particular time or event in the past (for which we usually use the Past Simple):
*When I arrived at the wedding reception, the bride's father **had already made** his speech.*
*By the age of sixteen, he **had learnt** to speak three foreign languages.*
- to talk about states that were true or happening before a particular time in the past:
*When my parents got married, they **had known** each other for fifteen years.*

PAST PERFECT

FORM

POSITIVE	QUESTION
I (You He She It) had worked We (You They) 'd worked	Had I (You He She It) worked?
NEGATIVE	ANSWER
I (You He She It) had not worked We (You They) hadn't worked	Yes, I (You etc) had No, I (You etc) had not / hadn't

USE

POSITIVE

☹️ + had + Ved + ...

NEGATIVE

☹️ + had + not + Ved + ...

had not = hadn't

QUESTION

Had + ☹️ + Ved + ... ?

QW + had + ☹️ + Ved + ... ?

- before – до того як
- before the moment – до (певного) моменту
- before the evening – до (певного) вечора
- before the day – до (певного) дня
- before the year – до (певного) року
- never before – ніколи раніше
- after – після, після того, як
- no sooner... than – лише, щойно, тільки-но, не встиг
- hardly... when – тільки-но, щойно, ледь, не встиг і
- by two o'clock – до 2-ї години
- by half past six – до половини 7-ї
- by that time – до того часу
- by that morning – до того ранку
- by evening – до вечора, під кінець дня
- by afternoon – пообідь
- by the 2nd of July – до 2-го липня
- by that day – до того дня
- by that month – до (початку) того місяця
- by that year – до того року
- by that age – до того віку

Past Perfect Continuous

We use the Past Perfect Continuous to talk about actions that were in progress up to a particular time in the past (or finished shortly before it):

The guests **had been waiting** for forty minutes before the bus picked them up.

We **hadn't been thinking** about selling the house, but then we got this great offer.

How long **had you been sitting** there before I woke up?

Past perfect continuous

englishan.com

It is used to express ongoing nature of an action that occurred continuously before another event in past. It is formed by combining "had been" with the present participle (verb-ing) of the main verb.

Timeline

.....

Past ← X ————— X ————— Now ————— Future →

He had been studying for hours before the exam started.

She	had been	studying
Subject	had (been)	V-ing

Time Words

For	Since	Lately
Recently	All week	This month

+	Structure	Sub+ had+ been + V-ing
	Examples	They had been working on the project for months. We'd been studying French for years.
-	Structure	Sub+ had+ Not + been + V-ing
	Examples	They had not been attending the meetings regularly. He had not been exercising regularly.
?	Structure	had + subject + been + verb-ing +?
	Examples	Had she been learning to play the piano for years? Had they been traveling all day?

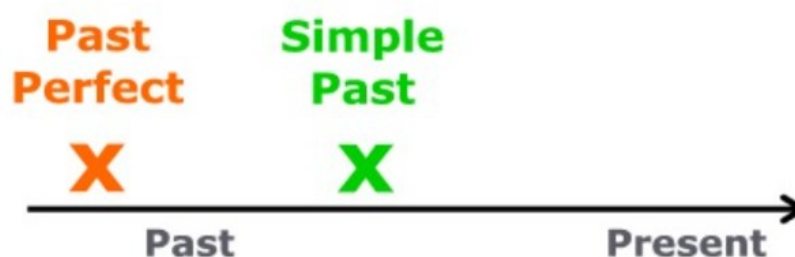
Usage	Examples
Actions That Were Ongoing Before Another Action in the Past	She had been waiting for the bus all morning when it finally arrived.
Duration Leading Up to a Point in the Past	We had been studying French for years before we visited France.
Emphasis on the Duration of an Action	The team had been practicing for the competition tirelessly.
Expressing Cause and Effect	He couldn't sleep because he had been drinking coffee all day.

Past Perfect Simple vs Past Perfect Continuous

- We use the Past Perfect Simple:
 - to talk about finished actions:
*My father **had visited** his Scottish relatives twice before he finally went to live with them.*
 - to talk about states using stative verbs, e.g. *be, have, know, see, believe*:
*I went to see the castle. I **had never seen** such a magnificent building.*
- We use the Past Perfect Continuous to talk about actions, but not states. We stress the duration of the action rather than the result:
*When the head teacher finally arrived, we'd **been discussing** the problem for two hours.*
- When we use time expressions such as *before* or *after*, we do not need to use the Past Perfect Simple or Past Perfect Continuous, because the order of events is clear:
*The children **went** to sleep **before** we came.*

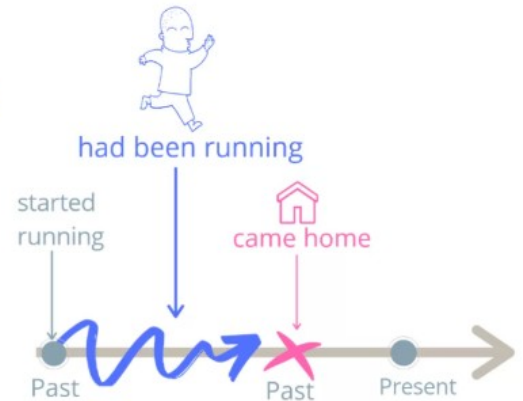
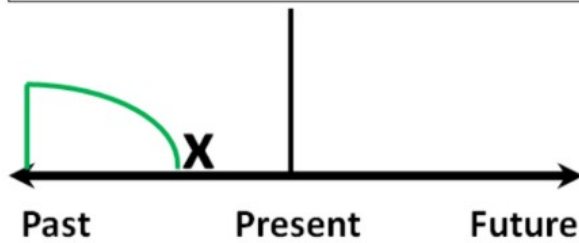
Past perfect правила

Past Perfect – минулий доконаний (перфектний) час в англійській мові. Він використовується для позначення подій, що завершилися перед будь-якою подією в минулому.

Past Perfect Continuous

(had) + (been) + (present participle)

James was out of breath when he came home. He had been running at the stadium.

Джеймсу було дуже важко дихати, коли він прийшов додому. Він бігав на стадіоні.

Ex.5 p.22

5 **USE OF ENGLISH** Complete the sentences with the correct form of the words in brackets. Make any changes necessary, but do not change the order of the words.

- 1 The roads were wet this morning. It had been raining (it/rain) all night.
- 2 Yesterday I was tired. I _____ (not/sleep) well the previous night.
- 3 I went to the doctor last week because I _____ (not/feel) well.
- 4 I _____ (have/same/phone) for ages so I got a new one last month.
- 5 I didn't understand yesterday's homework because I _____ (not/listen/teacher) in class.
- 6 By the time I arrived, _____ (lesson/already/start).

links

Rules:

<https://grammarway.com/ua/past-perfect>

<https://naurok.com.ua/prezentaciya-past-perfect-tense-221847.html>

<https://englishprime.ua/uk/past-perfect-continuous-v-anglijskom-yazyke/>

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=hr8GKtGoPwY>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZDOyukvsM28>

<https://www.youtube.com/watch?v=Y9Pb9TPnhis>

GAMES

Lesson 1:

<https://www.perfect-english-grammar.com/past-perfect-past-perfect-continuous-exercise-1.html>

Homework 1:

https://www.liveworksheets.com/w/en/english-second-language-esl/94676#google_vignette

Lesson 2:

<https://www.baamboozle.com/game/8067>

<https://www.baamboozle.com/game/183640>

<https://www.baamboozle.com/game/483242>

<https://wordwall.net/uk/resource/14020901/past-perfect-past-perfect-continuous>

<https://wordwall.net/uk/resource/12836240/past-perfect-past-perfect-continuous>

<https://wordwall.net/ru/resource/12836240>

Baamboozle

<https://www.baamboozle.com>

HOMEWORK

To form your story with using Past Perfect and Past Perfect Continuous Tenses. It can be the story about how you spend the best day in your life, or how you spend the summer holiday etc. The story must have at least 10 sentences.

План–конспект уроку з англійської мови

Тематика спілкування: «Past Perfect and Past Perfect Continuous».

Мовний інвентар: граматики: застосування минулих часів (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous), повторення використання Past Perfect and Past Perfect Continuous при побудові стверджувальних, заперечних та питальних речень.

Мета уроку (як намір учителя):

- формувати дискурсивну компетентність учнів;
- удосконалювати граматичну компетентність учнів за темою;
- спонукати учнів до іншомовного спілкування;
- розвивати уміння роботи з інфографічними даними (схемами, графіками);
- розвивати аналітичне і критичне мислення;
- розвивати вміння розпізнавати часи Past Perfect від Past Perfect Continuous;
- вчити дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- виховувати повагу до інших.

Очікувані результати (на кінець уроку учні):

- удосконалюють свою лексичну та комунікативну компетентність за темою;
- вміють працювати з інфографічними даними (діаграмами, графіками);
- чітко та обґрунтовано висловлюють свою думку, спираючись на наявні дані;
- вдосконалюють вміння читання;
- вміють дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- проявляють повагу до інших.

Методи: інтерактивні (колективна, парна робота), ведення дискусії, діалогічні (ведення бесіди учень–вчитель), проблемні запитання з теми.

Тип уроку: комбінований.

Форма роботи: дистанційна.

Платформа: Zoom

Обладнання: комп'ютер із виходом в інтернет, текстовий редактор, підручник «Focus 4» с. 21, 151, презентація за посиланням https://docs.google.com/presentation/d/1Z3uAfxmybC-ssFUN_CDarO0D3DbHMgdFhI9dkejZ2Pg/edit?usp=sharing.

Схематичний план уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу – 1 хв.;
2. Введення в іншомовну атмосферу – 1 хв.;
3. Оголошення теми та мети уроку – 1 хв.

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T → P1 P2 P3 (актуалізація знань з теми «Past Perfect and Past Perfect Continuous») – 15 хв.;
2. Робота з інфографічними даними (застосування схем у вправах з теми) – 10 хв.;
3. Виконання вправ з граматики з підручника (виконання перед та після текстових вправ) – 10 хв.;
4. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми – 5 хв.

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи – 1 хв.;
2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання – 1 хв.

Хід уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу:

Teacher (T): Good morning, dear students! Today we'll have a very interesting and practical topic with you. So, please, now turn the cameras and the sound on in case your Internet connection allows you to do it. You've got 30 seconds to get ready so that I could see and hear everybody. Also, please, remember the rule of the raised hand when you are ready to answer the question or have any issue to discuss with us.

2. Введення в іншомовну атмосферу:

Учитель вмикає онлайн – демонстрацію презентації задля зручності роботи.

T: As all of us are ready to work, let's start by repeating the theme of Past Tenses. What the PAST Tenses in active form do you know in English language? You can use information from slide 2 of presentation.

Student (S): It's Past Simple, Past Continuous, Past Perfect and Past Perfect Continuous.

Учні за бажанням або за викликом вчителя діляться своїми думками, доєднуючись до спільного обговорення.

T: When we use it?

Student 1: Past Simple we use to show the actions which we know when its happened. We use the second form of the verb for formed Past Simple.

Інші учні за бажанням або за викликом вчителя діляться своїми думками, доєднуючись до спільного обговорення, користуючись інформацією зі слайду 2 презентації.

3. Оголошення теми та мети уроку:

T: Very well! I think now we are ready to start. We will be learn the new theme "Past Perfect and Past Perfect Continuous" with use page 151 of the students book. We'll repeat using diagrams and infographics how this past tenses formed. Also, we'll work with exercise 5 on page 22 and we'll play game from Internet to test your knowledge of the topic . Ready? Let's start!

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T → P1 P2 P3 (актуалізація знань з теми «Past Perfect and Past Perfect Continuous»):

T: At first, let's see on the 3rd slide and say when we use Past Perfect.

S1: We use the Past Perfect to talk about actions that happened before a particular time or event in the past and to talk about states that were true or happening before a particular time in the past.

T: Let's see on the 4th slide and say how Past Perfect Formed

S: In positive form the past perfect is made from the verb had and the past participle of a verb.

Інші учні доповнюють, як утворюється негативна та питальна форма Past Perfect за аналогією. Вчитель поправляє відповіді учнів.

T: As we can see from example on the timeline, the action "HAD LEFT" happened earlier in the past than two other actions "OPENED the door" and "SAW".

And now, let's see on the 5th slide and say when we use Past Perfect Continuous.

S2: We use the Past Perfect Continuous to talk about actions that were in progress up to a particular time in the past (or finished shortly before it)

T: Let's see on the 6th slide and say how Past Perfect Continuous Formed and what time words you must use for formed Past Perfect Continuous.

Учні відповідають з використанням інформації слайду 6 інформацію як утворюється позитивна, негативна та питальна форма Past Perfect Continuous та які часові слова використовуються при формуванні речення Past Perfect Continuous.

T: Let's see on the example. As you can see on the timeline from 6th slide, the action "HAD BEEN STUDYING" occurred continuously in the past before the action "THE EXAM STARTED" happened in the past.

How do you think what are differences between Past Perfect and Past Perfect Continuous? You can use information from slide 7 of presentation.

S3: We use the Past Perfect to talk about finished actions and to talk about states using stative verbs so as Be, Have, know, see, believe. But the Past Perfect Continuous we use to talk about actions, but not states. We stress the duration of the action but not states

T: It's very important to know that when we use time expressions such as BEFORE or AFTER, we do not need to use the Past Perfect or Past Perfect Continuous. For example: The children went to sleep BEFORE we came.

Інші учні приєднуються до бесіди, таким чином здійснюючи мовленнєву підготовку до подальшої роботи.

2. Робота з інфографічними даними (застосування схем у вправах з теми) :

T: Let's see slide 8 and 9 of presentation and repeat, using time line on which presented how formed Past Perfect and Past Perfect Continuous.

3. Виконання вправ з граматики з підручника;

T: Let's start to practice on the page 22 Exercise 5

(2. Hadn't slept

3. Hadn't been feeling

3. Had had same phone

3. Hadn't been listening to the teacher

3. The lesson had already started)

Учні по чергово надають відповіді, вчитель обговорює з класом, якщо відповідь невірна.

4. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми

Вчитель заздалегідь разом з презентацією відкриває посилання на гру.

T: I know, you like to play in game "Bamboozle". Today we play too in other games which help you to understand Past Perfect and Past Perfect Continuous. Let's start:

<https://www.perfect-english-grammar.com/past-perfect-past-perfect-continuous-exercise-1.html>

1) When we arrived the film

(start).

[.]

Check
Show

2) She

(work) in that company for twenty years when she was made redundant.

[.]

Check
Show

3) I felt ill because I

(drink) six cups of coffee.

[.]

Check
Show

4) I
(study) all day, so I was tired.
[.]

Check
Show

5) How long
(you / live) in London when your daughter was born?
[.]

Check
Show

6) When I arrived at the airport, I realised I
(forget) my passport.
[.]

Check
Show

7) I
(break) my ankle, so I couldn't go skiing last year.
[.]

Check
Show

8) She
(study) English for three years when she took the exam.
[.]

Check
Show

9) I
(run), so I was hot and tired.

Check
Show

[.]

10) I didn't go to the class because I
(not / do) my homework.

[.]

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи:

T: Very good job! Today we've done a lot of work, repeated Past Perfect and Past Perfect Continuous and knew: when these tenses you can to use, how its formed, what different between Past Perfect and Past Perfect Continuous.

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання:

T: Let's see slide 11 with the list of links. Your homework will be to do exercises 1, 2 from link:

https://www.liveworksheets.com/w/en/english-second-language-esl/94676#google_vignette.

You can repeat Past Perfect and Past Perfect Continuous using the next links:

Rules:

<https://grammarway.com/ua/past-perfect>

<https://naurok.com.ua/prezentaciya-past-perfect-tense-221847.html>

<https://englishprime.ua/uk/past-perfect-continuous-v-anglijskom-yazyke/>

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=hr8GKtGoPwY>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZDOyukvsM28>

<https://www.youtube.com/watch?v=Y9Pb9TPnhis>

Links with rules, videos and homework you can find in message. You must to send a photo of the completed and checked work to Classroom. Thank you for the lesson, you may be free. Have a nice day!

Додаток Л

План–конспект уроку з англійської мови**Тематика спілкування:** «Past Perfect and Past Perfect Continuous».**Мовний інвентар:** граматики: повторення використання Past Perfect and Past Perfect Continuous при побудові стверджувальних, заперечних та питальних речень.**Мета уроку (як намір учителя):**

- формувати дискурсивну компетентність учнів;
- удосконалювати граматичну компетентність учнів за темою;
- спонукати учнів до іншомовного спілкування;
- розвивати аналітичне і критичне мислення;
- розвивати вміння розпізнавати часи Past Perfect від Past Perfect Continuous;
- вчити дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;
- виховувати повагу до інших.

Очікувані результати (на кінець уроку учень):

- чітко та обґрунтовано висловлює свою думку, спираючись на наявні дані;
- вдосконалює вміння читання;

– вміє розрізняти формування речень з використанням Past Perfect і Past Perfect Continuous,

– вміє дотримуватись правила «піднятої руки», ведення бесіди;

– проявляє повагу до інших.

Методи: інтерактивні (колективна робота), ведення дискусії, діалогічні (ведення бесіди учень–вчитель), проблемні запитання з теми.

Тип уроку: комбінований.

Форма роботи: дистанційна.

Платформа: Zoom

Обладнання: комп'ютер із виходом в інтернет, текстовий редактор, презентація за посиланням https://docs.google.com/presentation/d/1Z3uAfxmybC-ssFUN_CDarO0D3DbHMgdFhI9dkejZ2Pg/edit?usp=sharing.

Схематичний план уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу – 1 хв.;

2. Введення в іншомовну атмосферу – 1 хв.;

3. Оголошення теми та мети уроку – 1 хв.

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T → P1 P2 P3 (повторення формування речень з використанням теми «Past Perfect and Past Perfect Continuous») – 10 хв.;

2. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми – 30 хв.

III. Заключна частина уроку:

1. Підведення підсумків роботи – 1 хв.;

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання – 1 хв.

Хід уроку

I. Початок уроку:

1. Привітання та організація класу:

Teacher (T): Good morning, dear students! Today we'll continue to study Past Perfect and Past Perfect Continuous. So, please, now turn on your cameras and the sound in case your Internet connection allows you to do it. You've got 30 seconds to get ready so that I could see and hear everybody. Also, please, remember the rule of the raised hand when you are ready to answer the question or have any issue to discuss with us.

2. Введення в іншомовну атмосферу:

Учитель вмикає онлайн – демонстрацію презентації задля зручності роботи та завантажує посилання на інтерактивні ігри зі слайду 12 презентації.

T: As all of us are ready to work, let's start by revising the theme "Past Perfect" and "Past Perfect Continuous". What do you know about Past Perfect and Past Perfect Continuous? You can use the information from Slide 2 of the presentation.

Учні відповідають що це 2 минулі часи і коли використовуються.

3. Оголошення теми та мети уроку:

T: Very well! I think now we are ready to start. We will continue to study the theme “Past Perfect and Past Perfect Continuous”. We’ll revise using diagrams and infographics how these past tenses formed. Also, we’ll play a game from the Internet to test your knowledge of the topic . Ready? Let’s start!

II. Основна частина:

1. Мовленнєва підготовка в режимі T→ P1 P2 P3 (повторення формування речень з використанням теми «Past Perfect and Past Perfect Continuous»):

T: How is Past Perfect formed and what time words do we use ? You can use the information from Slide 4 of the presentation.

Учні за бажанням або за викликом вчителя відповідають як формується позитивна форма Past Perfect та називають часові слова.

T: How does Past Perfect Continuous form and what time words do we use? You can use the information from Slide 6 of the presentation.

Учні за бажанням або за викликом вчителя відповідають як формується позитивна, негативна та питальна форма Past Perfect Continuous та називають часові слова.

T: OK. Let’s look at the timelines from slides 8, 9. Who can tell the difference between Past Perfect and Past Perfect Continuous using timelines?

Учні за бажанням або за викликом вчителя діляться своїми думками, доєднуючись до спільного обговорення, користуючись інформацією зі слайду 8,9 презентації.

4. Використання ігор з Інтернету для закріплення знань з теми

T: I know you like to play the game “Bamboozle”. Let’s start:

<https://www.baamboozle.com/game/8067>

<https://www.baamboozle.com/game/183640>

<https://www.baamboozle.com/game/483242>

<https://wordwall.net/uk/resource/14020901/past-perfect-past-perfect-continuous>

<https://wordwall.net/uk/resource/12836240/past-perfect-past-perfect-continuous>

Учні відповідають по черзі. Якщо хтось з учнів не знає або неправильно відповів, то інший учень поправляє. Якщо жоден з учнів не надав правильну відповідь вчитель пояснює правильну відповідь.

III. Заключна частина уроку:

1. Підбиття підсумків роботи:

T: Very good job! Today we’ve done a lot of work, revised Past Perfect and Past Perfect Continuous.

2. Повідомлення та пояснення домашнього завдання: You can apply the knowledge about the formation and usage of Past Perfect and Past Perfect Continuous in any sphere of life. That’s why your homework is to make up a story about one’s life using Past Perfect. It can be a story about the best day in your life, or the way you spend the summer holidays, etc. The story must have at least 10 sentences.

Thank you for the lesson, you may be free. Have a nice day!